

Вінницький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет менеджменту та інформаційної безпеки
(повна назва факультету)

Кафедра менеджменту, маркетингу та економіки
(повна назва кафедри)

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

**Удосконалення управління інвестиційною привабливістю
машинобудівного підприємства на прикладі ПрАТ "Калинівський
машинобудівний завод"**

Виконав: студент 2-го курсу, групи МЗД-21мз
спеціальності 073 – «Менеджмент»

(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Кошова А.О.

(прізвище та ініціали)

Керівник: к.е.н., доц. каф. ММЕ

Вітюк А.В.

(прізвище та ініціали)

« 10 » 06 2023 р.

Опонент: к.е.н., доцент каф. ЕПВМ

Лесько О.Й.

(прізвище та ініціали)

« 11 » 06 2023 р.

Допущено до захисту

Завідувач кафедри ММЕ

д.е.н., проф. Карачина Н.П.

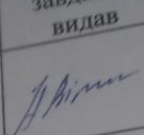
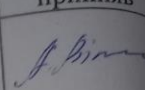
(прізвище та ініціали)

« 19 » 06 2023 р.

Вінниця ВНТУ – 2023 рік

області; рисунки: зовнішні чинники впливу на інвестиції підприємства, динаміка фінансових результатів діяльності ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод", тис. грн., встановлення цін на продукцію врахуванням типу попиту.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1. Спеціальна частина	Вітюк А.В., доцент кафедри ММЕ		

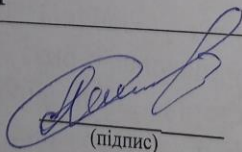
7. Дата видачі завдання «22» березня 2023 р.

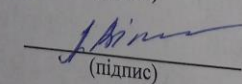
КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської кваліфікаційної роботи теми	Строк виконання етапів роботи	Прим.
1	Формування та затвердження магістерської кваліфікаційної роботи (МКР)	січень	
2	Виконання спеціальної частини МКР. Перший рубіжний контроль виконання МКР (1-й розділ МКР)	лютий-березень	
3	Виконання спеціальної частини МКР. Другий рубіжний контроль виконання МКР (2-й розділ МКР)	лютий-березень	
4	Виконання спеціальної частини МКР. Третій рубіжний контроль виконання МКР (3-й розділ МКР)	березень-квітень	
5	Нормоконтроль. Попередній захист МКР	травень-червень	
6	Рецензування МКР	червень	
7	Захист МКР		

Студент

Керівник роботи

(підпис)

(підпис)

Кошова А.О.

Вітюк А.В.

АНОТАЦІЯ

УДК. 338.45:621(477.44)

Кошова А. О. Удосконалення управління інвестиційною привабливістю машинобудівного підприємства на прикладі ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод". Магістерська кваліфікаційна робота зі спеціальності 073 – менеджмент, освітня програма – менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Вінниця: ВНТУ, 2023. 112 с.

На укр. мові. Бібліогр.: 63 назв; рис.: 20; табл. 36.

В магістерській кваліфікаційній роботі розглядаються основні напрями підвищення інвестиційної привабливості машинобудівних підприємств. Проведено дослідження розвитку машинобудівної галузі, здійснено економічне оцінювання фінансових результатів діяльності ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» та досліджено стан інвестиційної привабливості. На прикладі ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» запропоновано низку організаційних та економічних заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості діяльності підприємства та підвищення результатів її діяльності.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, підприємство, машинобудування, інтегральний показник, рентабельність.

ABSTRACT

Koshova A. O. Improving the management of the investment attractiveness of a machine-building enterprise on the example of PrJSC "Kalynivsky Machine-Building Plant". Master's thesis in specialty 073 - management. Vinnitsa: VNTU, 2023. – 112 p.

In Ukrainian language. Bibliographer: 63 titles; fig.: 20; tabl. 36.

The master's qualification work examines the main directions of increasing the investment attractiveness of machine-building enterprises. A study of the development of the machine-building industry was carried out, an economic evaluation of the financial results of the activity of PJSC "Kalynivsk Machine-Building Plant" was carried out, and the state of investment attractiveness was investigated. A number of organizational and economic measures to increase the investment attractiveness of the enterprise's activity and increase the results of its activity are proposed on the example of PRJSC "Kalynivsk Machine-Building Plant".

Key words: investment attractiveness, enterprise, mechanical engineering, integral indicator, profitability.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	8
1.1 Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства	8
1.2 Управління інвестиційною привабливістю підприємства	16
1.3 Методичні підходи до аналізу інвестиційної привабливості підприємств	22
Висновки до розділу 1	32
2 ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «КАЛИНІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД»	34
2.1 Аналіз стану машинобудівної галузі України	34
2.2 Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»	56
2.3 Оцінювання інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»	70
Висновки до розділу 2	80
3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «КАЛИНІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД»	83
3.1 Основні напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод»	83
3.2 Заходи щодо удосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод»	90
3.3 Економічне обґрунтування основних заходів щодо удосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод»	93
Висновки до розділу 3	99

ВИСНОВКИ	102
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	107
ДОДАТКИ	113
Додаток А (обов'язковий) Протокол перевірки кваліфікаційної роботи на наявність текстових запозичень	114
Додаток Б (обов'язковий) Фінансова звітність підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» за 2019-2021 роки	115
Додаток В (обов'язковий) Ілюстративний матеріал	131

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Сучасний прогресивний розвиток підприємств потребує стабільного залучення інвестицій. Інвестиції займають ключову позицію в сприянні успішному економічному розвитку не тільки підприємства, а й економіки країни в цілому. Розгляд підприємства як потенційного об'єкта інвестування зумовлює необхідність введення поняття його інвестиційної привабливості.

Саме тому, правильне формування, визначення та подальше використання інвестиційної привабливості суб'єкта господарювання є вкрай важливим і необхідним. Формування інвестиційної привабливості підприємства необхідно для: забезпечення конкурентоспроможності продукції та підвищення її якості; структурної перебудови виробництва; створення необхідної сировинної бази для ефективного функціонування підприємств; вирішення соціальних проблем; інвестиції необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємств, їх стабільного стану та, у зв'язку з цим, вони використовуються для досягнення подальшого розширення та розвитку виробництва; відновлення основних виробничих фондів; підвищення технічного рівня праці та виробництва тощо. Якісна і своєчасна оцінка інвестиційної привабливості суб'єктів підприємництва підвищує обґрунтованість управлінських рішень, що в умовах обмеженості та дороговизни інвестиційних ресурсів є особливо актуальним питанням і потребує широких досліджень та всебічного аналізу.

Серед сучасних наукових підходів щодо поняття та оцінювання економічної стабільності підприємств слід виділити наукові праці Шевчук В. Я., Рогожин П. С. [2], Татаренко Н. О., Поручник А. М. [3], Сорока Л. М. [4], Ульяновченко О. В. [5], Безродна С. М., Миськова Н. В. [6], Шевченко С. Ю. [7], Лук'янець Т. І. [11], Майбогіна Н. В. [12] та ін. Критичне дослідження наукового бачення зазначених науковців сутності категорії «інвестиційна привабливість» засвідчив відсутність однозначного трактування терміну, відповідно система заходів щодо вдосконалення управління інвестиційною привабливістю

підприємства ще остаточно не сформовані. Серед іншого, науковцями визначено чинники, які справляють вплив на інвестиційну привабливість підприємств, досліджено механізми її формування, за пропоновано різноманітні показники та методи оцінювання тощо. Водночас питання встановлення закономірностей розвитку інвестиційної привабливості саме машинобудівних підприємств нині не є остаточно вирішеним. Враховуючи теоретичну та прикладну значущість розв'язання цього питання, постає необхідність у його подальшому дослідженні.

Мета і задачі дослідження. Метою роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад удосконалення управління інвестиційною привабливістю підприємства, що дозволить підвищити ефективність функціонування підприємства та покращити його положення на ринку.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких **основних завдань**:

- розкрити економічну сутність інвестиційної привабливості підприємства;
- розглянути зміст управління інвестиційною привабливістю підприємства;
- дослідити методичні основи оцінки інвестиційної привабливості підприємства;
- здійснити оцінку машинобудівної галузі України;
- дати загальну характеристика підприємства ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» та оцінити результати його фінансово-господарської діяльності;
- дослідити інвестиційну привабливість підприємства ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»;
- запропонувати заходи щодо удосконалення інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»;
- сформулювати заходи щодо удосконалення системи управління збутовою діяльністю підприємства ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»;

- здійснити економічне обґрунтування запропонованих заходів щодо удосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод».

Об’єкт дослідження – процес управління інвестиційною привабливістю підприємства.

Предмет дослідження – теоретико-методичні та прикладні засади управління інвестиційною привабливістю машинобудівного підприємства.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань використовувались наступні методи: діалектичний метод – для детального дослідження сутності інвестиційної привабливості; аналізу, синтезу, дедукції, індукції – для обґрунтування концептуальних підходів до розвитку машинобудівної галузі України; порівняння – для зіставлення фактичних даних досліджуваних років при оцінюванні тенденцій розвитку на ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»; графічний – для наочного подання теоретичного та прикладного матеріалу; рядів динаміки – для характеристики зміни показників у часі та ін. Обробка даних здійснювалася з використанням сучасних комп’ютерних технологій і програмного забезпечення.

Наукова новизна одержаних результатів:

удосконалено:

- понятійно-термінологічний апарат категорії «інвестиційна привабливість підприємства», що на відміну від існуючих визначень, передбачає трактування з позиції участі конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси на ринку на засадах врахування інтересів інвесторів.

набули подальшого розвитку:

- способи заходи вдосконалення інвестиційної привабливості, що передбачають вдосконалення управлінських та маркетингових заходів на підприємстві шляхом використання спеціального програмного забезпечення.

Практичне значення одержаних результатів. Отримані результати дали змогу оцінити та запропонувати заходи щодо удосконалення інвестиційної привабливості ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод». Методика оцінювання інвестиційної привабливості дозволила відокремити пріоритетні напрями діяльності підприємства, вплив на які дозволить підвищити інвестиційну привабливість підприємства в майбутньому.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці напрямів покращення системи управління інвестиційною привабливістю підприємства та їх конкретизації у вигляді сукупності заходів щодо удосконалення системи управління інвестиційною привабливістю підприємства. Розроблені заходи та їх економічне обґрунтування можуть бути використані на ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод», а також інших підприємствах машинобудівної галузі.

Особистий внесок магістранта. Усі результати, наведені у магістерській кваліфікаційній роботі, отримані самостійно.

Апробація результатів дослідження. Результати та основні положення роботи було розглянуто на науково-технічній конференції професорсько-викладацького складу, співробітників та студентів університету за участю працівників науково-дослідних організацій

Публікації. За результатами магістерської кваліфікаційної роботи опубліковано 1 тези конференції.

1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства

Для забезпечення комплексності вивчення категорії «інвестиційна привабливість підприємства» вважаємо за доцільне спершу дослідити відокремлено поняття «інвестиції» та «привабливість».

Закон України "Про інвестиційну діяльність" трактує інвестиції як усі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) або досягається соціальний ефект [1]. Зазначене визначення є суто правовим, відтак розглянемо поняття і з наукової точки зору. Шевчук В. Я. та Рогожин П. С. зазначають, що інвестиції мають фінансове та економічне визначення. Відповідно до фінансового аспекту інвестиції варто розглядати як сукупність всіх видів активів (коштів), що вкладаються в господарчу діяльність із метою отримання доходу. Економічна сторона трактування полягає в тому, що інвестиціями є видатки на створення, розширення, реконструкцію та технічне переозброєння основного капіталу, а також на пов'язані з цим зміни оборотного капіталу, оскільки зміни у товарно-матеріальних запасах здебільшого залежать від руху видатків на основний капітал [2, с. 42].

На думку Татаренко Н. О. та Поручника А. М. інвестиції — це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності для отримання прибутку або досягнення певних соціальних ефектів. У першому випадку інвестиції розглядаються як засіб збільшення капіталу, у другому — як засіб надання соціальних послуг, які у кінцевому рахунку сприятимуть соціально-економічному розвитку суспільства [3, с. 48].

Інвестиції – це всі види грошових, майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в підприємства, підприємницькі проекти й програми, які

сприяють розвитку виробництва та невиробничої сфери, підприємництва, з метою отримання прибутку та соціального ефекту [4].

Інвестиції – це сукупність довго-, середньо- і короткострокових вкладень коштів, майна і нематеріальних цінностей, що спрямовуються на виконання виробничих, соціальних, інноваційних, екологічних програм (проектів) з метою реального збереження інвестиційних ресурсів, збільшення прибутку (доходу), нарощування обсягів виробництва товарів (виконання робіт, надання послуг), впровадження інноваційних розробок, поліпшення соціально-побутових умов проживання людей і екологічних параметрів навколишнього середовища [5]. Також інвестиції можна трактувати як використовувані підприємством у процесі інвестицій різноманітні інвестиційні ресурси, товари й інструменти як об'єкт купівлі-продажу формують особливий вид ринку - інвестиційний, елементами якого є попит, пропозиція та ціна, і на якому діють певні суб'єкти ринкових відносин [6, с. 9].

Відтак, можна зробити висновок, що характерними рисами ринкового підходу до розуміння сутності інвестицій є:

1. зв'язок інвестицій з одержанням доходу як мотиву інвестиційної діяльності;
2. розгляд інвестицій у єдності двох сторін: ресурсів (капітальних цінностей) і вкладень (витрат);
3. аналіз інвестицій не в статичній, а в динамічній формі, що дозволяє об'єднати в рамках категорії "інвестиції" ресурси, вкладення й віддачу вкладених коштів — як мотиву цього об'єднання;
4. включення до складу об'єктів інвестування будь-які вкладення, що дають економічний ефект [7, с. 9].

Наступним кроком дослідження сутності категорії «інвестиційна привабливість» є визначення терміну «привабливість». У тлумачному словнику поняття «привабливий» означає такий, що приваблює, притягує до себе увагу. А поняття «привабливий» має декілька значень:

1. спонукати звернути увагу на щось;

2. викликати до себе позитивні почуття, відношення;
3. примушувати, спонукати прийняти участь у чом-небудь;
4. використовувати щось.

Поєднуючи поняття «інвестиції» та «привабливість», можна узагальнити вищенаведене та запропонувати таке поняття «інвестиційної привабливості» як стан підприємства, що спонукає інвесторів прийняти рішення стосовно довгострокових вкладень їх у капітал для подальшого розвитку підприємства та отримання відповідного очікуваного прибутку. Таким чином, на інвестиційну привабливість підприємства впливають зовнішні та внутрішні чинники, які є основою для визначення поняття «інвестиційна привабливість». Втім, для забезпечення повноти дослідження проаналізуємо цю категорію з позиції її пояснення іншими науковцями та практиками.

Нормативне визначення інвестиційної привабливості закладено наказом №22 від 23.02.1998 року Агентством з питань банкрутства в "Методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємства та організації" [8]. Відповідно до неї, "Інвестиційна привабливість підприємства — це рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки".

Проте вчені-економісти й економісти-практики не дають чіткого визначення сутності інвестиційної привабливості. Це підтверджується наданими авторами робіт дефініціями, наведеними табл. 1. 1.

Таким чином, можна зробити висновок, що в сучасній економічній літературі на сьогодні існує ціла низка підходів до визначення сутності інвестиційної привабливості. Їх аналіз дає можливість сформулювати два основні підходи щодо трактування сутності інвестиційної привабливості та механізму управління нею:

1. трактування інвестиційної привабливості як інтегральної характеристики окремих підприємств з певними особливостями;

Таблиця 1.1 – Розуміння сутності інвестиційної привабливості

Автори	Трактування поняття «інвестиційна привабливість»
Горник В.Г., Дацій О. І. [10, с. 84]	узагальнююча характеристика, яка відображає всі переваги та недоліки для інвестора в об'єкті інвестування
Чупіс А.В. [11, с. 17]	рівень задоволення фінансових, торгівельних, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора стосовно інвестування конкретного підприємства
Примак Т.О. [12, с. 175]	Сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування національної економіки на макро-, мезо- та мікрорівнях. Інвестиційна привабливість розглядається на рівні країни, галузі, підприємства.
Кузьменко О. В. [13, с. 48]	економічна характеристика, що відображає здатність залучати, освоювати та використовувати інвестиції завдяки розвинутому інвестиційному потенціалу та сприятливій регіональній інвестиційній політиці.
Гончаров В.М., Білоусова М.М. [14, с. 32]	системою чинників, що включає платоспроможність підприємства, стійкість фінансового стану, структуру виробництва, якість та асортимент продукції, ефективність використання сучасних інформаційних технологій для налагодження контактів з інвесторами.
Саблук П., Кісіль М., Коденська М. [15, с. 26]	інтегральна сукупність критеріїв дієвості умов інвестування, які забезпечують особистий інтерес інвесторів до вкладення капіталу з метою його примноження або отримання соціального ефекту
Петкова Л.О., Проскурін В.В. [16, с.14]	сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування національної економіки на макро-, мезо- і мікрорівнях
Щербіна А. [17, с. 45]	об'єктивні передумови для інвестування і кількісно виражається обсягом капітальних вкладень, які можуть бути залучені в регіон, виходячи з його інвестиційного капіталу та рівня некомерційних інвестиційних ризиків, що дозволяє досліджувати регіони в площині «потенціал – ризик».
Ткачук І.І., Спіцина Ю.Г. [18, с.128]	економічна категорія, що характеризується комплексом таких показників як: ефективність фінансового сегменту підприємства, прибутковість капіталу, рівень виплачуваних дивідендів, соціальні, інформаційні, техніко-організаційні та інші показники, на основі яких можна прийняти об'єктивне рішення про доцільність вкладання коштів у певний інвестиційний об'єкт.

2. трактування інвестиційної привабливості як сукупності певного набору характеристик підприємства [9, с. 127].

Відтак, дослідження низки підходів до тлумачення сутності інвестиційної привабливості підприємства дозволяє виділити такі змістові ознаки інвестиційної привабливості підприємства як економічної категорії:

1. інвестиційна привабливість — це результат узгодження інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників;

2. інвестиційна привабливість розглядається як багаторівнева система;

3. інвестиційна привабливість — це певне відображення впливу зовнішнього та внутрішнього середовища (тобто інвестиційного клімату та інвестиційного потенціалу) на фінансово-господарську діяльність підприємства;

4. оцінка інвестиційної привабливості передбачає визначення інтегрального кількісного показника на підставі узагальнення сукупності кількісних і якісних її характеристик, що дозволяє встановити певну якісну критеріальну оцінку доцільності вкладання інвестиційних ресурсів у розвиток підприємства;

5. інвестиційна привабливість підприємства — це справедлива кількісна та якісна інтегральна характеристика внутрішніх і зовнішніх можливостей об'єкта потенційного інвестування з позиції можливості залучення та використання інвестиційних ресурсів для свого розвитку і забезпечення максимізації економічного ефекту за мінімального інвестиційного ризику.

6. інвестиційна привабливість розглядається з точки зору соціальної безпеки та інформаційної забезпеченості.

7. оцінка інвестиційної привабливості підприємства про водиться для визначення соціально-економічної доцільності інвестування коштів в розвиток проекту [19, с. 129].

На основі зазначеного вище аналізу, можна зробити висновок, що інвестиційну привабливість підприємства доцільно розглядати як комплексну характеристику підприємства, що відображає його фінансово-майновий стан за певний період часу та надає підстави стосовно участі у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси на ринку на засадах врахування інтересів інвесторів.

Варто наголосити, що інвестиційна привабливість підприємства формується під впливом двох ключових чинників:

1. обсяги діяльності підприємства;
2. інвестиційний клімат регіону, галузі, країни.

З огляду на це, доцільним представити систему чинників, які впливають та визначають інвестиційну привабливість підприємств (табл. 1.2). Загалом усі чинники доцільно розділити на внутрішні та зовнішні (рис.1.1).

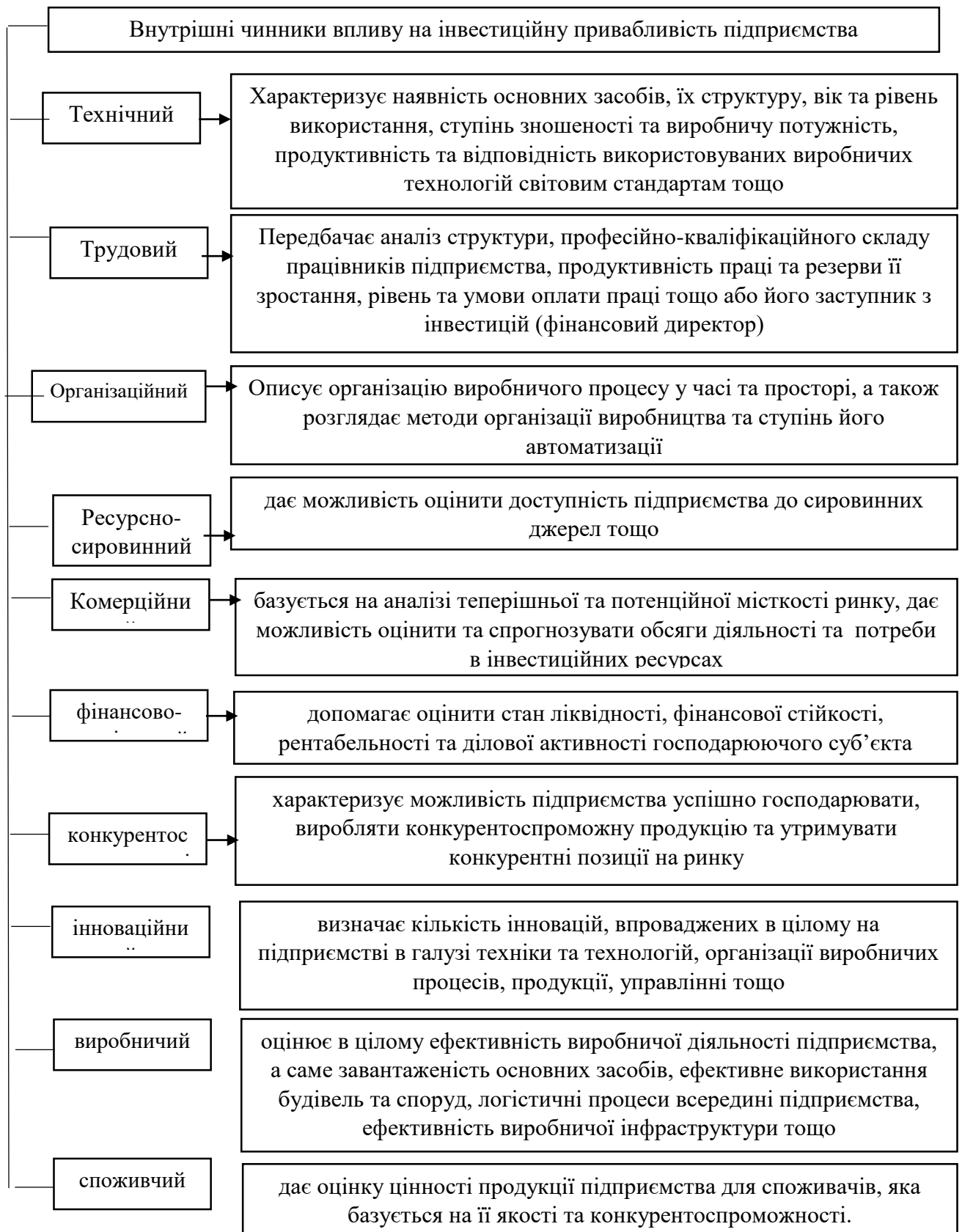

Рисунок 1.1 – Внутрішні чинники впливу на інвестиційну привабливість підприємства [20, с. 22-28; 21]

Розглянемо систему зовнішніх чинників впливу на інвестиційну привабливість підприємства (рис. 1.2).

Рисунок 1.2 – Зовнішні чинники впливу на інвестиційну привабливість підприємства [22, с. 22-28; 23]

Для поглиблення розуміння інвестиційної привабливості важливим є визначення сутнісних ознак, які можуть бути покладені в основу класифікації інвестиційної привабливості підприємства [24, с. 31-32] (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 – Класифікація інвестиційної привабливості підприємства [6]

Ознака класифікації	Вид	Пояснення
З позицій суб'єктів оцінки	Внутрішня оцінка інвестиційної привабливості	здійснюється самим підприємством, яке одночасно може виступати і як об'єкт, і як суб'єкт інвестування, оскільки збіг наявності вільних коштів і вигідних напрямків укладень передбачає само інвестування. До того ж підприємство повинне знати, які його шанси у боротьбі за залучення такого рідкісного ресурсу, як капітал, порівняно з конкурентами, у чому полягають його сильні та слабкі сторони
	зовнішня оцінка інвестиційної привабливості	може здійснюватися потенційними інвесторами (оцінюють і співставляють вигоди багатьох варіантів вкладення капіталу та спиняються на найбільш ефективному) та державою (передбачення розвитку певних галузей для здійснення своїх регулятивних функцій).
За типом інвестора	для кредитного інвестора	розгляд інвестиційної привабливості пріоритетом буде рівень його платоспроможності (оскільки банк зацікавлений в своєчасному поверненні основної суми грошей і виплати відсотків і не бере на себе участь в прибутку від реалізації проекту);
	для інституційного інвестора (інвестиційні компанії, фонди тощо)	акценти зміщуються у бік ефективності господарської діяльності реципієнта та зростання його вартості.
За часовим горизонтом оцінки	поточна інвестиційна привабливість	ситуативна характеристика підприємства на момент проведення оцінювання;
	перспективна інвестиційна привабливість	ймовірність досягнення висунутих цілей інвестування, яка виражається в індивідуальних очікуваннях потенційних інвесторів. Перспективна оцінка дозволить керівництву не тільки визначити доцільність існування підприємства, але й слабкі місця.
За підходом до проведення оцінювання	фундаментальна інвестиційна привабливість	характеристика інвестиційної привабливості, яка виступає базисом для прийняття інвестиційних рішень. Традиційно до цього базису відносять економічні та матеріальні складові інвестиційної привабливості, оскільки саме економічний інтерес, в-першу чергу, формує мотиваційну систему інвестора;
	психологічна інвестиційна привабливість	є результатом відображення привабливості підприємства в очах конкретного інвестора, що склалася в результаті ряду як об'єктивних статистичних даних, так і суб'єктивних вимог інвестора.
За метою оцінювання	залежно від характеру подальшого функціонування об'єкту.	інвестиційна привабливість може бути оцінена з врахуванням цілей потенційних інвесторів щодо горизонтальної чи вертикальної інтеграції існуючого підприємства (при цьому обов'язкове врахування ефекту синергізму) чи подальшого продажу об'єкту (при цьому додатково враховуються можливості інвестора по вдосконаленню управління об'єктом інвестицій і тим самим збільшенням його ринкової вартості);
	незалежне функціонування об'єкту.	такій меті оцінювання відповідають цілі інвесторів з погляду на отримання доходів від фінансово-господарської діяльності підприємства.

Отже, врахування сутнісних ознак інвестиційної привабливості, що частково відображаються через внутрішні та зовнішні фактори впливу та класифікацію є важливим елементом в управлінні інвестиційною привабливістю та дасть змогу підприємству ефективно керувати ними задля підвищення власної інвестиційної привабливості.

Таким чином сукупність ознак та напрямів, що комплексно характеризують інвестиційну привабливість підприємства, тісно взаємодіють та взаємовпливають один на одного. Виходячи з узагальненої оцінки інвестиційної привабливості, можемо наголосити на тому, що інвестиційну привабливість слід розглядати в контексті економічної категорії, а не поняття. Тобто як узагальнююче фундаментальне поняття, що відображає найбільш суттєві, закономірні зв'язки і відносини реальної дійсності та пізнання. Як економічна категорія інвестиційна привабливість підприємства відображає властивості існування об'єкта його пізнання в загальному і найбільш концентрованому вигляді.

1.2 Управління інвестиційною привабливістю підприємства

Управління інвестиційною привабливістю на сучасному етапі можна вважати основним фактором ефективної діяльності підприємства, що дозволяє йти шляхом інвестиційного розвитку та досягти й утримувати конкурентоспроможність. Управління інвестиційною привабливістю підприємства є процесом цілеспрямованого впливу керівництва підприємства на систему фінансових, економічних та інших відносин, що виникають у процесі забезпечення ефективного розвитку підприємства, і задоволення вимог потенційних інвесторів [25, с. 72].

Управління інвестиційної привабливістю підприємства спрямоване на:

1. забезпечення виготовлення конкурентоспроможної продукції і підвищення її якості;
2. структурної перебудови виробництва;

3. створення необхідної сировинної бази для ефективного функціонування підприємств;
4. вирішення соціальних проблем: інвестиції необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємств, їхнього стабільного стану й у зв'язку з цим вони використовуються для досягнення подальшого розширення і розвитку виробництва;
5. відновлення основних виробничих фондів;
6. підвищення технічного рівня праці і виробництва та ін. [26, с.52].

Основні завдання та напрями дій щодо забезпечення інвестиційної привабливості дозволяють сформулювати основні функції управління інвестиційною привабливістю підприємства (рис. 1.3).

Управління інвестиційною привабливістю підприємства має включати такі структурні елементи:

1. вхідні потоки представляють собою матеріали, інформацію, ресурси для повного використання в процесі тощо. В даній моделі це інформація для аналізу інвестиційної привабливості підприємства, галузі, регіону та країни;
2. нормативи управління – це перелік документів, якими керується підприємство під час організації роботи. Для управління інвестиційною привабливістю це може бути загальна законодавча база, стратегія розвитку підприємства і при наявності інвестиційна програма, політика чи стратегія;
3. ресурси – фактори, що не трансформуються у кінцевий продукт (наприклад, людські ресурси). У даному моделюванні це персонал підприємства, управлінський підхід та вкладення інвестора;
4. вихідні потоки – результат бізнес-процесу. При здійсненні ефективного управління інвестиційною привабливістю підприємства досягається високий рівень інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства, а також здійснюється макроекономічний вплив на галузь, регіон та країну;

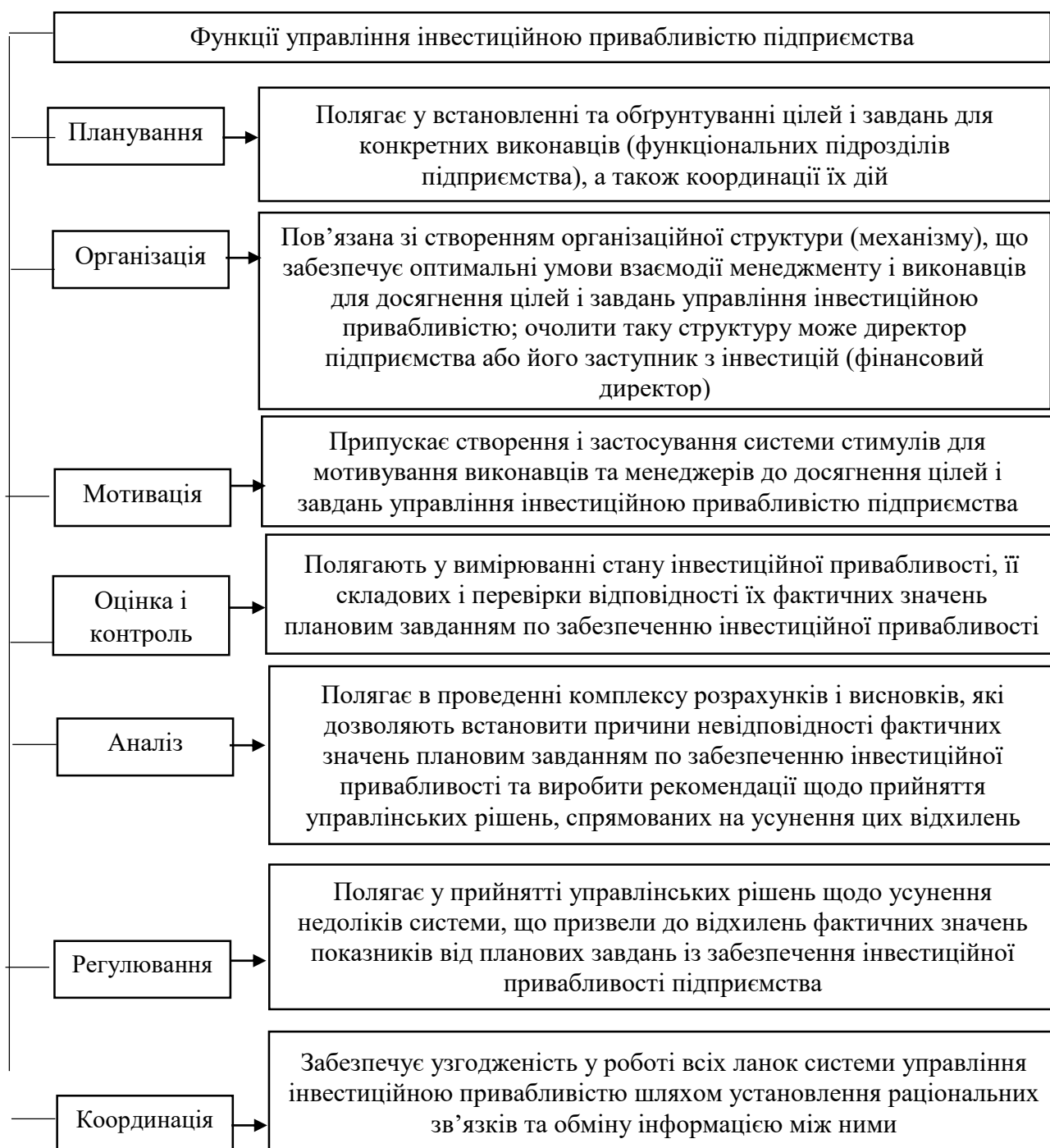

Рисунок 1.3 – Функції управління інвестиційною привабливістю підприємства

5. джерела входів – це попередні процеси. Наприклад, на деяких підприємствах управлінню інвестиційною привабливістю підприємства може передувати створення програми розвитку або управлінське рішення.
6. одержувачі виходів – це наступні процеси. Після формування інвестиційної привабливості логічним є залучення інвесторів, розробка

інвестиційних проєктів або підвищення ефективності роботи інших бізнес-процесів [27].

Відтак, процес управління інвестиційною привабливістю підприємства здійснюється в певній послідовності, складові якої умовно можна об'єднати у три групи:

1. Інформаційні, що передбачають формування інформаційної бази та системи показників оцінки інвестиційної привабливості підприємства, визначення переліку факторів та резервів росту інвестиційної привабливості підприємства.

2. Аналітичні, які передбачають аналіз фінансово економічного стану підприємства; формування критеріїв інвестиційної привабливості підприємства; аналіз і планування інвестиційної привабливості; формування системи оцінки, контролю та управління інвестиційними ризиками.

3. Стратегічні, які включають виявлення місії та цілей підприємства, моніторинг зовнішнього середовища, виявлення загроз, аналіз внутрішнього середовища, формування стратегічних альтернатив, вибір стратегії розвитку, оцінка та реалізація стратегії, контроль і коригування обраної стратегії [28, с.46].

Отже, концептуальна модель управління інвестиційною діяльністю підприємства ґрунтується на взаємозалежній сукупності системних елементів, що беруть участь в управлінні підприємством, їх багатовекторних та різноаспектних зв'язках із зовнішнім середовищем та внутрішніми об'єктами управління, базується на ієрархії рівнів управління, декомпозиції стратегій (корпоративній, конкурентній, функціональній, операційній), які підпорядковано єдиній стратегічній місії підприємства.

Структуризацію та систематизацію сукупності елементів системи управління інвестиційною діяльністю підприємства доцільно розглядати у ланцюгу взаємозалежних причинно-наслідкових зв'язків між множинними об'єктами на ієрархічних щаблях управління.

На стратегічному рівні системи управління відбувається усвідомлення місії, концепції, стратегічної мети, визначення ключових суб'єктів інвестиційної діяльності (держави, місцевої влади, юридичних та фізичних осіб (резидентів і нерезидентів); інвестиційних об'єктів (реальних, фінансових, інноваційних, інтелектуальних, соціальних, екологічних, інформаційних, інфраструктурних, маркетингових, безпекових); загальносистемних та специфічних принципів і підходів до управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі;

Тактичний рівень управління характеризується виокремленням функціональної і процесної складових, обґрунтуванням тактичних цілей та визначенням функцій управління (прогнозування, планування, обґрунтування формування інвестиційного портфелю, організація, координація, регулювання, стимулювання, моніторинг, контроль, облік, аналіз, оцінка); методів управління (інвестування, самофінансування, кредитування, розподіл, страхування, компаундування (наращення), дисконтування грошових потоків, диверсифікація, оптимізація, капіталізація); інструментів управління (відсоток, дисконт, курс, індекс, ануїтет, дивіденд, дохід, податок, прибуток, витрати, амортизація); елементів забезпечення процесу управління (правового, нормативного, організаційно-методичного, інформаційного); систематизацією критеріїв та індикаторів ефективності управління (соціально-економічний розвиток, зростання інвестиційного потенціалу, мінімізація ризиків, максимізація рентабельності, підвищення капіталізації, ринкової вартості, конкурентоспроможності тощо); визначенням показників оцінки ефективності управління (дохідності, рентабельності (збитковості), ділової активності, ліквідності, окупності, стійкості, стабільності, платоспроможності, рівня інвестиційних ризиків тощо);

На оперативному рівні відбувається моніторинг реалізації інвестиційної програми; оперативний, фундаментальний та комплексний аналіз і контроль; експрес- та інтегральна оцінка інвестиційної привабливості окремих реальних і фінансових проектів, ефективності управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі в цілому; коригування вектору інвестиційної траєкторії за

різних можливих сценаріїв (оптимістичного, реалістичного, песимістичного) на послідовних етапах реалізації інвестиційних проєктів (передінвестиційному; інвестиційному; експлуатаційному).

Така комплексна концептуальна модель дозволяє менеджерам сформувати цілісне бачення складної системи і динамічного процесу управління інвестиційною діяльністю підприємства торгівлі, забезпечує прийняття обґрунтованих стратегічних, тактичних і оперативних управлінських рішень в поточному та довгостроковому періодах [29, с. 194-195].

Управління інвестиційною привабливістю повинно здійснюватися послідовно, з переходом від одного етапу до іншого, напередбачати [30]:

1. здійснення маркетингових досліджень, в тому числі бенчмаркінг;
2. визначення інвестиційної політики (описування цілей витрачання ресурсів, вивчення власних можливостей інвестування, визначення наявної потреби в зовнішніх інвестиціях тощо);
3. здійснення маркетингу на ринку інвестицій (аналіз ринку інвестицій, дослідження вимог зовнішніх інвесторів до інвестиційних привабливих підприємств, дослідження процедури прийняття інвестором інвестиційного рішення тощо);
4. здійснення аналізу можливостей задовольнити вимоги зовнішніх інвесторів і відбору можливих типів інвесторів;
5. формування «портрету» потенційного інвестора (цілі інвестицій та об'єм, який інвестор готовий інвестувати, термін вкладення інвестицій, відношення до ризику, інвестиційні інструменти, величина очікуваної доходності інвестицій);
6. визначення відповідності інвестиційної привабливості вимогам інвесторів;
7. якщо підприємство відповідає вимогам інвесторів по усіх або ряду чинників інвестиційної привабливості здійснюється розроблення інвестиційної пропозиції підприємства або заходів по наближенню показників діяльності підприємства до вимог інвесторів (у разі невідповідності чинників інвестиційної привабливості критеріям оцінки);

8. розроблення і реалізація програми зв'язків з інвесторами (інформаційно-аналітичне обслуговування інвесторів, розроблення інформаційної стратегії і тактики; проведення оцінки лояльності (вірності) акціонерів, фінансових експертів, інвесторів до конкретного підприємства, сектора економіки, галузі, в якій підприємство діє; розроблення і застосування комплексу спеціальних заходів для певних цільових і контактних груп інвесторів, фінансових аналітиків, представників впливових засобів інформації (презентації, конференції, брифінги, виставки, ярмарки, публікації про діяльність підприємства);
9. узгодження взаємних очікувань.

Таким чином, вдаючись до основних положень управління інвестиційною діяльністю на підприємстві його менеджмент може забезпечити високі темпи розвитку виробництва та використання інвестиційних ресурсів, створити умови для мінімізації інвестиційних ризиків, досягнути зростаючого прибутку як інвестору, так і підприємству, вирішити питання з постійного коригування виробничих програм, що лежить в основі ефективної діяльності підприємства.

1.3 Методичні підходи до аналізу інвестиційної привабливості підприємств

Інвестиційна привабливість – це відносне поняття, що відображає думку певної групи інвесторів відносно співвідношення рівня ризику, рівня прибутковості і вартості фінансових ресурсів в тій або іншій державі, регіоні або галузі. З іншої сторони – це сукупність деяких об'єктивних ознак, властивостей, засобів, можливостей економічної системи, яка обумовлює потенційний платіжний попит на інвестиції [31, с. 87]. У той же час оцінка інвестиційної привабливості підприємства є інтегральною характеристикою його внутрішнього середовища [32, с. 185-208].

Отже, доречно стверджувати, що аналіз інвестиційної привабливості підприємства передбачає процес дослідження економічної інформації з метою:

1. об'єктивної оцінки досягнутого рівня інвестиційної привабливості і стійкості фінансового стану підприємства, оцінки зміни цих рівнів порівняно з попереднім періодом, нормативними значеннями;
2. прийняття інвесторами обґрунтованих управлінських рішень щодо фінансування інвестиційних проектів відповідно до критеріїв інвестиційної привабливості підприємства;
3. покращення фінансового стану підприємства, підвищення його фінансової стійкості та інвестиційної привабливості.

Необхідно відзначити, що аналіз інвестиційної привабливості залежить від основних категорій його користувачів та їх економічних інтересів. Такими користувачами можуть бути:

1. кредитори, які зацікавлені в інформації, що дасть можливість визначити ризик неповернення позик, належних відсотків тощо;
2. інвестори, які представляють інтереси капіталу;
3. покупці і замовники, яким необхідна така інформація, що підтвердить надійність існуючих ділових зв'язків з підприємством і визначить перспективи їх подальшого розвитку;
4. постачальники і підрядники, які бажають отримати інформацію про можливість підприємства розрахуватися за зобов'язаннями у встановлені терміни;
5. акціонери і власники, яких цікавить прибутковість підприємства та його стабільність в майбутньому, бо ці дані пов'язані з наявністю і розміром дивідендів, а також ступенем ризику при купівлі акцій;
6. менеджери і керівники підприємства, яким необхідна інформація про ефективність використання майна, власного капіталу, рентабельність продукції, тощо;
7. аудитори, які при проведенні аналізу інвестиційної привабливості переслідують наступні цілі: отримання загального уявлення про підприємство для визначення найбільш оптимального типу додаткових аналітичних інструментів, а також дослідження різноманітних перекручень

структурних взаємозв'язків з метою виявлення вихідних помилок [33, с. 94].

Процес дослідження інвестиційної привабливості за критерієм джерел вихідної інформації можна умовно поділити на три великі групи:

1. методики, що базуються на різноманітних оцінках експертів;
2. методики, що використовують статистичну інформацію;
3. комбіновані методики, що ґрунтуються на експертно-статистичних розрахунках [34, с. 147].

Існують також протилежні погляди науковців, які методи аналізу інвестиційної привабливості можна розподіляють за трьома підходами: витратним, дохідним, ринковим [35, с. 199].

1. Витратний підхід передбачає оцінювання сукупності активів, необхідних для виробництва продукції або послуг, а також обсягу коштів, необхідних для реалізації інвестиційного проекту. Витратний підхід заснований на оцінці вартості активів підприємств, у якому визначається ринкова ціна активів на основі бухгалтерської звітності для адекватного аналізу його інвестиційної привабливості. Втім, вказаний спосіб оцінювання інвестиційної привабливості має недолік, він не передбачає визначення вигід або ефективності для інвестора, відображає сьогоdnішню вартість на основі аналізу попередніх періодів. Однак витратний підхід використовує фактичну фінансову інформацію для аналізу, тому дані, отримані за застосування цього методу, є найбільш об'єктивними [36, с. 48].
2. Дохідний підхід передбачає оптимізацію складу превентивного інвестиційного портфеля згідно з критерієм прибутковості за інтегральним коефіцієнтом інвестиційної привабливості об'єкта з використанням методу лінійного програмування. Основним недоліком дохідного підходу є складність прогнозування майбутнього доходу від інвестиційної операції через динамічну зміну зовнішнього середовища в

Україні, непрозорість інформації, складність отримання реальної статистичної звітності, трудомісткість процесу. Проте цей підхід дає змогу спрогнозувати майбутні вигоди [37, с. 141].

3. Ринковий підхід передбачає розрахунки рейтингових показників, що відображають найбільш важливі для інвестора аспекти діяльності оцінюваних підприємств. Що ближче значення рейтингової аналізу до еталонних, то вищий рівень інвестиційної привабливості. На основі ринкового підходу сформовано рейтингові оцінки, в яких як основний критерій інвестиційної привабливості використовують фінансові показники [38, с. 78].

Отже, вважаємо за доцільне провести порівняльний аналіз конкретних методик оцінки інвестиційної привабливості підприємства з метою визначення та застосування найбільш раціонального підходу для забезпечення достовірної оцінки інвестиційної привабливості підприємства (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 – Порівняльний аналіз методик оцінки інвестиційної привабливості підприємства [8-15]

Автор	Підхід	Переваги підходу	Недоліки підходу
1	2	3	4
Оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі показників його фінансового стану			
Спеціалісти Агентства з питань запобігання банкрутства підприємств	Інвестиційну привабливість підприємства визначена шляхом розрахунку інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємств, в якому відтворюються значення показників оцінки майнового стану, фінансової стійкості (платоспроможності), ліквідності активів, прибутковості об'єкта інвестування, оцінки ділової активності, оцінки ринкової вартості, скориговані відповідно до їхньої вагомості	Дозволяє оцінити багато аспектів господарської діяльності шляхом розрахунку визначеної кількості показників, що дають характеристику поточного стану об'єкта та не потребує значних витрат часу на проведення оцінки	Підходу бракує конкретності та чіткості, що суттєво знижує можливість його застосування практиками

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4
Бланк І.О.	Оцінка інвестиційної привабливості підприємства передбачає аналіз фінансових показників діяльності суб'єкта господарювання, а саме: фінансової стійкості, прибутковості, ліквідності активів, оборотності активів	Зосередження уваги на напрямках інвестування та складових інвестиційної привабливості	Недостовірність інформації у процесі аналізу фінансових показників, розрахунку їх величини у часі
Коюда В.О., Лепейко Т.І., Коюда О.П.	Інвестиційна привабливість підприємства інтерпретується, як сукупність характеристик фінансово-господарської та управлінської діяльності підприємства, перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів на основі формалізації оціночних методів	Зосередження уваги інвестора виключно на аналізі економічних показників діяльності підприємства з метою економії коштів та часу	Підхід передбачає однозначну можливість формалізації оціночних методів, що залишає поза увагою психологічний аспект даної проблеми
Донцов С.С.	Інвестиційна привабливість підприємства розглядається, як стабільність у отриманні прибутку при вкладенні грошей у цінні папери підприємства	Передбачає можливість участі інвестора у процесі управління підприємством	Підхід не враховує майбутніх перспектив розвитку суб'єкта господарювання
Оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі ефективності вкладення грошей у цінні папери			
Бочаров В.В.	Інвестиційна привабливість підприємства забезпечується досягненням мінімального ризику при вкладенні грошей у цінні папери лише тих підприємств, які є стабільними та забезпечать отримання високого прибутку	Вкладення грошей у цінні папери дає змогу інвестору забезпечувати контроль управління на підприємстві та отримувати стабільний дохід у формі дивідендів	Вітчизняні підприємства не можуть ефективно використовувати інструменти ринку цінних паперів, який сьогодні в Україні перебуває на стадії становлення

Продовження табл. 1.3

1	2	3	4
3. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі психологічного аспекту			
Нападовська І.В.	Інвестиційна привабливість підприємства оцінюється як системна сукупність потенційних можливостей вкладання коштів з метою отримання економічної ефективності у майбутньому як наслідок результатів минулої господарської діяльності потенційного об'єкта інвестування, суб'єктивно оцінювана інвестором	Можливість визначення потенційного прибутку на основі аналізу минулої господарської діяльності об'єкта інвестування	Підхід не містить зіставлення цілей інвестора з їх можливостями безризикової реалізації, а також не враховує ступінь готовності інвестора прийняти на себе цей ризик
Чорна Л.О.	Інвестиційна привабливість підприємства інтерпретується як взаємозв'язок двох характеристик: психологічного змісту інвестицій та їх психологічної форми (привабливість)	Якісна оцінка інвестиційної привабливості буде враховувати такі аспекти, як: інвестиційний ризик, привабливість продукції підприємства, кадрова, інноваційна, фінансова, територіальна, екологічна та соціальна привабливість	Характеризується необхідністю обробки значного обсягу інформації для одержання бажаного результату

Втім, найбільш комплексною і придатною для оцінки вважаємо підхід Алексєєвої А. І. [37, с. 254], які для оцінки інвестиційної привабливості пропонують використовувати комплексний показник, який представляє суму оцінених результативних коефіцієнтів, що розкривають різні аспекти ефективності діяльності та стійкості фінансового стану підприємства, яке аналізується. Такий комплексний показник є своєрідним індикатором інвестиційної активності. Зупинимось на аналізі цієї методики більш детально.

Основним джерелом інформації для визначення інвестиційної привабливості за цією методикою є бухгалтерська (фінансова) звітність підприємства за три останні роки, а саме: бухгалтерський баланс (Ф. №1, річний або квартальний), звіт про фінансові результати діяльності підприємства (Ф. №2), звіт про фінансово-майновий стан (Ф. №3) примітки до річної фінансової звітності (Ф. №5).

Формула розрахунку інтегрального показника оцінки інвестиційної привабливості ($K_{\text{ІП}}$) має вигляд:

$$K_{\text{ІП}} = \sum_{i=1}^n k_i \times P_i \quad (1.1)$$

де k_i – вага критерію;

P_i – рейтингова оцінка i -го критерію;

n – кількість критеріїв.

Алгоритм оцінки інвестиційної привабливості підприємства буде виглядати наступним чином:

1. Розрахунок показників ефективності господарської діяльності та фінансового стану підприємства;
2. Привласнення балів для кожного показника;
3. Складання рейтингу на основі результатів порівняльної оцінки.

В даному дослідженні до групи показників ефективності господарської діяльності відносяться:

1. Рентабельність товарів - відношення (чистого) прибутку до повної собівартості. Ця величина показує, наскільки ефективним є виробництво і реалізація вироблених товарів (послуг). Формула розрахунку показника:

$$P_{\text{Т}} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Собівартість}} \times 100\% \quad (1.1)$$

2. Балансовий прибуток на 1 грн. сукупних активів - відношення прибутку

до оподаткування до величини активу балансу. Цей показник рентабельності відображає ефективність використання всіх активів підприємства без урахування податків і відсотків за позиками в довгостроковому періоді. Формула розрахунку показника:

$$ROTA = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Актив балансу}} \times 100\% \quad (1.2)$$

3. Балансовий прибуток до власних коштів - відношення прибутку до оподаткування до величини капіталу і резервів. Даний коефіцієнт показує, скільки прибутку отримано з кожної гривні, вкладених коштів. Порівняльна характеристика показників рентабельності всіх активів і власних коштів дозволяє обчислити, в якому розмірі підприємство має можливість залучити позиковий капітал. Формула розрахунку показника:

$$ROA = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Капітал і резерви підприємства}} \times 100\% \quad (1.3)$$

4. Балансовий прибуток до величини оборотних коштів - відношення прибутку до оподаткування до величини оборотних активів. Цей показник відображає можливості підприємства в забезпеченні достатнього обсягу прибутку по відношенню до використовуваних оборотних коштів компанії. Оборотні кошти використовуються ефективно при максимальному значенні цього коефіцієнта. Формула розрахунку показника:

$$R = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Оборотні активи}} \times 100\% \quad (1.4)$$

В якості другого критерію оцінки виступають показники, що характеризують фінансовий стан підприємства, такі як:

1. Коефіцієнт поточної ліквідності - є узагальнюючим показником платоспроможності підприємства, в розрахунок якого в чисельнику включаються всі оборотні активи, в тому числі і матеріальні. Формула розрахунку показника:

$$K_{пл} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.5)$$

2. Коефіцієнт абсолютної ліквідності - характеризує здатність до миттєвого погашення боргових зобов'язань і являє собою відношення грошових коштів і високоліквідних короткострокових цінних паперів до найбільш термінових зобов'язаннях підприємства. Формула розрахунку показника:

$$K_{абс.л} = \frac{\text{Грошові кошти}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (1.6)$$

3. Частка чистого оборотного капіталу в оборотних коштах – відношення чистого оборотного капіталу до величини оборотних активів підприємства.

Формула розрахунку показника:

$$K_{чок} = \frac{\text{Оборотні активи} - \text{Поточні зобов'язання}}{\text{Оборотні активи}} \quad (1.7)$$

4. Частка власних коштів в пасивах - характеризує наявність оборотних коштів у всіх пасивах підприємства у відсотках. Зростання абсолютного значення власного капіталу не завжди відповідає підвищенню надійності досліджуваного підприємства, що визначає значимість даного коефіцієнта. Часто організації наращують залучені кошти вищими темпами, що знижує вагу власного капіталу в пасивах.

Чим вище значення коефіцієнта, тим надійніше і стійкіше працює підприємство. Формула розрахунку показника:

$$K_{\text{абс л}} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Пасив балансу}} \quad (1.8)$$

Також можна розширити набір критеріїв для оцінки щоб забезпечити більш точний аналіз ефективності діяльності підприємства, його платоспроможності, ліквідності балансу та інших показників, що характеризують інвестиційну привабливість підприємства.

Наступним етапом оцінки інвестиційної привабливості підприємства є бальна оцінка параметрів, при якій використовуються умовні дані визначені авторами методики (табл. 1.4).

Бали розподіляються, у відповідність з наступними оцінками:

1. «Найвищий»: 2 бали;
2. «Високий»: 1 бал;
3. «Середній»: 0;
4. «Низький»: - 1 бал;
5. «Вкрай низький»: - 2 бали.

Таблиця 1.4 – Бальна оцінка параметрів

Показники / Оцінка	Найвищий	Високий	Середній	Низький	Вкрай низький
Рентабельність товарів	>20%	5-20%	0-5%	-20%-0	<-20%
Прибуток до оподаткування до валюти балансу	>15%	5-15%	0-5%	-10%-0	<-10%
Прибуток до оподаткування до власних засобів	>45%	15-45%	0-15%	-30%-0	<-30%
Прибуток до оподаткування до оборотних засобів	>30%	10-30%	0-10%	-20%-0	<-20%
Поточна ліквідність	>1,3	1,15-1,3	1-1,15	0,9-1,0	<0,9
Абсолютна ліквідність	>0,3	0,2-0,3	0,15-0,2	0,1-0,15	<0,1
Частка чистого оборотного капіталу в оборотних засобах	>22%	12-22%	0-12%	-11%-0	<-11%
Частка власних засобів у майні	>50%	20-50%	10-20%	3-10%	<3%

Далі, бали по кожному показнику множаться на вагу цього показника в рейтинговій оцінці при кредитному фінансуванні. Потім відповідно до їх ваги визначається сума балів за розрахованих показниках. Ваги коефіцієнтів фінансового стану та ефективності господарської діяльності представлені в табл. 1.5.

Таблиця 1.5 – Ваги показників в рейтинговій оцінці при кредитному фінансуванні

Показники	Значення ваги
1. Ефективність господарської діяльності	
1.1 рентабельність товарів	1,6
1.2 балансовий прибуток на 1 грн. сукупних активів	1,2
1.3 балансовий прибуток до власних засобів	0,8
1.4 балансовий прибуток до величини оборотних активів	0,4
2. Фінансовий стан	
2.1 коефіцієнт поточної ліквідності	1,0
2.2 коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,6
2.3 частка чистого оборотного капіталу в оборотних засобах	0,8
2.4 частка власних засобів в пасивах	0,6

Запропонована методика дозволяє оцінювати підприємства різні за формами власності, галузевої приналежності, організаційно-правовою формою і розміром в залежності від типів інвесторів для вирішення поставлених завдань. Також до позитивних сторін даної оцінки можна віднести порівняльну простоту розрахунків, оскільки в сучасних умовах доступні величезні обсяги інформації, а запропонована методика дозволяє в короткі терміни отримати дані про привабливість вкладення капіталу в те або інше підприємство.

Відтак, можна підсумувати, що методика оцінювання інвестиційної привабливості є об'ємною та багатогранною. Вона охоплює низку розрахункових процедур, що базуються на широкому колі факторів та елементів. Тому для адекватного оцінювання необхідно продумано підходити з чітким розумінням всіх аналітичних та оціночних нюансів.

Отже, дослідження інвестиційної привабливості окремого підприємства є поєднанням частини попередньо зазначених розрахунків із врахуванням інтересів інвесторів та специфіки функціонування кожного конкретного господарюючого суб'єкту.

Висновки до розділу 1

Інвестиційна привабливість підприємства є сучасним показником ефективності господарювання, який доцільно трактувати як комплексну характеристику підприємства, що відображає його фінансово-майновий стан за

певний період часу та надає підстави стосовно участі у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси на ринку на засадах врахування інтересів інвесторів.

Управління інвестиційної привабливістю підприємства спрямоване на забезпечення виготовлення конкурентоспроможної продукції і підвищення її якості, структурну перебудову виробництва, створення необхідної сировинної бази, вирішення соціальних проблем та інших заходів, що необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємств, його стабільного стану або бажаного подальшого розширення і розвитку виробництва.

Оцінювання інвестиційної діяльності підприємства найбільш доцільно здійснювати за допомогою методики, що дозволяє оцінювати підприємство, враховувати галузеву приналежність, організаційно-правову форму і розмір. Важливо також, щоб спосіб оцінювання інвестиційної привабливості підприємства володів простотою розрахунків, та охоплювала низку розрахункових процедур, що базуються на широкому колі факторів та елементів. Тому для адекватного оцінювання було обрано методику Алексєєвої А. І., яка для оцінки інвестиційної привабливості запропонувала використовувати комплексний показник, який представляє суму оцінених результативних коефіцієнтів, що розкривають різні аспекти ефективності діяльності та стійкості фінансового стану підприємства.

2 ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «КАЛИНІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД»

2.1 Аналіз стану машинобудівної галузі України

Машинобудування – це комплекс багатьох взаємопов’язаних підгалузей, які виробляють машини, устаткування, інструменти для виробничої і невиробничої сфер, спеціальну оборонну техніку, а також різноманітні апарати і прилади побутового та культурного призначення для населення [39, с. 191]. Якщо ж бути більш точним, то за КВЕД в Україні можливо ідентифікувати такі основні підгалузі машинобудування:

1. Залізничне машинобудування;
2. Виробництво літаків, космічних апаратів та суден;
3. Автомобілебудівна промисловість;
4. Виробництво машин і устаткування;
5. Виробництво електричного устаткування;
6. Виробництво електронної та оптичної продукції.

Проте, можна стверджувати, що машинобудування більш комплексна і структурно диференційована галузь промисловості, адже загалом включає майже 150 різноманітних підгалузей і виробничих підрозділів, які формують складний, взаємопов’язаний машинобудівний комплекс (табл. 2.1).

Рівень розвитку машинобудування є одним з основних показників економічного й промислового розвитку країни. Основне призначення галузі: виробляти знаряддя праці для галузей, які виробляють засоби виробництва (машини, апарати, верстати, прилади тощо); для галузей, які виробляють предмети споживання (машини для сільського господарства, технологічне устаткування для легкої й харчової промисловості); предмети споживання (легкові автомобілі, побутова техніка, телевізори, радіоприймачі тощо);

устаткування для будівництва, транспорту, зв'язку, торгівлі, спецобладнання для галузей невиробничої сфери, продукція оборонного призначення.

Таблиця 2.1 – Групування галузей машинобудівного комплексу України [40, с. 445]

Назва групи	Коротка характеристика групи
Інвестиційне (важке) машинобудування	Група галузей, розвиток яких визначається насамперед інвестиційною активністю металургійного, будівельного, енергетичного і транспортного комплексів
Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	Група галузей, розвиток яких залежить від платоспроможності сільгоспвиробників і переробників сільськогосподарської продукції, а також частково від попиту населення
Залізничне машинобудування	Спрямоване на задоволення попиту залізничного господарства країни
Автомобільна промисловість	Випуск продукції орієнтований на попит кінцевих споживачів (виробництво легкових автомобілів), а також на потребу підприємств, фірм і виконавчих органів влади (виробництво вантажівок і автобусів)
Електротехніка, приладобудування, верстатобудування	Група наукоємних галузей, так званих комплектуючих, що розвиваються услід за потребами всіх інших галузей промисловості, включаючи і саме машинобудування

Розвиток машинобудівного комплексу органічно пов'язаний з інтенсифікацією науково-дослідної діяльності. Активізація НДДКР обумовлена скороченням життєвого циклу товарів, загостренням конкуренції, ускладненням наукових проектів. Саме в машинобудівній галузі найбільш швидкими темпами росте обсяг наукових досліджень і розробок у нових, наукоємних галузях машинобудування, таких як агропромисловий комплекс, електронна промисловість, виробництво ЕОМ, приладобудування, тобто в інноваційній сфері. Відтак машинобудівне виробництво є елементом глобалізаційних процесів світової економіки [41, с. 6].

Створюючи найактивнішу частину основних виробничих фондів – знаряддя праці, машинобудування істотно впливає на темпи й напрями науково-технічного прогресу в інших галузях національної економіки, сприяючи зростанню продуктивності праці, визначає зміни інших показників, що впливають на ефективність виробництва. Тобто машинобудування є матеріальною основою технічного переозброєння економіки [42, с. 10].

Більш ґрунтовний аналіз середовища розвитку машинобудівної галузі доцільно здійснити з використанням PEST-аналізу. PEST-аналіз – це маркетинговий інструмент, що дозволяє виявлення політичних (P - political),

економічних (E - economic), соціальних (S - social) і технологічних (T - technological) аспектів зовнішнього середовища, які впливають на діяльність підприємства. Цей аналіз ставить за мету виявити ті фактори зовнішнього середовища, які найбільше впливають на організацію, а також передбачити динаміку впливу цих факторів (сприятливу чи несприятливу) [43, с. 142] (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 – PEST-аналіз машинобудівної галузі України [44, с. 154]

Р (політичні фактори)	Е (економічні фактори)
<ol style="list-style-type: none"> 1. військові дії на Сході країни, що веде до втрати людських ресурсів та відлякує іноземних інвесторів; 2. погіршення відносин з колишнім стратегічним партнером – Росією; 3. невизначеність відносин з ЄС через невиконання його умов щодо проведення реформ та подолання корупції; 4. недовіра до влади з боку суспільства; 5. часта зміна посадових осіб у Кабміні, профільних міністерствах, на місцях; 6. вступ до СОТ обмежив можливість державного регулювання конкуренції; 7. надмірна політизація суспільства; 8. недосконалість нормативно-правової бази, що регулює діяльність в галузі 	<ol style="list-style-type: none"> 1. відмова від державного регулювання цін та одночасне необґрунтоване підвищення мінімальної заробітної плати; 2. інфляція та нестабільність валютного курсу; 3. збільшення кількості фінансово неспроможних підприємств у галузі; 4. несприятливий економічний клімат для ведення бізнесу (80 місце в світі за простотою ведення бізнесу); 5. низька інвестиційна привабливість; 6. складність сплати податків (84 місце в світі за простотою сплати податків); 7. висока облікова ставка НБУ; 8. недостатня конкуренція на внутрішньому ринку; 9. низький внутрішній та зовнішній попит на продукцію через низький рівень якості; 10. низький рівень розвитку кластерів виробництва
S (соціальні фактори)	Т (технологічні фактори)
<ol style="list-style-type: none"> 1. низька продуктивність праці; 2. низька вартість праці в середині країни з широкими можливостями працевлаштування за кордоном; 3. високий рівень трудової міграції; 4. використання застарілих методів мотивації праці; 5. низька престижність праці на підприємствах машинобудівної галузі; 6. скорочення чисельності персоналу; 7. наявність висококваліфікованих спеціалістів; 8. достатній рівень інтелектуального потенціалу для запровадження інновацій на підприємствах. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. технології, що використовуються на більшості підприємств є застарілими, що не дає можливості конкурувати на світовому ринку; 2. високий рівень зносу матеріальних активів підприємств; 3. за показником глобального індексу інновацій у 2017 році Україна зайняла 50 місце серед 142 країн світу; 4. продукція машинобудівних підприємств відноситься до III та IV технологічних укладів, хоча вже існує VI технологічних укладів; 5. незначні витрати з державного бюджету на розвиток наукових досліджень; 6. залежність від іноземних комплектуючих; 7. зростання кількості підприємств, що запроваджують інновації.

Машинобудівні підприємства сьогодні знаходяться в епіцентрі технологічної трансформації. Машинобудівна промисловість створює індивідуальні цифрові можливості та інтелектуально поєднані продукти. Все частіше в машинобудуванні використовуються інноваційні процеси, зокрема такі як пов'язане виробництво, прогнозне обслуговування та новаторські моделі обслуговування, що дозволяє функціонувати в Україні машинобудівним підприємствам різних напрямів спеціалізації та розмірів відповідно [45, с. 11].

Проаналізуємо функціонування машинобудівної галузі з позиції кількості працюючих в ній підприємств (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 – Кількість діючих суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності

	Роки				
	2019	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.	2021	Відхилення 2021 р. від 2020 р.
Суб'єкти великого підприємництва	32	19	-13	22	3
Суб'єкти середнього підприємництва	746	715	-31	686	-29
Суб'єкти малого підприємництва	6526	6675	149	6797	122
Суб'єкти мікропідприємництва	5290	5464	174	5560	96

Дослідження кількості машинобудівних підприємств в Україні виявило значні коливання, що є достатньо суперечливим явищем з огляду на ресурсомісткість машинобудівного виробництва і потребує ґрунтовного дослідження. Проте варто зазначити, що найбільшу частку ринку машинобудівної продукції складають суб'єкти малого підприємництва та суб'єкти мікропідприємництва, кількість яких стабільно зростає за досліджуваний період, що свідчить про орієнтацію на виробництво дрібної та низьковартісної машинобудівної продукції, що негативно характеризує розвиток машинобудівного виробництва в країні. В свою чергу кількість суб'єкти великого підприємництва то зростає, то спадає, що свідчить про домінування процесів злиттів та дроблення серед великих виробників, що також свідчить про

певні процеси нестабільності в галузі. Остаточним підтвердженням кризи є стабільне скорочення суб'єктів середнього підприємництва в країні. Таким чином, галузь машинобудування в Україні демонструє негативні тенденції розвитку.

Дослідимо обсяг виробленої та реалізованої машинобудівними підприємствами продукції в Україні в розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва (табл. 2.4; рис. 2.1).

Таблиця 2.4 – Обсяг реалізованої продукції машинобудування, тис. грн.

	Роки				
	2019	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.	2021	Відхилення 2021 р. від 2020 р.
Суб'єкти великого підприємництва	93885377,6	63299861,1	-30585517,0	75455699,9	12155839,0
Суб'єкти середнього підприємництва	-	122013023,5	-	141490623,9	19477600,0
Суб'єкти малого підприємництва	-	32458888,1	-	43082923,3	10624035,0
Суб'єкти мікропідприємництва	8561590,7	9941402,6	1379811,9	13219996,4	3278594,0

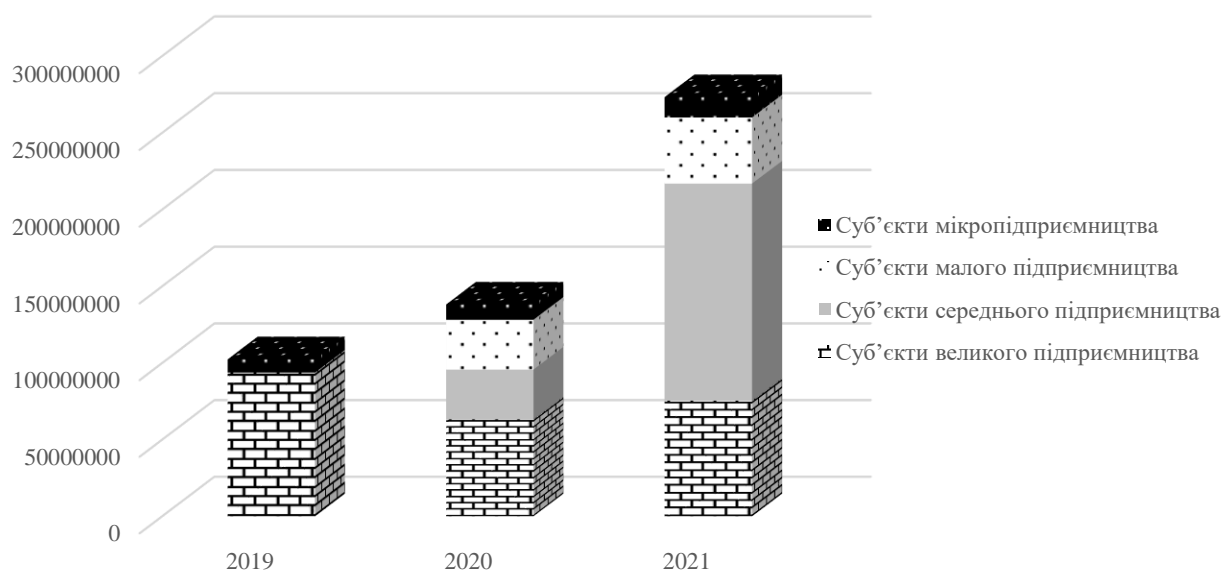

Рисунок 2.1 – Динаміка обсягів реалізованої продукції машинобудування

За досліджуваний період 2019-2021 років обсяг реалізованої продукції машинобудування різко зріс. Розгляд діяльності машинобудівних підприємств в розрізі розмірів їх діяльності дозволив встановити низку тенденцій:

1. Діяльність суб'єктів великого підприємництва у сфері машинобудування була нестабільною, якщо у 2019 році ними було реалізовано продукції на 93885377,6 тис. грн., то у 2020 році це показник скоротився на 30585517,0 тис. грн. і складав 63299861,1 тис. грн, що відображає скорочення на 32,58%, що негативно характеризує діяльність великих машинобудівних підприємств. Втім у 2021 році в порівнянні із 2020 роком ситуація була виправлена, оскільки обсяги реалізації продукції зросли до 75455699,9 тис. грн. або на 12155839,0 тис. грн., що відображає зростання на 19,2%, втім початкових максимальних значень, що були зафіксовані у 2019 році все ж не було досягнуто;
2. Робота суб'єктів середнього підприємництва у 2019 році складала комерційну таємницю та не відображалася, втім з огляду на оприлюднені у 2020-2021 роках можна зробити висновок про зростання у 2021 році обсягів реалізації машинобудівної продукції на 19477600,0 або на 15,96%, що свідчить про розвиток середніх машинобудівних підприємств в країні;
3. Функціонування суб'єктів малого підприємництва у 2019 році також складала комерційну таємницю та не відображалася, однак було зафіксовано також зростання обсягів реалізації з 32458888,1 тис. грн. у 2020 році до 43082923,3 тис. грн. або на 32,73 %, що засвідчує активний розвиток малих машинобудівних підприємств в Україні;
4. Попри складність та технологічність машинобудівної галузі на протязі 2019-2021 років в Україні активно розвивалися суб'єкти мікропідприємництва які у 2019 році реалізували продукції на 8561590,7 тис. грн., а у 2020 році обсяги реалізації зросли до 9941402,6 тис. грн. або на 16,12%, подібна позитивна практика продовжилася у 2021 році – обсяги реалізації зросли до 13219996,4 тис. грн. або на 32,98%.

Таким чином, можна зробити висновок про нестабільність машинобудівної галузі в Україні, яка характеризується скороченнями обсягів діяльності великих підприємств та нарощенням реалізації серед суб'єктів мікропідприємництва.

Для забезпечення більш ґрунтовного дослідження умов діяльності саме досліджуваного ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» проведено більш вузький аналіз машинобудівної галузі у Вінницькій області де розташований об'єкт дослідження (табл.2.5).

Аналіз виробленої продукції (товарів, послуг) у сфері машинобудування в Україні та у Вінницькій області зокрема засвідчив позитивну динаміку, зокрема в Україні у 2020 році в порівнянні із 2019 роком відбулося збільшення обсягів виробництва на 32243810,9 тис. грн., а у 2021 році в порівнянні із 2020 роком спостерігалось збільшення на 18434407,5 тис. грн., що засвідчує позитивні аспекти в діяльності машинобудівних підприємств в державі. Подібна ситуація також спостерігалася у Вінницькій області де у 2020 році в порівнянні із 2019 роком відбулося зростання виробництва на 587953,1 тис. грн., в у 2021 році показник зріс до 3009956,9 тис. грн., що відповідає загальнодержавним тенденціями та позитивно характеризує діяльність машинобудівних підприємств.

Таблиця 2.5 – Обсяг виробленої машинобудівної продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності, тис. грн.

	Роки				
	2019	2020	Відхилення 2019 р. від 2018 р.	2021	Відхилення 2020 р. від 2019 р.
Україна	194587129,3	226830940,2	32243810,9	245265347,7	18434407,5
Вінницька область	2019441,6	2607394,7	587953,1	3009956,9	402562,2

Відзначаючи важливість крім кількісних показників діяльності машинобудівних підприємств, відображених у вигляді обсягів реалізованої продукції, вважаємо за доцільне звернутися також до визначення якісних показників. Втім, розрізняючи велику номенклатуру машинобудівної продукції, що значно відрізняється за цінами, пропонуємо проаналізувати показник доданої вартості машинобудівної продукції, оскільки додана вартість — це вартість, яка додається в процесі виробництва товарів до вартості сировини, матеріалів, палива на кожній стадії руху товарів від виробника до споживача і відображає

саме технологічний рівень виробництва. Чим більша додана вартість – тим більш технологічно складним є виробництво (табл. 2.6; рис. 2.2).

Таблиця 2.6 – Додана вартість за витратами виробництва підприємств машинобудування, тис. грн.

Рок и	Усього, тис.грн.	Великі підприємства		Середні підприємства		Малі підприємства/ З них		мікропідприємства	
		тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%	тис.грн.	%
2018	84918064,0	28855593,8	34,0	46588646,4	54,9	9473823,8	11,1	2343819,1	2,8
2019	93195918,0	36949521,9	39,6	46025104,9	49,4	10221291,2	11,0	2662004,8	2,9
2020	86669559,1	26073762,2	30,1	50578935,2	58,4	10016861,7	11,5	2647559,1	3,1

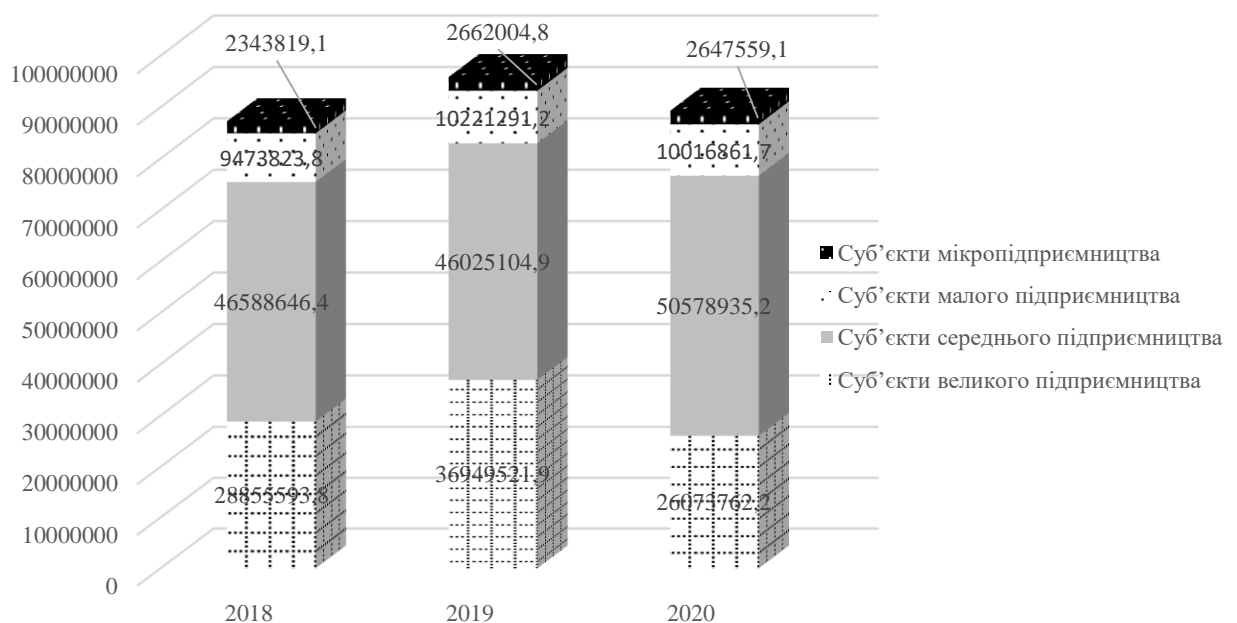

Рисунок 2.2 – Динаміка доданої вартості за витратами виробництва підприємств машинобудування

Дослідження динаміки доданої вартості виробленої машинобудівної продукції дозволило встановити низку тенденцій:

1. На протязі досліджуваного періоду діяльність підприємств була нестабільною, що проявилось у коливанні доданої вартості, зокрема якщо цей показник у 2019 році становив 84918064,0 тис. грн., то у 2020 році сума доданої вартості виготовленої машинобудівної продукції в Україні зросла до 93495918,0 тис. грн., втім у 2021 році показник продемонстрував скорочення до 86669559,1 тис. грн., що поряд із зростаючою інфляцією та необхідністю

підвищення технологічності продукції свідчить про значне погіршення розвитку машинобудівних підприємств;

2. Структура підприємств, що формують додану вартість в Україні за 2019-2021 роки є стабільною – найбільшу частку складають середні підприємства (54,9% у 2019 році, 49,4% у 2020 році та 58,4% у 2021 році), дещо менша частина належить великим підприємствам (34,0% у 2019 році, 39,6% у 2020 році та 30,1 % у 2021 році). Наступними за важливістю виступають малі підприємства, частка доданої вартості за витратами виробництва яких на протязі 2019-2021 років складала близько 11 %. Найменший вклад до доданої вартості продукції машинобудування в країні вносили мікропідприємства, які формували 2,8-3,1 % показника. Така стабільність роботи підприємств свідчить про їх інерційну діяльність та відсутність радикальних нововведень, що могли б кардинально впливати на зростання показника доданої вартості машинобудівної продукції.

Для більш детального розуміння тенденцій, що відбуваються в галузі важливим є виокремлення та аналіз тих видів машинобудівної продукції, що виготовляються в Україні загалом та Вінницькій області зокрема. Відтак проаналізуємо випуск машинобудівної продукції в розрізі її класифікації на:

1. виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (табл. 2.7; табл. 2.8);
2. виробництво електричного устаткування (табл. 2.9; табл. 2.10);
3. виробництво машин і устаткування, не віднесене до інших угруповань (табл. 2.11; табл. 2.12);;
4. виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів (табл. 2.13; табл. 2.14).

Дослідимо виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (табл. 2.7; табл. 2.8).

Аналіз виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції у 2019-2021 роках засвідчив негативну тенденцію скорочення виробництва (рис. 2.3) із 19183384,9 тис. грн. у 2019 році до 19134794,4 тис. грн. у 2020 році, що

відображає зменшення на -48590,5 тис. грн., відповідно у 2021 році таке скорочення продовжилося і становило -2474040,0 тис. грн., що свідчить про скорочення виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції із 19134794,4 у 2020 році до 16660754,4, що вкрай негативно характеризує функціонування задіяних підприємств. Для більш детального аналізу дослідимо більш глибоко підгалузі цього напрямку виробництва:

Таблиця 2.7 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності в Україні, тис. грн.

	Роки				
	2019	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.	2021	Відхилення 2021 р. від 2020 р.
1. Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	19183384,9	19134794,4	-48590,5	16660754,4	-2474040,0
виробництво електронних компонентів і плат	1380223,7	1104269,1	-275955,0	1027213,7	-77055,4
виробництво електронних компонентів	840992,1	685252,2	-155740,0	625189,7	-60062,5
виробництво змонтованих електронних плат	539231,6	419016,9	-120215,0	402024,0	-16992,9
виробництво комп'ютерів і периферійного устаткування	2780032,4	2457404,7	-322628,0	1800264,5	-657140,2
виробництво обладнання зв'язку	3260869,1	3660529,7	399660,6	4079455,9	418926,2
виробництво електронної апаратури побутового призначення	534222,1	к/с	-	424950,7	-
виробництво інструментів і обладнання для вимірювання	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво годинників	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво радіологічного, електромедичного устаткування	577448,6	607388,3	29939,7	998500,0	391111,7
виробництво оптичних приладів і фотографічного устаткування	1226301,4	968352,4	-257949	641778,1	-326574,3
виробництво магнітних і оптичних носіїв даних	5806,0	к/с	-	8383,8	-

1. Виробництво електронних компонентів і плат у досліджуваному періоді відобразило стабільне скорочення із 1380223,7 тис. грн. у 2019 році до 1104269,1 (-275955,0 тис. грн.) та до 1027213,7 тис. грн. у 2021 році (-77055,4 тис. грн.), що свідчить відсутність зростаючого попиту на продукцію, що виготовляється, тобто відсутність інноваційності;
2. Виробництво електронних компонентів у 2019-2021 роках стабільно скорочувалося із 840992,1 тис. грн. у 2019 році до 685252,2 тис. грн. та до 625189,7 тис. грн., що також свідчить про незатребуваність продукції;

3. аналіз виробництва змонтованих електронних плат засвідчив негативну динаміку скорочення виробництва з 539231,6 тис. грн. к 2019 році до 419016,9 тис. грн. у 2020 році (-120215,0 тис. грн.), яка продовжилася і у 2021 році коли відбулося скорочення виробництва змонтованих електронних плат до 402024,0 тис. грн., що свідчить про стабільний занепад цього напрямку виробництва;
4. виробництво комп'ютерів і периферійного устаткування засвідчило наростаючі процеси деградації, що проявилось у скороченні виробництва із 2780032,4 тис. грн. у 2019 році до 1800264,5 тис. грн. у 2021 році;
5. виробництво обладнання зв'язку продемонструвало позитивні тенденції нарощення виробництва із 3260869,1 тис. грн у 2019 році до 3660529,7 тис. грн. у 2020 році та до 4079455,9 тис. грн. у 2021 році, що свідчить про зростання перспектив у виробництві саме цієї продукції;

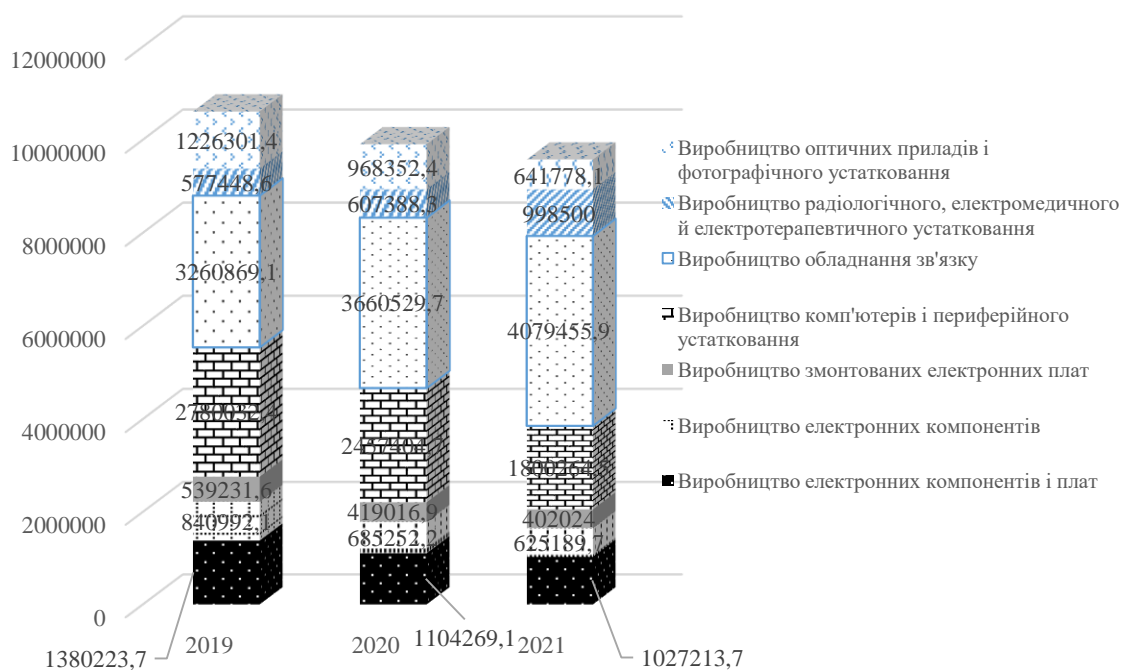

Рисунок 2.3 – Динаміка виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції в Україні

- б. позитивні тенденції зростання були також зафіксовані у виробництві радіологічного, електромедичного й електротерапевтичного устаткування, де у 2020 році в порівнянні із 2019 відбулося зростання на 29939,7 тис. грн., а у 2021 році в порівнянні із 2020 роком на 391111,7 тис.грн.;

7. стан виробництва оптичних приладів і фотографічного устаткування також виявився вкрай поганим, що засвідчило скорочення обсягів виробництва із 1226301,4 тис. грн. у 2019 році до 641778,1 тис. грн. у 2021 році.

Таким чином, виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (рис. 2.3) у 2019-2021 роках засвідчив переважання скорочення виробництва у багатьох підгалузях, що свідчить про занепад підприємств зайнятих виробництвом саме такої продукції.

Проаналізуємо обсяги виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції у Вінницькій області (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності у Вінницькій області, тис. грн.

	Роки				
	2018	2019	Відхилення 2019 р. від 2018 р.	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.
- виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	363755,1	405029,4	-	к/с	-
виробництво електронних компонентів і плат	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво електронних компонентів	-	-	-	-	-
виробництво змонтованих електронних плат	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво комп'ютерів і периферійного устаткування	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво обладнання зв'язку	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво електронної апаратури побутового призначення для приймання, записування та відтворювання звуку й зображення	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації	100500,0	151746,5	51246,5	67222,8	-84523,7
виробництво годинників	-	-	-	-	-
виробництво радіологічного, електромедичного й електротерапевтичного устаткування	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво оптичних приладів і фотографічного устаткування	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво магнітних і оптичних носіїв даних	-	-	-	-	-
виробництво інших видів електронних і електричних проводів і кабелів	10728479,7	10668142,6	-60337,1	9280601,9	-1387540,7

Варто зазначити, що діяльність багатьох машинобудівних підприємств є комерційною таємницею та не підлягають оприлюдненню її обсяги. Втім, серед підгалузей, що характеризують напрям виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції можна чітко прослідкувати тенденції виробництва інструментів і обладнання для вимірювання, дослідження та навігації. Зокрема у цьому напрямі було зафіксовано зростання обсягів діяльності із 100500,0 тис. грн. виробленої продукції у 2019 році до 151746,5 тис. грн., що відображає зростання на 50,99%, проте вказана тенденція у 2021 році була спростована оскільки відбулося зниження обсягів випущеної продукції до 67222,8 тис. грн., що відображає скорочення на 55,7%, що свідчить про занепад цього напрямку машинобудівного виробництва. Іншим, придатним для аналізу є напрям виробництва інших видів електронних і електричних проводів і кабелів, який відобразив невтішні тенденції стабільного скорочення обсягів виробництва із 10728479,7 тис. грн. у 2019 році до 10668142,6 тис. грн. у 2020 році, що становить 0,56% та до 9280601,9 тис. грн., що в порівнянні із 2020 роком відповідає скороченню на 13,01%. Таким чином, виявлені тенденції щодо виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції виявили погіршення абсолютних показників діяльності підприємств.

Дослідимо інший напрям машинобудівного виробництва – виробництво електричного устаткування (табл. 2.9).

Дослідження виробництва електричного устаткування засвідчило суперечливі тенденції, зокрема попри загальне скорочення виробництва із 46160787,4 тис. грн. у 2019 році до 43536393,7 тис. грн. у 2020 році та до 37746543,6 тис. грн. спостерігалися позитивні тенденції у сферах виробництва електророзподільчої та контрольної апаратури, виробництва проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв, виробництва електричного освітлювального устаткування, виробництва побутових приладів та іншого електричного устаткування.

Таблиця 2.9 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності в Україні, тис. грн.

	Роки				
	2019	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.	2021	Відхилення 2021 р. від 2020 р.
- виробництво електричного устаткування	46160787,4	43536393,7	-2624394	37746543,6	-5789850,1
виробництво електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільчої та контрольної апаратури	15833085,8	15574298,5	-258787	12699001,9	-2875296,6
виробництво електродвигунів, генераторів і трансформаторів	8826281,1	6245539,3	-2580742	4596132,9	-1649406
виробництво електророзподільчої та контрольної апаратури	7006804,7	9328759,2	2321955,0	8102869,0	-1225890,0
виробництво батарей і акумуляторів	3023570,4	2945287,1	-78283,3	2964708,7	19421,6
виробництво проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв	11384741,2	11598256,3	213515,1	10224019,7	-1374237,0
виробництво волоконно-оптичних кабелів	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво інших видів електронних і електричних проводів і кабелів	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво електромонтажних пристроїв	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво електричного освітлювального устаткування	2587547,9	2617451,1	29903,2	2724368,1	106917,0
виробництво побутових приладів	4909685,2	5205279,2	295594,0	5870901,9	665622,7
виробництво іншого електричного устаткування	8422156,9	5595821,5	-2826335,0	3263543,3	-2332278,0

Аналіз виробництва електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільчої та контрольної апаратури показав скорочення його обсягів із 15833085,8 тис. грн. у 2019 році до 15574298,5 тис. грн. у 2020 році, що відображає скорочення на -258787,0 тис. грн., та подальше скорочення виробництва на -2875296,6 тис. грн. у 2021 році до його розміру у 12699001,9

тис. грн., що свідчить про скорочення попиту саме на цей вид машинобудівної продукції.

Виробництво електродвигунів, генераторів і трансформаторів в Україні також продемонструвало негативні результати, що проявилися у скороченні обсягів виробництва з 8826281,1 тис. грн. у 2019 році до 6245539,3 тис. грн. у 2020 році та до 4596132,9 тис. грн. у 2021 році, що свідчить також про зниження затребуваності подібної продукції або про нездатність підприємств її виготовляти з огляду на певні обставини.

Негативна ситуація також спостерігалася у напрямі виробництва батарей і акумуляторів, яке стабільно скорочувалося з 3023570,4 тис. грн. у 2019 році до 2964708,7 тис. грн. у 2020 році (-78283,3 тис. грн.) та згодом хоч і відбулося незначне зростання на 19421,6 тис. грн. до 2964708,7 тис. грн., втім ситуація залишається достатньо складною оскільки зафіксовані у 2019 році показник все ж не був досягнутий.

Проте позитивні зміни спостерігалися у напрямі виробництва проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв у 2020 році в порівнянні із 2019 роком, оскільки спостерігалася зростання виробництва з 11384741,2 тис. грн. у 2019 році до 11598256,3 тис. грн. у 2020 році, втім у 2021 році все ж відбулося скорочення на -1374237,0 тис. грн. до рівня 10224019,7 тис. грн., що свідчить про виникнення проблем у виробництві та реалізації проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв.

Втім, позитивні тенденції спостерігалися у виробництві електричного освітлювального устаткування, яке зросло з 2587547,9 тис. грн. у 2019 році до 2724368,1 у 2021 році, що свідчить про зростання попиту на таку продукцію. Також позитивні результати було зафіксовано у виробництві побутових приладів, яке зросло із 4909685,2 тис. грн. у 2019 році до 5870901,9 тис. грн. у 2021 році. Проте виробництво іншого електричного устаткування стабільно скорочувалося.

Таким чином, виробництво електричного устаткування характеризується здебільшого негативними тенденціями скорочення виробництва, хоча існують вузьку напрями виробництва, де бізнес є зростаючим (рис. 2.4).

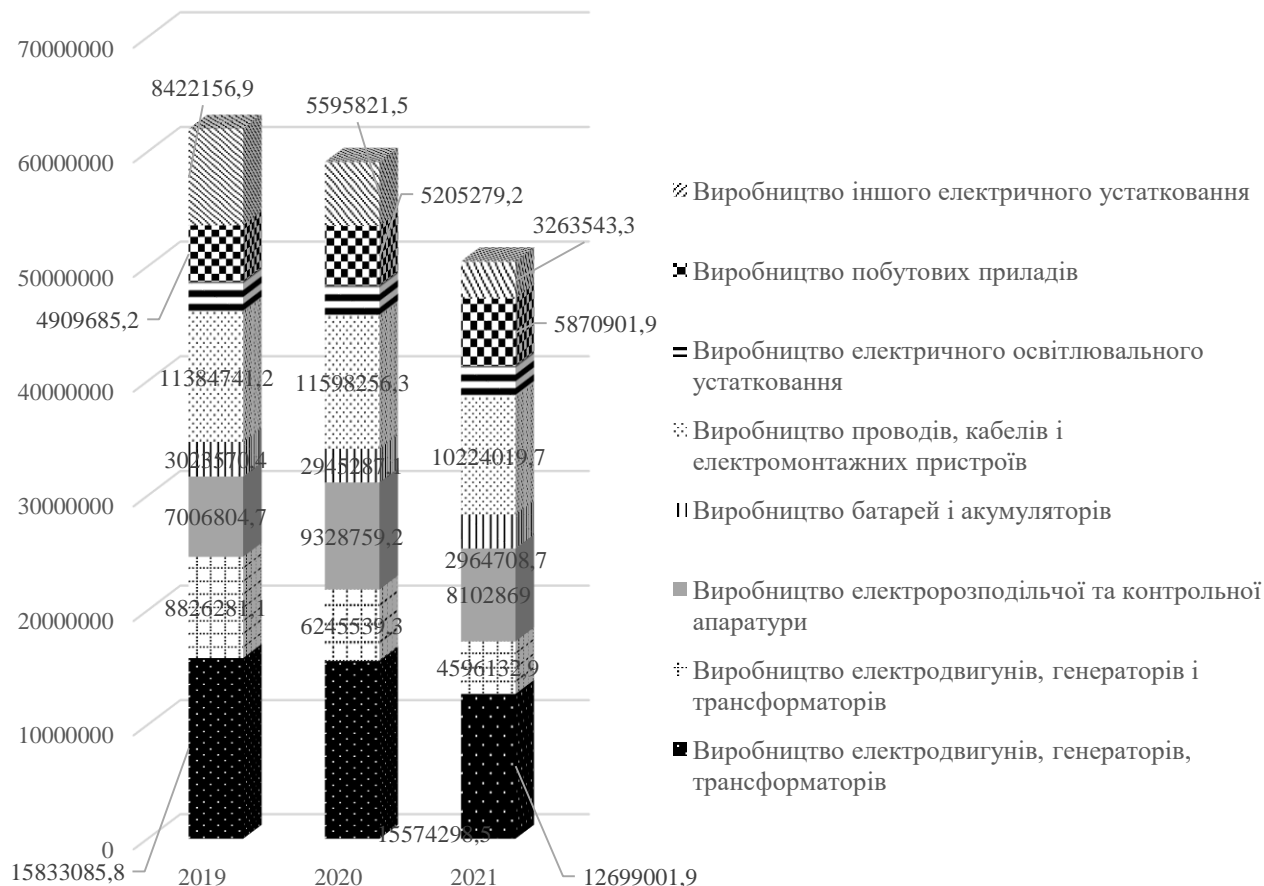

Рисунок 2.4 – Динаміка виробництва машин і устаткування в Україні

Розкриємо розвиток зазначеного напрямку машинобудування у Вінницькій області (табл. 2.10).

Діяльність машинобудівних підприємств Вінниччини у сфері виробництва електричного устаткування була неефективною, оскільки обсяги виготовленої продукції скоротилися із 513198,4 тис. грн. у 2019 році до 509465,1 тис. грн. у 2020 році (-0,73%) та до 487475,0 тис. грн. у 2021 році (-4,32%), що свідчить про занепад виробництва у цьому напрямі. Втім, були відзначені і окремі позитивні аспекти у напрямі виробництва електродвигунів, генераторів, трансформаторів,

Таблиця 2. 10 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності у Вінницькій області, тис. грн.

	Роки				
	2018	2019	Відхилення 2019 р. від 2018 р.	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.
виробництво електричного устаткування	513198,4	509465,1	-3733,3	487475,0	-21990,1
виробництво електродвигунів, генераторів, трансформаторів, електророзподільчої та контрольної апаратури	78068,5	89199,7	11131,2	164878,8	75679,1
виробництво електродвигунів, генераторів і трансформаторів	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво електророзподільчої та контрольної апаратури	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво батарей і акумуляторів	-	-	-	-	-
виробництво проводів, кабелів і електромонтажних пристроїв	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво волоконно-оптичних кабелів	-	-	-	-	-
виробництво електромонтажних пристроїв	к/с	к/с	-	-	-
виробництво електричного освітлювального устаткування	18356,0	15712,8	-2643,2	9132,8	-6580
виробництво побутових приладів	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво іншого електричного устаткування	6577,8	к/с	-	к/с	-

електророзподільчої та контрольної апаратури де було зафіксовано зростання виробництва із 78068,5 тис. грн. у 2019 році до 89199,7 тис. грн. у 2020 році (+14,26%) та до 164878,8 тис. грн. у 2021 році (+84,84%), що свідчить про зростання ефективності виробництва саме цього виду продукції, а відповідно й інтересу до нього з боку покупців. Що стосується іншого напрямку, такого як виробництво електричного освітлювального устаткування то спостерігалось стабільне скорочення його обсягів із 18356,0 тис. грн. у 2019 році до 9132,8 тис. грн. у 2021 році, що вказує на занепад.

Проаналізуємо напрям виробництва машин і устаткування, не віднесене до інших угруповань (табл. 2.11; рис. 2.5).

Таблиця 2. 11 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності в Україні, тис. грн.

	Роки				
	2018	2019	Відхилення 2019 р. від 2018 р.	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.
- виробництво машин і устаткування, не віднесене до інших угруповань	79413495,8	82321693,1	2908197	79446985,3	-2874707,8
виробництво машин і устаткування загального призначення	22764674,9	22829603,4	64928,5	21759448,2	-1070155,2
виробництво інших машин і устаткування загального призначення	18276109,1	19960047,1	1683938,0	20447862,9	487815,8
виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства	12647243,0	10935890,0	-1711353,0	10460314,3	-475575,7
виробництво металообробних машин і верстатів	783554,4	937670,2	154115,8	948278,9	10608,7
виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення	24941914,4	27658482,4	2716568	25831081,0	-1827401,4

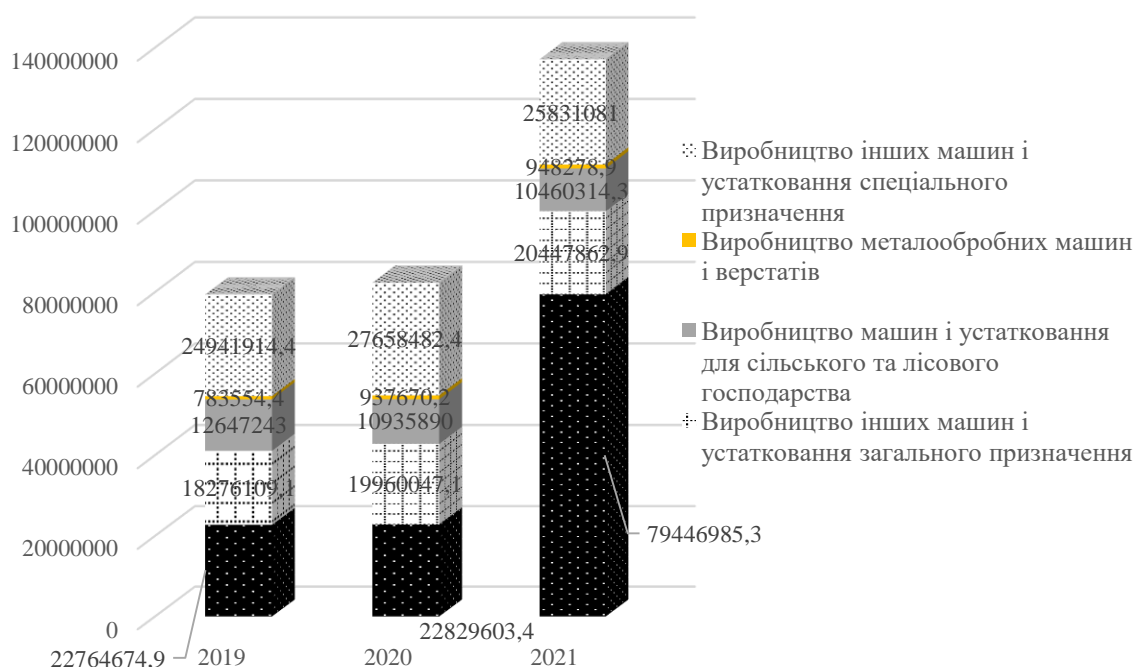

Рисунок 2.5 – Динаміка виробництва машин і устаткування в Україні

Виробництво машин і устаткування, не віднесене до інших угруповань за період 2019-2021 років продемонструвало коливання осягів виробництва, що

проявилось у його зростанні із 79413495,8 тис. грн. у 2019 році до 82321693,1 тис. грн. у 2020 році та подальшому скороченні до 79446985,3 тис. грн. у 2021 році, що свідчить про нестабільність галузі, зокрема:

1. виробництво машин і устаткування загального призначення коливалося із 22764674,9 тис. грн. у 2019 році воно зросло на 64928,5 тис. грн. у 2020 році і становило 22829603,4 тис. грн., втім у 2021 році відбулося скорочення на - 1070155,2 тис. грн.;
2. виробництво інших машин і устаткування загального призначення стабільно зростало із 18276109,1 тис. грн. у 2019 році до 19960047,1 тис. грн. у 2020 році та до 20447862,9 тис. грн. у 2021 році;
3. виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства стабільно скорочувалося із 12647243,0 тис. грн. у 2019 році до 10460314,3 тис. грн. у 2021 році;
4. виробництво металообробних машин і верстатів зросло із 783554,4 тис. грн. у 2019 році до 948278,9 тис. грн. к 2021 році;
5. виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення коливалося – спочатку зросло із 24941914,4 тис. грн. у 2019 році до 27658482,4 у 2020 році, хоча вже у 2021 році скоротилося до 25831081,0 тис. грн.

Таким чином, сфера виробництва машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань характеризується низкою суперечливих тенденцій.

Розкриємо розвиток зазначеного напряму машинобудування у Вінницькій області (табл. 2.12).

Виробництво машин і устаткування, не віднесене до інших угруповань у Вінницькій області було представлено через виробництво машин і устаткування загального призначення, виробництво інших машин і устаткування загального призначення, виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства, виробництво металообробних машин і верстатів та виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення. При цьому придатними для аналізу є виробництво інших машин і устаткування загального призначення, яке за досліджуваний період 2019-2021 років зросло із 150411,0 тис. грн. у 2019

році до 633264,6 тис. грн. у 2020 році та виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства, яке спочатку зросло із 433899,5 тис. грн. у 2019 році до 438287,3 тис. грн. у 2020 році, а згодом скоротилося до 423134,1 тис. грн. у 2021 році, що свідчить про обмежені можливості розвитку виробництва машин і устаткування, не віднесене до інших угруповань на Вінниччині.

Таблиця 2.12 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності у Вінницькій області, тис. грн.

	Роки				
	2018	2019	Відхилення 2019 р. від 2018 р.	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.
- виробництво машин і устаткування, не віднесене до інших угруповань	1171530,9	1338078,2	166547,3	1501206,7	163128,5
виробництво машин і устаткування загального призначення	к/с	195870,8	-	к/с	-
виробництво інших машин і устаткування загального призначення	150411,0	309035,7	158624,7	633264,6	324228,9
виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства	433899,5	438287,3	4387,8	423134,1	-15153,2
виробництво металообробних машин і верстатів	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво інших машин і устаткування спеціального призначення	354468,8	к/с	-	199423,3	-

Проаналізуємо виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів (табл. 2.13; рис. 2.6).

Аналіз виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів в Україні засвідчив суперечливі тенденції в розвитку виробництва, з одного боку спостерігалось збільшення обсягів виробництва у 2020 році в порівнянні із 2019 роком, з іншого – відбулося зниження виробництва у 2021 році. При цьому подібна тенденція зростання у 2020 році та скорочення виробництва у 2021 році була притаманною як для виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів так і для виробництва інших транспортних засобів.

Таблиця 2.13 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності в Україні, тис. грн.

	Роки				
	2018	2019	Відхилення 2019 р. від 2018 р.	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.
- виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	82073272,1	100272466,5	18199194	78725094,7	-21547371,8
виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	29846262,7	34240121,4	4393859	29814444,6	-4425676,8
виробництво інших транспортних засобів	52227009,4	66032345,1	13805336	48910650,1	-17121695

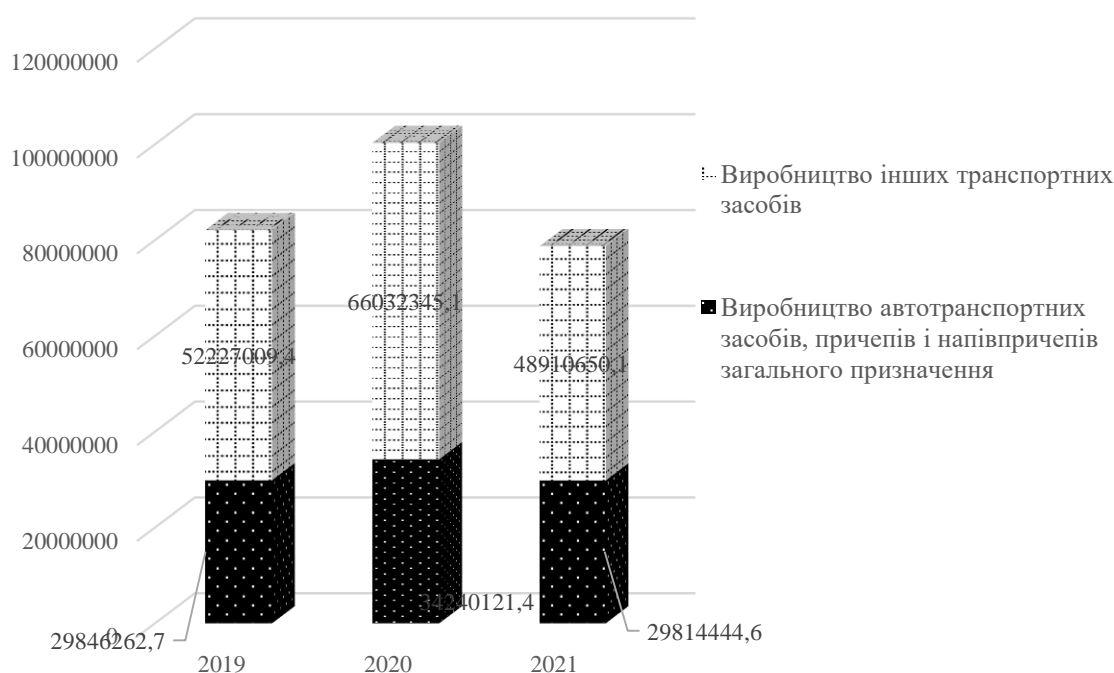

Рисунок 2.6 – Динаміка виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів в Україні

Проаналізуємо виробництва автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів у Вінницькій області (табл. 2.14).

Таблиця 2.14 – Обсяг виробленої продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності у Вінницькій області, тис. грн.

	Роки				
	2018	2019	Відхилення 2019 р. від 2018 р.	2020	Відхилення 2020 р. від 2019 р.
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	558910,3	757384,2	198473,9	к/с	-
виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	к/с	к/с	-	к/с	-
виробництво інших транспортних засобів	к/с	к/с	-	к/с	-

Нажаль у Вінницькій області виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів є вкрай обмеженим до аналізу, але навіть з доступних відомостей можна зробити висновок про його вкрай низькі обсяги.

Узагальнюючи за підгалуззями отримані результати аналізу було виявлено низку проблем, характерних для діяльності машинобудування в Україні:

1. коливання доданої вартості за витратами виробництва;
2. скорочення обсягів виробництва продукції;
3. зменшення кількості машинобудівних підприємств.

Наслідком існування таких проблем, є висока частка машинобудівних підприємств, які зазнають збитків (табл. 2.15).

Таблиця 2.15 – Рентабельність операційної та всієї діяльності машинобудівних підприємств в Україні

Роки	Чистий прибуток (збиток), тис.грн	Підприємства			
		підприємства, які одержали прибуток		підприємства, які одержали збиток	
		у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, тис.грн	у % до загальної кількості підприємств	фінансовий результат, тис.грн
2019	19852119,3	75,3	24388680,2	24,7	4536560,9
2020	-8904252,0	73,6	12902850,0	26,4	21807102,0
2021	7053105,5	74,8	14766741,3	25,2	7713635,8

Отже на протязі досліджуваного періоду 2019-2021 років спостерігався стабільний рівень рентабельності діяльності машинобудівної галузі, що

проявилось у високій частці (слизько 75%) рентабельних підприємств та стабільній відносно високій частці збиткових (близько 25%), що свідчить про існування застою в галузі із одночасним скороченням обсягів виробництва, що свідчить про погіршення ситуації в галузі.

2.2 Аналіз фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» – потужне підприємство машинобудівної галузі України. Приватне акціонерне товариство "Калинівський машинобудівний завод" спеціалізується на поставках та інсталяції обладнання для харчової та переробної промисловості. Підприємство реалізує комплексні проекти - технологічні рішення, підбір, проектування, виготовлення, автоматизацію, поставку, монтаж та електромонтаж обладнання, пуско-налагоджувальні роботи, сервісне, гарантійне та післягарантійне обслуговування. Завод розташований в місті Калинівка Вінницької області. Сьогодні підприємство займає площу більше 20000 м². На цій території розташовані цехи основного і допоміжного виробництв, складські та адміністративні корпуси. Представництва підприємства знаходяться в Білорусі, Росії та Туреччині. Ми завжди будемо раді бачити наших партнерів на підприємстві. Готові взяти на себе витрати по трансферу та розміщення. Пропонуємо Вам своїми очима побачити виробничий майданчик, конструкторське бюро, готову продукцію [46].

Місія підприємства - через довірені і партнерські взаємовідносини з нашими колегами завжди знаходити і реалізовувати правильні рішення, які сприятимуть досягненню поставлених цілей B2B процесів.

Цілі підприємства:

1. впроваджувати інноваційні технології та рішення;
2. розширювати і знаходити нові ринки для нашої продукції;
3. виробляти високоякісне обладнання та послуги.

Цінності ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод":

1. Порядність:

- 1.1 підприємство дотримується етичних правил ведення бізнесу;
- 1.2 підприємство завжди виконує свої зобов'язання;
- 1.3 підприємство розвиває стабільні відносини з нашими партнерами;
- 1.4 дотримуємося правил добросовісної конкуренції;

2. Результативність та ефективність:

- 1.1 підприємство визначає для себе довгострокові і короткострокові цілі, намічає результати;
- 1.2 підприємство цінує внесок кожного співробітника в досягненні намічених результатів;
- 1.3 підприємство підтримує баланс між результативністю та ефективністю;

2. Персонал:

- 2.1 підприємство заохочує здорові амбіції і лідерські якості співробітників;
- 2.2 підприємство сприяє навчанню та професійному розвитку персоналу;
- 2.3 підприємство підтримує здоровий командний дух в колективі;
- 2.4 підприємство цінує внесок наших співробітників у загальну справу;

3. Відданість справі:

- 3.1 підприємство прагне постійно вдосконалюватися;
- 3.2 підприємство розвиває і покращує свої бізнес процеси;
- 3.3 підприємство докладает великих зусиль для розробки і виведення на ринок нових видів обладнання за допомогою яких споживачі зможуть вдосконалювати свої виробничі процеси.

Функціонуюча на ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод" система менеджменту якості охоплює всі вимоги міжнародного стандарту ISO 9001. Для досягнення поставлених цілей і реалізації основних напрямів діяльності в області якості, на заводі здійснюється:

- 1. постійний аналіз сучасних і перспективних вимог до продукції, що випускається важкого, транспортного, енергетичного машинобудування та тенденції розвитку цих галузей;

2. технічне переозброєння і реконструкція підприємства, застосування новітніх технологій виготовлення продукції і методів організації виробництва, розширення і вдосконалення системи сервісного обслуговування;
3. вибір надійних постачальників якісної сировини, матеріалів і комплектуючих виробів, розвиток плідної співпраці з основними постачальниками на довготривалій, взаємовигідній основі;
4. вдосконалення управління підприємством на основі проведеного реінжинірингу бізнес-процесів, концепції бережливого виробництва, створення процесо-орієнтованого підприємства з гнучкою організаційною структурою, що адаптується до конкретних умовами бізнесу та виробництва;
5. безперервне вдосконалення системи менеджменту якості, що відповідає вимогам ISO 9001: 2015 і особливостям виробництва;
6. облік впливу факторів невизначеності та ризиків на досягнення поставлених цілей в області якості;
7. підвищення кваліфікації персоналу та залучення керівників усіх рівнів, фахівців і виробничих робітників у діяльність по поліпшенню якості і культури праці, виробничих відносин, шляхом вдосконалення діючих мотиваційних механізмів і створення нематеріальних схем мотивацій, розвитку і поліпшення соціальної сфери.

Організаційна структура підприємства відповідає його базовим виробничим потребам і відображена на рис. 2.7.

Кадрова програма ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод" спрямована на забезпечення рівня кваліфікації працівників операційним потребам, взаємодію з державною службою зайнятості, співпрацю з базовими ЗВО. Професійне навчання робітників має безперервний характер. На підприємстві діє система мотивації праці, щороку за підсумками роботи виплачується винагорода «13-та заробітна плата».

Дослідження діяльності ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» доцільно розпочати із визначення базових засад його функціонування – сильних і слабких сторін, а тако можливостей і загроз діяльності. Використаємо для цього SWOT-аналіз (табл. 2.16).

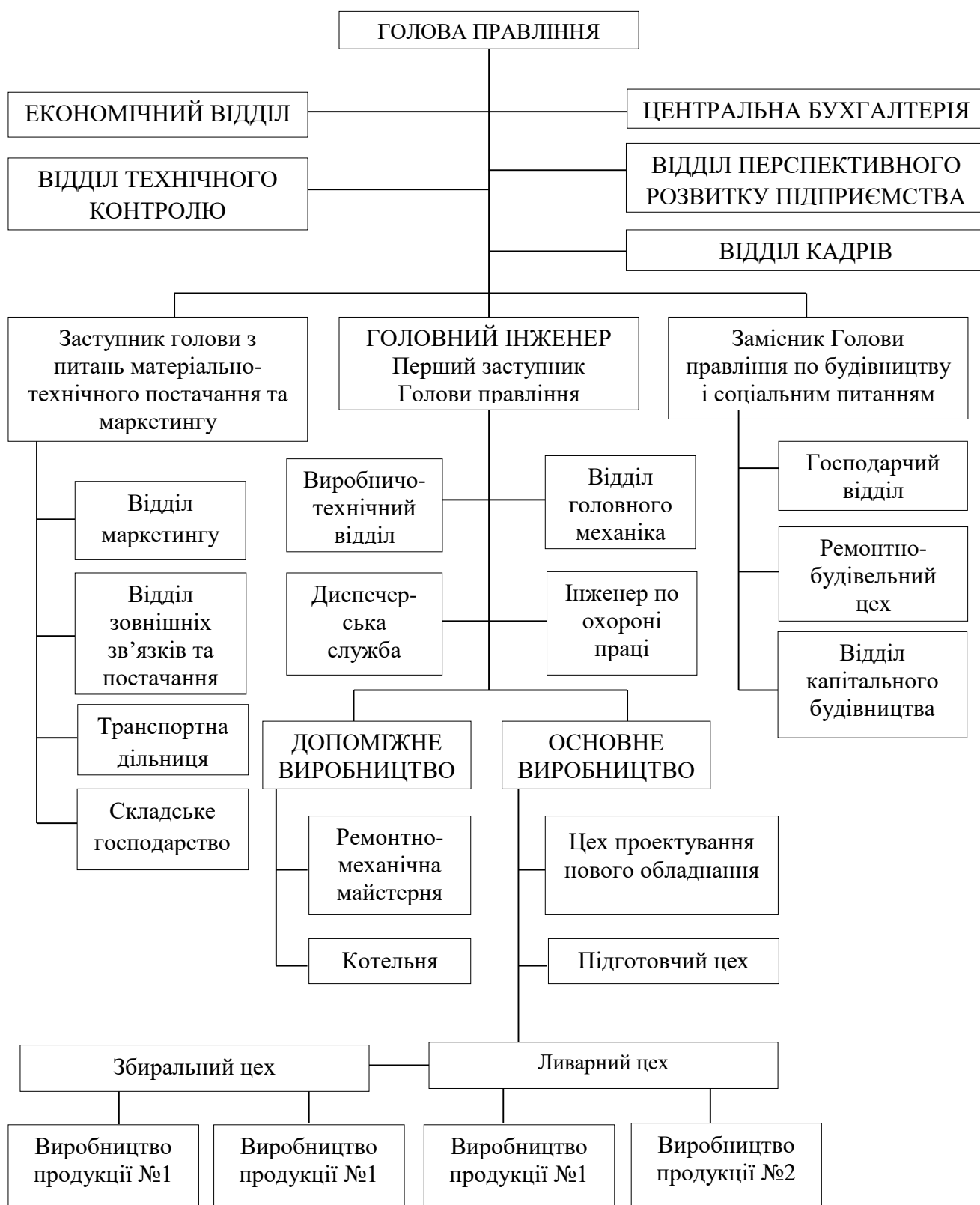

Рисунок 2.7 – Організаційна структура управління підприємством ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод"

Таблиця 2.16 – SWOT-аналіз ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Назва	Докладний опис
1	2
Сильні сторони	
1. Високий рівень організації управлінського обліку	Для високоефективної роботи сучасного підприємства необхідна чітко налагоджена система управлінського обліку для менеджерів різних рівнів.
2. Наявність висококваліфікованого виробничого персоналу	Рівень кваліфікації персоналу разом з організацією та мотивацією праці стає вирішальною ланкою в підвищенні конкурентоспроможності підприємств.
3. Налагоджена система постачань сировини, матеріалів і устаткування	Головною задачею органів постачання підприємства є своєчасне й оптимальне забезпечення виробництва необхідними матеріальними ресурсами відповідної комплектності і якості.
Слабкі сторони	
1. Недостатній рівень клієнтського сервісу	Від поганого клієнтського сервісу іноді страждають не просто окремі компанії, а цілі сфери та галузі.
2. Недостатній рівень розвитку каналів товароруку	Механізм ухвалення рішень про канали товароруку, ґрунтується на аналізі економічної і технологічної доцільності руху товару таким шляхом, який принесе вигоду виробнику, посередникам і кінцевому споживачу. Якщо будь-який елемент системи не одержить очікуваної вигоди, то канал товароруку вважається неефективним.
3. Середня позиція в долі ринку	Як правило, зі зростанням ринкової частки позиція підприємства виглядає більш стійкою.
4. Стиль керівництва і структура компанії неадекватні ринковій ситуації	Саме від правильності вибору стилю керівництва і організаційної структури компанії залежить ефективність її роботи.
Можливості	
1. Розширення ринку	Розвиток системи персональних продажів для оптових покупців продукції.
2. Зміна суспільних стереотипів стосовно реклами	Збільшення виробничих потужностей по виготовленню продукції.
3. Збільшення кількості підприємницьких структур	Збільшення ринкової частки компанії за рахунок створення нових товарів і завоювання нових сегментів ринку.
Загрози	
1. Уповільнення темпів економічного розвитку	Створення системи обліку зі зниженням витрат, пов'язаних із обліком активів підприємства
2. Збільшення податкового тиску	Збільшення податків може стати причиною через яку зростатиме вартість продукції.
3. Зростання цін на продукцію	Створення системи електронних продажів.

На основі виявленої ситуації на підприємстві встановимо потенційні перспективи розвитку підприємства з урахуванням виявлених сильних і слабких сторін (табл. 2.17).

Таблиця 2.17 – Комплексна оцінка можливостей і загроз із врахуванням сильних і слабких сторін

Опис		Сильні сторони	Слабкі сторони
			1. Значне зростання обсягів наданих послуг за останній рік 2. Участь персоналу в прийнятті управлінських рішень 3. Ретельно налагоджена робота з клієнтами, потенційним клієнтам приділяється велика увага, висока якість обслуговування
Можливості	1. Вихід на нові ринки або сегменти ринку 2. Надання широкого спектру додаткових послуг 3. Удосконалення рекламних технологій, використання новинок зовнішньої реклами	– Захопити додаткову частину ринку за рахунок позитивного іміджу та популярності – Навчати персонал та використовувати весь потенціал персоналу – Виконувати специфічні вимоги замовника – Удосконалювати рекламні технології – Залучати рекламні агентства та застосовувати новинки зовнішньої реклами	– Значна залежність від факторів зовнішнього середовища – Низька фінансова стійкість – Відсутність навичок щодо налагодження зв'язків з громадськістю та пресою – Відсутність навичок з вивчення ринку – Відсутність конкретних програм діяльності – Істотна залежність від ринку споживачів – Недостатня рекламна політика підприємства
Загрози	1. Поява нових видів зовнішньої реклами у конкурентів 2. Спад в економіці 3. Зростання темпів інфляції	– Посилення законодавчого регулювання – Вихід на ринок нових конкурентів – Поява нових технологій виробництва – Ослаблення конкуренції – Ефективна цінова політика	– Уповільнення зростання ринку – Зміна потреб покупців – Перехід постачальників на агресивну кредитну політику – Зменшення обсягів продажу через відсутність товарів, які б за ціною відповідали більшій частині споживачів – Зниження собівартості продукції

Таким чином можна стверджувати, що дослідження базових характеристик розвитку ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод" виявило ряд недоліків та перспектив у його діяльності. Втім, дослідження діяльності підприємства в першу чергу вимагає аналізу активів підприємства, якими воно послуговується. Активи підприємства складаються з необоротних та оборотних активів. Проаналізуємо структуру активів (табл. 2.18).

Таблиця 2.18 – Аналіз структури активів ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод"

Показник	Роки					
	2019		2020			2021
	Абс. значення, тис. грн.	Питома вага, %	Абс. значення, тис. грн.	Питома вага, %	Абс. значення, тис. грн.	Питома вага, %
	Необоротні активи	28311,0	14,00	23564,0	14,00	23013,0
Оборотні активи	174186,0	86,00	141184,0	86,00	205819,0	89,94
Разом активів	202497,0	100,00	164748,0	100,00	228832,0	100,00
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	6,15	-	5,99	-	8,94	-

Дослідження структури активів ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод" засвідчив її відносну стабільність, зокрема у 2019-2020 роках необоротні активи склали 14,0 %, а оборотні відповідно 86%. Така ситуація була змінена у 2021 році коли частка необоротних активів скоротилася до 10,06 %, а оборотні активи відповідно зросли до 89,96 %, що свідчить про збільшення обороту підприємства, а відповідно про розширення його господарської діяльності. Відслідковуючи обсяги активів варто вказати, що вони коливалися за досліджуваний період, зокрема необоротні активи у 2019 році на підприємстві склали 28311,0 тис. грн., у наступному році вони скоротилися до 23564,0 тис. грн., що відображає зменшення на 4747,0 тис. грн. і може бути пояснене продажем невикористовуваних приміщень, їх ліквідацією або значним зносом застосовуваного обладнання. Подібна ситуація продовжилася і надалі у 2021 році

оскільки необоротні активи скоротилися до 23013,0 тис. грн. тобто на 551,0 тис. грн., що негативно характеризує політику для прикладу з використанням нематеріальних активів (вони не збільшувалися), або зі станом приміщень (не приводився їх ремонт) або зі станом обладнання (не спостерігалось його модернізації).

В свою чергу обсяг оборотних активів на протязі досліджуваного періоду коливався із 174186,0 тис. грн. у 2019 році він скоротився до 141184,0 тис. грн. у 2020 році, що відображає зменшення на 33002,0 тис.грн., що свідчить про значне скорочення обсягів господарської діяльності у 2020 році (-18,9%), однак вже у 2021 році ситуація була виправлена оскільки обсяг оборотних активів збільшився до 205819,0 тис. грн., що на 64635,0 тис. грн. більше ніж в попередньому році і підприємству вдалося максимально збільшити своє виробництво.

Відтак, аналізуючи структуру активів ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод" можна зробити висновок, що найбільший валив на неї має виробнича діяльність підприємства, яка визначає обсяги оборотних активів підприємства (рис. 2.48).

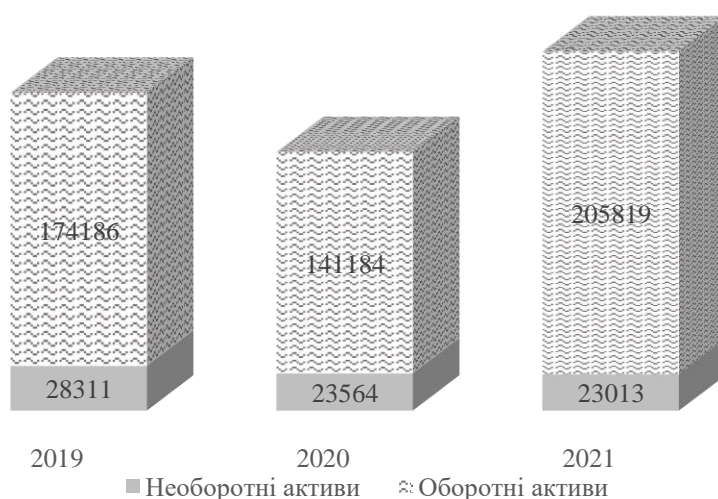

Рисунок 2.8 – Динаміка активів ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод", тис. грн.

Для подальшого виявлення стану підприємства проаналізуємо пасиви підприємства (табл. 2.19).

Таблиця 2.19 – Аналіз структури пасивів ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Показник	Роки					
	2019		2020		2021	
	Абс. значення, тис. грн.	Питома вага, %	Абс. значення, тис. грн.	Питома вага, %	Абс. значення, тис. грн.	Питома вага, %
Власний капітал	48967,0	25,00	54475,0	35,46	56167,0	32,53
Позичені засоби (скориговані довготермінові зобов'язання + скориговані короткотермінові зобов'язання)	147030,0	75,00	99110,0	64,54	172665,0	67,47
Разом джерел засобів	195997,0	100,00	153585,0	100,00	228832,0	100,00
Коефіцієнт автономії						
Коефіцієнт співвідношення позичених і власних засобів	3,00	-	1,82	-	3,07	-

Дослідження пасивів підприємства засвідчило їх нарощення із 195997,0 тис. грн. у 2019 році до 153585,0 тис. грн. у 2020 році та подальше зростання до 228832,0 тис. грн., що відбувалося за рахунок незначних коливань у структурі, зокрема найбільше зріс власний капітал із 48967,0 тис. грн. (25%) у 2019 році до 56167,0 тис. грн. (32,53%) у 2021 році.

Таким чином, аналіз структури пасивів ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод", засвідчив суттєве переважання залучених засобів у структурі фінансування підприємства, що забезпечує підприємству низький рівень фінансової стійкості (рис. 2.9).

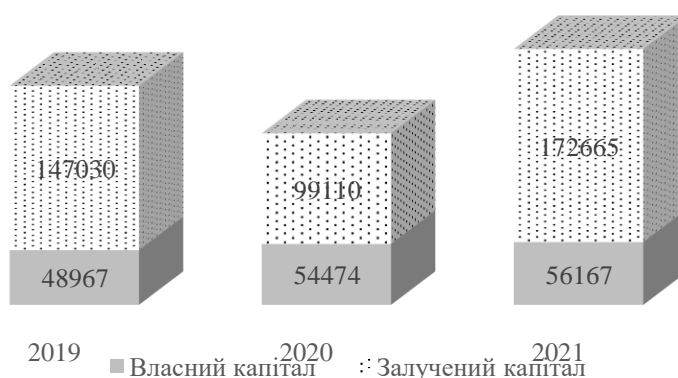

Рисунок 2.9 – Динаміка пасивів ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод", тис. грн.

Для більш чіткого і конкретного аналізу підприємства здійснимо оцінку фінансового стану ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод", з метою виявлення тенденцій розвитку підприємства проводиться аналіз основних фінансових показників за даними Форми № 1 та № 2 за 2019 – 2021 роки (табл. 2.20; рис. 2.10).

Таблиця 2.20 – Показники оцінки майнового стану та фінансових результатів ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Показник	Роки			Абсолютна зміна 2021 року до 2019 року
	2019	2020	2021	
Активи підприємства, тис.грн	195997,0	153585,0	228832,0	32835,0
Основні фонди, тис. грн.	18690,0	16121,0	13700,0	-4990,0
Власний капітал, тис.грн	48967,0	54475,0	56167,0	7200,0
Оборотні активи, тис.грн	172186,0	141184,0	205819,0	33633,0
Залучений капітал, тис.грн	147030,0	99110,0	172665,0	25635,0
Необоротні активи, тис.грн.	23811,0	23564,0	23013,0	-798,0
Чистий прибуток, тис.грн	10274,0	741,0	2624,0	-7650,0

За досліджуваний період підприємство характеризувалося ознаками нестабільної роботи, що проявилася у коливанні низки важливих показників:

1. Активи підприємства за 2019-2021 роки зросли на 32835,0 тис. грн., що свідчить про розширення діяльності підприємства і збільшення передумов його ефективності;
2. Основні фонди за досліджуваний період скоротилися із 18690,0 тис. грн. до 13700,0 тис. грн., (-4990,0 тис.г рн.), що свідчить про їх застарівання і відсутність системної політики оновлення;
3. Власний капітал підприємства зріс на 7200,0 тис. грн., що свідчить про збільшення самостійності з одного боку, а з іншого – про збільшення активів підприємства;
4. Зростання оборотного капіталу у 2019-2021 роках на 33633,0 тис. грн. свідчить про розширення виробництва і позитивно характеризує діяльність

підприємства;

5. Зростання залученого капіталу на 25635,0 тис грн. хоч і негативно впливає на самостійність підприємства, втім дозволяє забезпечувати потреби розширення виробництва;
6. Скорочення необоротних активів на -798,0 тис. грн. свідчить про виведення з підприємства певних активів, що обмежує його господарські можливості.

Наслідком такої політики господарювання на підприємстві стало різке скорочення прибутку з 10274,0 тис. грн. у 2019 році до 741,0 тис. грн. у 2020 році, то незначне його відновлення у 2021 році до 2624,0 тис. грн. Втім, виявлена динаміка свідчить про значне погіршення ефективності діяльності підприємства за останні 3 роки.

Відобразимо найбільш важливий фінансовий показник діяльності підприємства графічно (рис. 2.10).

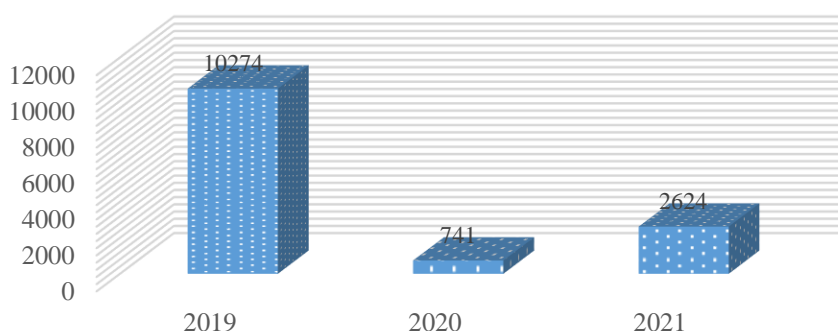

Рисунок 2.10 – Динаміка чистого прибутку ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод"

Для виявлення основних факторів, що спричинили формування такої значної суми знижених прибутків проведемо аналіз рентабельності ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод" (табл. 2.21; рис. 2.11).

Рентабельність активів у 2019-2021 роках різко змінювалася із 5,24% у 2019 році до 0,48% у 2020 році та до 1,15% у 2021 році, що свідчить про найбільше погіршення ефективності використання активів у 2020 році. Рентабельність необоротних та оборотних активів також була найменшою у 2020 році, що пов'язано із найбільш різким зниженням саме у цьому році прибутку

підприємства. Втім, рентабельність власного капіталу за досліджуваний період стабільно зростала із 0,21% у 2019 році до 1,6% у 2020 році та до 4,67% у 2021 році, що свідчить про підвищення ефективності використання власного капіталу підприємством. В свою чергу за досліджуваний період ефективність використання позикового капіталу скоротилася із 6,99% у 2019 році до 1,52% у 2021 році, що свідчить про погіршення ефективності використання позикового капіталу підприємством. Негативною також була динаміка рентабельності обороту яка скоротилася із 3,55% у 2019 році до 1,5% у 2021 році.

Таблиця 2.21 -- Аналіз показників рентабельності ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Показники	Роки			Абс. відх.	Темп приросту, %
	2019	2020	2021		
1. Рівень рентабельності активів,%	5,24	0,48	1,15	-4,09	-78,05
2. Рівень рентабельності необоротних активів,%	43,15	3,15	11,40	-31,75	-73,58
3. Рівень рентабельності оборотних активів, %	5,97	0,52	1,27	-4,7	-78,73
4. Рівень рентабельності власного капіталу (рівень фінансової рентабельності), %	0,21	1,36	4,67	4,46	2123,81
5. Рівень рентабельності позикового капіталу, %	6,99	0,75	1,52	-5,47	-78,25
6. Рівень рентабельності обороту, %	3,55	0,66	1,50	-2,05	-57,75

Для забезпечення більшої зрозумілості складності ситуації зобразимо динаміку показників рентабельності графічно (рис. 2.11).

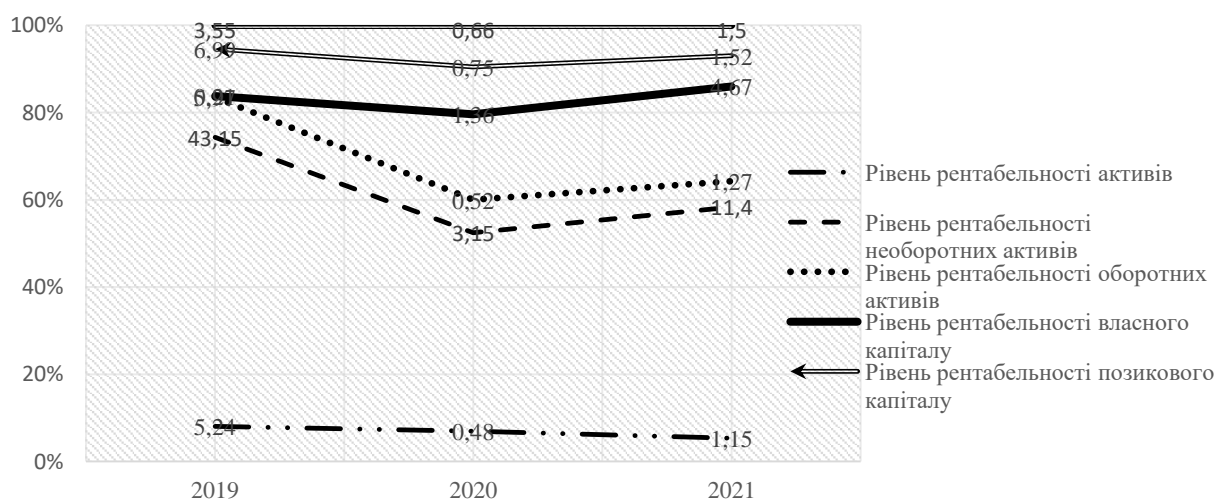

Рисунок 2.11 – Динаміка показників рентабельності ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод",

Проаналізуємо ліквідність ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» (табл. 2.22).

Таблиця 2.22 – Динаміка коефіцієнтів ліквідності ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Коефіцієнт	Алгоритм розрахунку	Роки			Абсолютне відхилення
		2019	2020	2021	
Коефіцієнт поточної ліквідності	$(OA - Z) / PZ$	0,52	0,48	0,50	-0,02
Коефіцієнт покриття	OA / PZ	1,17	1,28	1,18	0,01
Частка власного оборотного капіталу в покритті запасів	$ВОК / Z$	0,26	0,35	0,28	0,02

Коефіцієнт поточної ліквідності на протязі 2019-2021 років був відносно стабільним і характеризував достатність оборотних активів на підприємстві для погашення своїх боргів та що на кожну гривню короткострокових зобов'язань припадало 0,52-0,48 грн. оборотних активів.

Коефіцієнт покриття, що відображає здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільше легко реалізованої частини активів – оборотних коштів був недостатнім у 2019 та 2021 роках, оскільки не забезпечувалося нормальне значенням даного коефіцієнта на рівні 1,5...2,5, що свідчить про певні труднощі на підприємстві із погашенням короткострокових зобов'язань.

Частка власних оборотних коштів у покритті запасів у 2019-2021 роках була недостабною, що свідчить про вкрай низьку (26-35%) частину вартості запасів, що покривається власними оборотними коштами. Не досягається рекомендоване значення цього показника - 50%.

Таким чином, за досліджуваний період 2019-2021 років на ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» спостерігалися певні проблеми з ліквідністю.

Однією з важливих ознак фінансового стану підприємства є його фінансова стійкість (табл. 2.23).

Таблиця 2.23 – Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод"

Коефіцієнт	Алгоритм розрахунку	Роки			Абс. відх.	Темп приросту, %
		2019	2020	2021		
Коефіцієнт фінансової автономії	$\frac{ВК}{\text{Баланс}}$	0,25	0,35	0,35	0,00	0,00
Коефіцієнт фінансової заборгованості	$\frac{\Sigma \text{Зобов'язань}}{\text{Активи}}$	0,97	0,92	0,91	-0,06	-0,06
Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності	$\frac{ВК + ДЗК}{\text{Активи}}$	0,47	0,56	0,40	-0,07	-0,15

За досліджуваний період 2019-2021 років коефіцієнт фінансової автономії змінився із 0,25 у 2019 році до 0,35 у 2020-21 роках, що свідчить про збільшення питомої ваги власного капіталу в загальній сумі коштів, авансованих у його діяльність та зростання незалежності підприємства від залучених коштів.

Коефіцієнт фінансової заборгованості на рівні 0,91-0,97 свідчить про те, що велика частина активів підприємства фінансується за рахунок позикових коштів. Чим вище коефіцієнт, тим більше ризик пов'язаний з роботою фірми. Крім того, високе відношення позикових коштів до активів може свідчити про низьку потужність запозичення фірми, яка, в свою чергу, дозволить знизити фінансову гнучкість фірми.

Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності показує, що загальний обсяг активів на ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» на 47% у 2019 році, на 56% у 2020 році та на 40% у 2021 році був сформований за рахунок власного та довгострокового позикового капіталу.

Таким чином, аналіз фінансової стійкості ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод" засвідчив його високу залежність від зовнішнього фінансування.

Для забезпечення комплексності аналізу вважаємо за доцільне відслідкувати динаміку чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, собівартості та чистого прибутку підприємства (рис. 2.12).

Рисунок 2.12 – Динаміка фінансових результатів діяльності ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод", тис. грн.

Отже, аналіз діяльності підприємства засвідчив низку проблемних аспектів в його діяльності, зокрема найбільшою проблемою є різке зниження прибутку, що було зафіксоване у 2020 році. Наслідком чого стало відповідне зниження усіх без винятку показників рентабельності. Важливе значення також має зниження за досліджуваний період 2019-2021 років на ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» ліквідності, висока залежність від зовнішнього фінансування та інші фактори, що негативно характеризують діяльність підприємства.

2.3 Оцінювання інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Інвестиційна привабливість підприємства є інтегральним показником, що формується на основі врахування впливів різноманітних зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на функціонування підприємства.

Значний негативний вплив на інвестиційну привабливість підприємства здійснюють обмеження державної фінансової підтримки машинобудування, орієнтація вітчизняних споживачів на зарубіжне устаткування, призупинення

технічного переозброєння підприємств галузі тощо. Зазначені обставини зумовили істотне зниження обсягів реалізації та вимагають невідкладних заходів, спрямованих на забезпечення ресурсоекономності в умовах обмеженого виробництва.

Серед ключових переваг інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» можна назвати:

1. виробництво унікальної конкурентоспроможної продукції;
2. використання потужних земельно-майнових комплексів, зокрема і не виробничого призначення, які мають значну ринкову цінність;
3. наявність унікальних логістично-інфраструктурних переваг – підприємство має власне залізничне сполучення;
4. наявність великого досвіду виробництва;
5. відомий бренд продукції підприємства;
6. сертифікація підприємства за міжнародними стандартами якості ISO 9001.2008;
7. замкнутий виробничий цикл.

Варто зазначити, що з метою подолання зазначених «вузьких місць» ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» у 2020 році проводило реструктуризацію виробничих потужностей підприємства. В результаті обсяг виробництва збільшився у понад два рази, що відобразилося у зростанні чистого прибутку у 2021 році.

Іншим важливим кроком у напрямі підвищення інвестиційної привабливості підприємства є постійний цільовий пошук ринків збуту традиційної продукції, а також пошук і освоєння нової продукції, що обумовило позитивні зрушення в роботі підприємства. Все більше спостерігаються позитивні тенденції у виробництві за рахунок виготовлення у наростаючих обсягах нового модернізованого обладнання високого технічного рівня.

Оскільки єдиним найбільш раціональним методом оцінювання інвестиційної привабливості підприємств машинобудування є експертний та параметричний (співставлення параметрів), тобто методи, що враховують

багатокритеріальність і багатоваріантність впливу груп факторів (стимуляторів, дистимуляторів) на досліджуване підприємство вважаємо за доцільне їх використати при оцінці привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод». Найбільш доцільним є використання спеціально розробленої анкети для оцінки інвестиційної привабливості саме машинобудівних підприємств [47, с. 127-130]. Подані питання ґрунтуються на формальних і неформальних (конфіденційних) джерелах інформації. В якості експертів вважаємо за доцільне залучити 3 фахівця – науковця, керівника та інженера. Варто зазначити, що мала кількість експертів не дозволяє провести оцінку узгодженості їх думок, втім дозволяє розкрити внутрішнє бачення менеджменту підприємства перспектив його розвитку (результати представлені у вигляді відповідей керівника та інженера) та зовнішню оцінку можливостей розвивати машинобудівний бізнес (відповіді науковця) (табл. 2.24).

Таблиця 2.24 – Результати анкетного дослідження респондентів щодо інвестиційної привабливості підприємств машинобудування Вінницької області (підготовлено на основі опитування 3 фахівців у сфері машинобудування)

	Запитання	Варіанти відповідей	Експерти		
			Науковець	Керівник	Інженер
1.	Як Ви вважаєте, інвестиційна привабливість підприємств машинобудування Вінницької області протягом останніх 3 років	Погіршилася	+	+	+
		Поліпшилася			
		Ніяким чином не змінилась			
		Важко відповісти			
2.	Яким чином впливає політична ситуація в Україні на розвиток підприємств машинобудування Вінниччини (або вклад інвестицій у них) протягом останніх 3 років?	Сприяє розвитку і/або інвестуванню			
		Перешкоджає розвитку і/або інвестуванню	+	+	+
		Не впливає ніяким чином			
		Важко відповісти			
3.	Розташуйте по значимості бар'єри, які протягом 3 останніх років обмежують розвиток підприємств машинобудування та залучення у них інвестицій в Вінницькому регіоні	Кримінальний тиск	6	6	6
		Інфраструктура	4	5	4
		Втручання влади у бізнес	5	4	5
		Макроекономічна ситуація	1	1	1
		Регуляторні процедури та корупція	2	2	3
		Політична нестабільність	3	3	2

Продовження табл. 2.24

1	2	3	4	5	6	
4.	Розташуйте перелічені мотиви в тій послідовності, що є найбільш визначальними сьогодні для Вас при прийнятті управлінських інвестиційних рішень щодо підприємств машинобудування Вінницької області. Використовуйте 9-ти бальну шкалу, де 1 означає, що мотив найвагомий, а 9 – найменш вагомий	Масштаби ринку та потенціал його зростання	4	5	3	
		Доступ до нового регіонального ринку	5	3	5	
		Якість навичок робочої сили	7	8	6	
		Наявність дешевих факторів виробництва	6	2	4	
		Виробничі потужності	3	1	8	
		Підвищення конкурентоспроможності в постачанні на розвинені ринки	2	7	2	
		Податкові стимули	8	6	7	
		Доступ до наукових і технологічних розробок	1	4	1	
		Імідж підприємств	9	9	9	
5.	Скажіть, чи органи влади Вінниччини сприяють розвитку підприємницької діяльності підприємств машинобудування, а саме?	Допомагають у залученні інвестицій	Так			
			Ні	+	+	+
			Важко відповісти			
		Не обмежують підприємництво, сприяють конкуренції тощо	Так	+	+	+
			Ні			
			Важко відповісти			
		Дотримуються законодавства	Так	+	+	+
			Ні			
			Важко відповісти			
		Створюють рівні умови для ведення і розвитку бізнесу	Так	+		
			Ні		+	
			Важко відповісти			+
6.	На Вашу думку, чи зростатиме інвестиційна привабливість підприємств машинобудування Вінницької області в майбутньому ?	Так				
		Ні		+	+	
		Важко відповісти	+			
7.	Чи рентабельно збільшувати масштаби залучення інвестицій в машинобудівне підприємство на сьогодні?	Так				
		Ні				
		Важко відповісти	+	+	+	
8.	Чи використовуються на Вашому підприємстві новітні наукові та технологічні розробки ?	Так	+			
		Ні				
		Важко відповісти		+	+	
9.	Чи використовує окрім банківських кредитів Ваше підприємство ще інші джерела інвестиційних ресурсів?	Так				
		Ні	+	+	+	
		Важко відповісти				

Варто зазначити, що виявлені особливості роботи ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» та їх вплив на інвестиційну привабливість підприємства не можуть бути переведені до абсолютних значень, втім засвідчують якісну оцінку інвестиційної привабливості. Відтак, чітко встановлено, що думки експертів за окремими питаннями збігаються, а за іншими – кардинально відрізняються, що може бути пояснено обсягом та кількістю інформації, якою послуговувалися експерти. Проаналізуємо основні засади виявлених тенденцій:

1. Відповіді експертів стосовно стану інвестиційної привабливості підприємств машинобудування Вінницької області протягом останніх 3 років були однотайними та засвідчили, що інвестиційна привабливість погіршилася, що свідчить про спільне бачення тих процесів, що впливають на діяльність машинобудівних підприємств;
2. Однотайно було засвідчено, що політична ситуація в Україні перешкоджає розвитку і/або інвестуванню підприємств машинобудування Вінниччини;
3. При визначення основних бар'єрів, які протягом 3 останніх років обмежували розвиток підприємств машинобудування також спостерігалася спільна направленість думок експертів, зокрема серед найбільш значущих бар'єрів усіма експертами було встановлено макроекономічну ситуацію, регуляторні процедури та корупцію. Значним за важливістю для експертів також виявився вплив політичної нестабільності, втім кримінальний тиск з-поміж запропонованих бар'єрів найменш був важливим для респондентів.
4. При аналізі мотивів при прийнятті відповіді експертів також були схожими, зокрема найважливішим фактором інвестиційної привабливості машинобудівного підприємства є його доступ до наукових та технологічних розробок. В свою чергу найменшого значення однозначно було надано фактору іміджу підприємства, що може бути пов'язано зі специфікою продукції, та особливостями збуту машинобудівної продукції;

5. Можливості органів влади впливати на підприємницьку діяльність виявилися досить обмеженими:
 - 5.1 вони не допомагають у залученні інвестицій;
 - 5.2 підприємництво жодним чином не обмежується;
 - 5.3 органи влади працюють в рамках правового поля;
 - 5.4 рівні умови для ведення і розвитку бізнесу не створені;
6. За висновками експертів інвестиційна привабливість машинобудівного підприємства найближчим часом зростати не буде;
7. Експертам важко відповісти стосовно доцільності збільшення масштабів залучення інвестицій в машинобудівне підприємство;
8. Підприємстві наукові та технологічні розробки використовує, але чи можна їх вважати новітніми експертам важко відповісти;
9. Машинобудівні підприємства використовують обмежене коли формування інвестиційних ресурсів.

Таким чином, експертне опитування респондентів щодо інвестиційної привабливості підприємств машинобудування Вінницької області засвідчило низку негативних тенденцій. Дослідимо їх наявність у абсолютних визначниках на прикладі ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод».

Оскільки на інвестиційну привабливість досліджуваного підприємства впливає ряд мінливих умов, оцінимо рівень інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» за 2019-2021 роки на основі запропонованого у пункті 1.3 методичного підходу, що передбачає розрахунок 8 фінансово-економічних коефіцієнтів.

Використовуючи запропонований у пункті 1.3 методичний підхід полягає в оцінюванні ефективності господарської діяльності підприємства та його фінансового стану. На основі оціненого фінансового стану та ефективності господарської діяльності розрахуємо інтегральний показник інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» (табл. 2.25; табл. 2.27; табл. 2.27) (рис. 2.5).

Таблиця 2.25 – Рейтингова оцінка інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» у 2019 році, бал

Напрямок дослідження	Показник	Ваговий коефіцієнт	Показник	Категорія	Бали
Ефективність господарської діяльності	Рентабельність діяльності, %	1,6	4,04	0	0,0
	Прибуток на 1 грошову одиницю, %	1,2	5,24	1	1,2
	Прибуток до власних засобів, %	0,8	20,98	1	0,8
	Прибуток до величини оборотних засобів, %	0,4	5,97	0	0,0
Фінансовий стан підприємства	Коефіцієнт поточної ліквідності	1,0	1,17	1	1,0
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,6	≈0	-2	-3,2
	Частка чистого оборотного капіталу у власних засобах, %	0,8	17,11	1	0,8
	Частка власних засобів в пасивах, %	0,6	24,98	1	0,6
Інтегральний показник					1,2

Таблиця 2.26 – Рейтингова оцінка інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» у 2020 році, бал

Напрямок дослідження	Показник	Ваговий коефіцієнт	Показник	Категорія	Бали
Ефективність господарської діяльності	Рентабельність діяльності, %	1,6	0,82	0	0,0
	Прибуток на 1 грошову одиницю, %	1,2	0,48	0	0,0
	Прибуток до власних засобів, %	0,8	1,36	0	0,0
	Прибуток до величини оборотних засобів, %	0,4	0,52	0	0,0
Фінансовий стан підприємства	Коефіцієнт поточної ліквідності	1,0	1,28	1	1,0
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,6	≈0	-2	-3,2
	Частка чистого оборотного капіталу у власних засобах, %	0,8	28,03	2	1,6
	Частка власних засобів в пасивах, %	0,6	35,47	1	0,6
Інтегральний показник					0,0

Таблиця 2.27 – Рейтингова оцінка інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» у 2021 році, бал

Напрямок дослідження	Показник	Ваговий коефіцієнт	Показник	Категорія	Бали
Ефективність господарської діяльності	Рентабельність діяльності, %	1,6	1,73	0	0,0
	Прибуток на 1 грошову одиницю, %	1,2	1,15	0	0,0
	Прибуток до власних засобів, %	0,8	4,67	0	0,0
	Прибуток до величини оборотних засобів, %	0,4	1,27	0	0,0
Фінансовий стан підприємства	Коефіцієнт поточної ліквідності	1,0	1,19	1	0,0
	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	1,6	≈0	-2	-3,2
	Частка чистого оборотного капіталу у власних засобах, %	0,8	19,19	1	0,8
	Частка власних засобів в пасивах, %	0,6	24,55	1	0,6
Інтегральний показник					-2,0

Оцінювання інтегрального показника інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» (рис. 2.13) стабільне погіршення її рівня із 1,2 бала у 2019 році до 0,0 балів у 2020 році та до -2,0 бала у 2021 році, що попри прибуткову діяльність підприємства свідчить про погіршення низки його показників діяльності, а, як наслідок – інтегрального коефіцієнта інвестиційної привабливості.

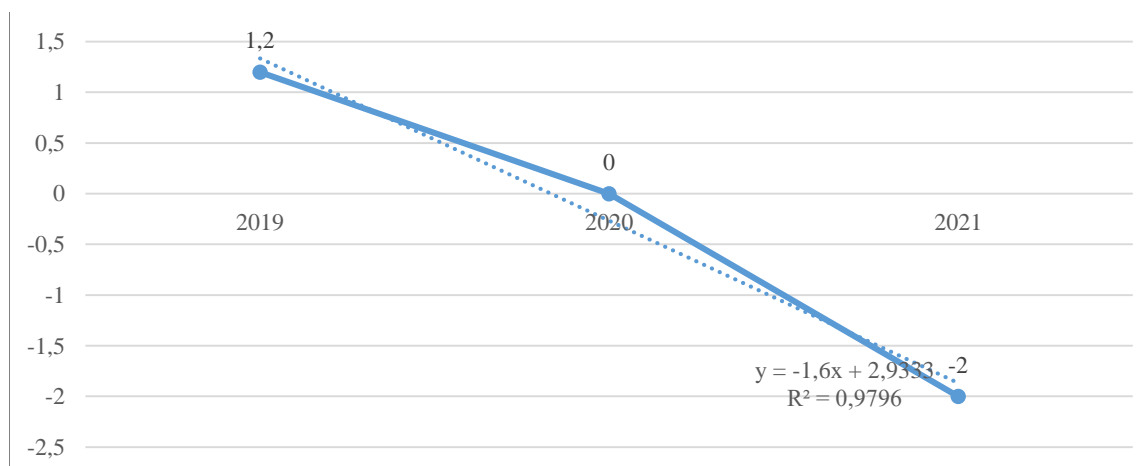

Рисунок 2.13 – Динаміка інтегрального показника інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Виявивши стан інвестиційної привабливості досліджуваного підприємства зазначимо, що серед основних проблем, які перешкоджають зростанню його інвестиційної привабливості є мікроекономічні та макроекономічні.

Серед найважливіших мікроекономічних чинників зниження інвестиційної привабливості підприємства у 2021 році в порівнянні із 2019 роком є:

1. підвищення рівня морального і фізичного зносу устаткування і технологій;
2. гострий дефіцит кваліфікованих кадрів внаслідок відносно низької заробітної плати, падіння престижу інженерно-технічних і робітничих спеціальностей;
3. дефіцит грошових ресурсів з причин зниження рентабельності виробництва і низької кредитної та інвестиційної привабливості підприємства для реалізації програм стратегічних перетворень, що включають в себе у тому числі впровадження передових управлінських і організаційно-технічних рішень, модернізацію виробничої інфраструктури, підготовку та залучення кваліфікованих кадрів, розробку і освоєння нових конкурентоспроможних видів продукції і послуг;
4. наявність надлишкових виробничих потужностей, як правило, з морально застарілою конфігурацією і архітектурою виробничих будівель (зайві габарити, висока енергоємність, низька ремонтпридатність) і, відповідно, вкрай високі витрати на їх утримання;
5. морально застаріла інфраструктура виробничих потужностей (промислові комунікації, внутрішньозаводська транспортна і складська система (внутрішня логістика));
6. застарілі санітарні норми і вимоги до охорона праці, техніка безпеки тощо;
7. морально застаріла систему управління підприємством;
8. недостатньо розвинена система виробничої кооперації, особливо в формі малого і середнього бізнесу;

9. слаборозвинена система менеджменту якості (невідповідність певної продукції міжнародним стандартам якості, включаючи систему контролю, технічне регулювання, культуру виробництва);
10. брак досвіду та ресурсів для формування ефективної маркетингової (збутової) політики, особливо на ринку наукомісткої продукції.

Така широта внутрішніх проблем була частково спричинена існуванням ряду зовнішніх причин зниження інвестиційної привабливості підприємства:

1. невпевненість в макроекономічній ситуації;
2. військові дії та наближеність підприємства до військових об'єктів;
3. недовіра до урядової політики;
4. відсутність надійної інформації для прийняття практичних рішень;
5. високі ставки податків;
6. постійна зміна умов оподаткування;
7. недотримання контрактної дисципліни;
8. складна бюрократична схема й заплутані процедури для бізнесу;
9. обмеження в свободі експорту та імпорту;
10. слабо розвинута соціальна й виробнича інфраструктура;
11. значний відсоток працівників, які змушені працювати в невідповідних умовах;
12. недостатня увага до використання маловідходних, ресурсозберігаючих технологій;
13. слабка маркетингова діяльність на всіх рівнях та інші чинники.

Отже, в результаті оцінювання було встановлено, що ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» володіє негативним значенням інвестиційної привабливості підприємства, яка на протязі 2019-2021 років мала тенденцію знижуватися, причинами цього були ряд мікроекономічних та макроекономічних причин. Проте варто зазначити, що підприємство демонструє характерні

значення інвестиційної привабливості для машинобудівної промисловості України на даний час.

Очевидно, що вихід із даної системної кризи можливий тільки при реалізації системних підходів, ефективному використанні інвестиційного потенціалу з мобілізацією всіх необхідних і можливих ресурсів держави.

Висновки до розділу 2

Машинобудування є однією з провідних галузей промисловості України. Аналіз виробленої продукції (товарів, послуг) у сфері машинобудування в Україні та у Вінницькій області зокрема засвідчив позитивну динаміку, зокрема в Україні у 2020 році в порівнянні із 2019 роком відбулося збільшення обсягів виробництва на 32243810,9 тис. грн., а у 2021 році в порівнянні із 2020 роком спостерігалось збільшення на 18434407,5 тис. грн., що засвідчує позитивні аспекти в діяльності машинобудівних підприємств в державі. Подібна ситуація також спостерігалася у Вінницькій області де у 2020 році в порівнянні із 2019 роком відбулося зростання виробництва на 587953,1 тис. грн., в у 2021 році показник зріс до 3009956,9 тис. грн., що відповідає загальнодержавним тенденціями та позитивно характеризує діяльність машинобудівних підприємств.

Дослідження розвитку машинобудування було здійснено на прикладі ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» - потужному підприємстві, що спеціалізується на поставках та інсталяції обладнання для харчової та переробної промисловості. Підприємство реалізує комплексні проекти - технологічні рішення, підбір, проектування, виготовлення, автоматизацію, поставку, монтаж та електромонтаж обладнання, пусконаладжувальні роботи, сервісне, гарантійне та післягарантійне обслуговування.

За досліджуваний період підприємство характеризувалося ознаками нестабільної роботи, що проявилася у коливанні низки важливих показників:

1. Активи підприємства за 2019-2021 роки зросли на 32835,0 тис. грн., що свідчить про розширення діяльності підприємства і збільшення передумов його ефективності;
2. Основні фонди за досліджуваний період скоротилися із 18690,0 тис. грн. до 13700,0 тис. грн., (-4990,0 тис.грн.), що свідчить про їх застарівання і відсутність системної політики оновлення;
3. Власний капітал підприємства зріс на 7200,0 тис. грн., що свідчить про збільшення самостійності з одного боку, а з іншого – про збільшення активів підприємства;
4. Зростання оборотного капіталу у 2019-2021 роках на 33633,0 тис. грн. свідчить про розширення виробництва і позитивно характеризує діяльність підприємства;
5. Зростання залученого капіталу на 25635,0 тис грн. хоч і негативно впливає на самостійність підприємства, втім дозволяє забезпечувати потреби розширення виробництва;
6. Скорочення необоротних активів на -798,0 тис. грн. свідчить про виведення з підприємства певних активів, що обмежує його господарські можливості.

Наслідком такої політики господарювання на підприємстві стало різке скорочення прибутку з 10274,0 тис. грн. у 2019 році до 741,0 тис. грн. у 2020 році, то незначне його відновлення у 2021 році до 2624,0 тис. грн. Втім, виявлена динаміка свідчить про значне погіршення ефективності діяльності підприємства за останні 3 роки.

Оцінювання інтегрального показника інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» стабільне погіршення її рівня із 1,2 бала у 2019 році до 0,0 балів у 2020 році та до -2,0 бала у 2021 році, що попри прибуткову діяльність підприємства свідчить про погіршення низки його показників діяльності, а, як наслідок – інтегрального коефіцієнта інвестиційної привабливості.

Серед найважливіших мікроекономічних факторів зниження інвестиційної привабливості підприємства у 2021 році в порівнянні із 2019 роком є підвищення рівня морального і фізичного зносу устаткування і технологій; дефіцит грошових ресурсів з причин зниження рентабельності виробництва, наявність надлишкових виробничих потужностей, морально застаріла інфраструктура виробничих потужностей (промислові комунікації, внутрішньозаводська транспортна і складська система (внутрішня логістика), морально застаріла систему управління підприємством, недостатньо розвинена система виробничої кооперації, недостатньо система менеджменту якості (невідповідність певної продукції міжнародним стандартам якості, включаючи систему контролю, технічне регулювання, культуру виробництва), брак досвіду та ресурсів для формування ефективної маркетингової (збутової) політики, особливо на ринку наукомісткої продукції та ін.

3 НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПРАТ «КАЛІНІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД»

3.1 Основні напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод»

За умов змінності внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства, непередбачуваності попиту, виникнення нових потреб у споживачів, збільшення вимог до якості продукції з одночасним зниженням її собівартості, відбувається посилення конкуренції між вітчизняними та іноземними виробниками яким все складніше стає утримувати свою позицію на ринку. Відтак, для підвищення інвестиційної привабливості ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» пропонуємо два основні напрями підвищення інвестиційної привабливості – управлінський та маркетинговий.

Управлінський напрям – спрямований на вдосконалення внутрішніх процесів організації на підприємстві, маркетинговий – спрямований на відстежування ситуації на ринку та вчасній реакції на неї.

Управлінські напрями вдосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» повинні передбачати:

1.Формування окремих напрямків інвестиційної діяльності підприємства у відповідності із стратегією його економічного розвитку. Розробка напрямків інвестиційної діяльності підприємства доцільно щоб базувалася на стратегії його економічного розвитку в майбутньому періоді і була покликана вирішувати такі завдання:

1.1 визначення співвідношення різних форм інвестування на окремих етапах перспективного періоду. Форми інвестування визначаються функціональною направленістю діяльності підприємства, його розмірами, стадією його життєвого циклу і рядом інших умов;

1.2 слідування принципам вузької спеціалізації в галузі. Формування окремих напрямків інвестиційної діяльності підприємства у відповідності із стратегією його економічного розвитку дозволяє визначити пріоритетні цілі і завдання спеціалізації.

2. Дослідження і врахування умов зовнішнього інвестиційного середовища і кон'юнктури інвестиційного ринку. Необхідно вивчати правові умови інвестиційної діяльності в цілому і в розрізі окремих форм інвестиційної діяльності ("інвестиційний клімат"); проаналізувати поточну кон'юнктуру інвестиційного ринку і фактори, що визначають її; доцільно спрогнозувати найближчу кон'юнктуру інвестиційного ринку в розрізі окремих його сегментів, пов'язаних з діяльністю підприємства.

3. Пошук окремих напрямів інвестування на підприємстві і оцінка їх відповідності напрямкам інвестиційної діяльності підприємства. В процесі реалізації цього напрямку інвестиційної політики необхідно вивчити поточну пропозицію на інвестиційному ринку, відібрати для вивчення окремі інвестиційні проекти і фінансові інструменти, що найповніше відповідають напрямкам інвестиційної діяльності підприємства для оновлення складу діючих її видів; провести детальну експертизу відібраних напрямів інвестування.

4. Забезпечення високої ефективності інвестицій. Відібрані на попередньому етапі напрями інвестування необхідно аналізувати з позиції їх економічної ефективності. При цьому для кожного об'єкту інвестування використовується конкретна методика оцінки ефективності. За результатами оцінки проводиться ранжирування окремих інвестиційних проектів і фінансових інструментів інвестування за критерієм їх ефективності (дохідності). При інших рівних умовах відбираються для реалізації ті об'єкти інвестування, які забезпечують найбільшу ефективність.

5. Забезпечення мінімізації фінансових ризиків, пов'язаних з інвестиційною діяльністю. Повинні бути в першу чергу оцінені ризики, властиві конкретному підприємству.

6. Забезпечення ліквідності інвестицій. Здійснюючи інвестиційну діяльність слід передбачати, що в силу суттєвих змін зовнішнього середовища, кон'юнктури інвестиційного ринку або стратегії розвитку підприємства в майбутньому періоді по окремих об'єктах інвестування може різко знизитися очікувана дохідність, підвищитися рівень ризиків, знизитися значення інших показників їх інвестиційної привабливості для підприємства. Це буде вимагати прийняття рішення про своєчасний вихід з окремих інвестиційних програм і реінвестування капіталу. З цією ціллю по кожному об'єкту інвестування повинен бути оцінений ступінь його майбутньої ліквідності. За результатами оцінки проводиться ранжирування окремих інвестиційних проектів і фінансових інструментів інвестування по критерію їх ліквідності. При інших рівних умовах відбираються для реалізації ті з них, які мають найбільшу ліквідність.

7. Визначення необхідного об'єму інвестиційних ресурсів і оптимізація структури їх джерел. Всі напрямки і форми інвестиційної діяльності підприємства здійснюються за рахунок інвестиційних ресурсів, що формуються ним. Інвестиційні ресурси представляють собою всі види грошових і інших активів, що залучаються для здійснення вкладів в об'єкти інвестування. В процесі реалізації цього напрямку інвестиційної політики підприємства прогнозується загальна потреба в інвестиційних ресурсах, необхідних для здійснення інвестиційної діяльності в передбачуваних об'ємах; визначається можливість формування інвестиційних ресурсів за рахунок власних фінансових джерел; виходячи з ситуації на грошовому ринку визначається доцільність залучення для інвестиційної діяльності позичкового капіталу. В процесі оптимізації структури джерел інвестиційних ресурсів забезпечується раціональне співвідношення власних і залучених фінансових засобів, а також диверсифікація залучених джерел фінансування інвестицій по окремих кредиторам потоках майбутніх платежів з ціллю попередження зниження фінансової стійкості і платоспроможності підприємства в майбутньому періоді.

8. Формування і оцінка інвестиційного портфелю підприємства. З врахуванням можливого залучення об'єму інвестиційних ресурсів, а також

оцінки інвестиційних якостей окремих об'єктів інвестування проводиться формування сукупного інвестиційного портфелю підприємства. При формуванні інвестиційного портфелю слід врахувати, що високий рівень дохідності окремих і об'єктів інвестування рідко супроводжується мінімальним рівнем їх інвестиційних ризиків і високим ступенем ліквідності. Тому в процесі формування інвестиційного портфелю визначаються принципи його і формування з врахуванням фінансового менталітету керівництва, а потім кожен об'єкт інвестування, який відбирається в нього, оптимізується по співвідношенню рівня дохідності, інвестиційного і ризику і ліквідності. На заключному етапі формування інвестиційного портфелю проводиться його оцінка і оптимізація по перерахованих критеріях в цілому. Сформований інвестиційний портфель розглядається як сукупність інвестиційних програм, що реалізуються в майбутньому періоді.

9. Забезпечення шляхів прискорення реалізації інвестиційних програм. Намічені до реалізації інвестиційні програми повинні бути виконані якнайшвидше виходячи з наступних міркувань: перш за все, високі темпи реалізації кожної інвестиційної програми сприяють прискоренню економічного розвитку підприємства в цілому; крім того, чим швидше реалізується інвестиційна програма, тим швидше починає формуватися додатковий грошовий потік у вигляді прибутку і амортизаційних відрахувань; прискорення реалізації інвестиційних програм скорочує терміни використання позичкового капіталу [48, с. 78]; нарешті, швидка реалізація інвестиційних програм сприяє зниженню інвестиційних ризиків, пов'язаних з несприятливою зміною кон'юнктури інвестиційного ринку, погіршенням інвестиційного клімату в цілому.

Поряд із вдосконаленням управління інвестиційною діяльністю зростанню інвестиційної привабливості підприємства також сприятиме вживання маркетингових заходів. Окрім суто виробничої діяльності у сфері вузького машинобудування доцільно вживати заходів щодо стимулювання широкого надання послуг завдяки відповідній рекламній політиці, грамотному виході і

утриманні на різних сегментах ринку тощо, які дозволять підприємству значно покращити усі показники своєї діяльності [49, с. 127].

До маркетингових заходів із підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» варто також включити процес управління брендом, який потребує вміння рекламодавця і рекламної агенції працювати з інтелектуальною власністю, товарними знаками, дизайном і текстами. Ідентифікація торгової марки в процесі рекламного контакту необхідна для досягнення першої комунікативної мети брендингу – створення поінформованості.

Не менш важливим є чинник підвищення ефективності управління ціноутворенням на підприємстві. Він дуже щільно пов'язаний із попереднім фактором, оскільки сама маркетингова служба повинна досліджувати сегменти ринку, на яких реалізуються товари або планується надання послуг.

Підвищення ціни на продукцію може привести до збільшення або зменшення обсягу загального прибутку підприємства. Все залежить від обґрунтованості цінової політики, аналізу чутливості ринку до цін і обробки і аналізу інформації про ситуацію економічного становища в макросередовищі. При цьому, постійний контроль за ціновою політикою і коригування цін ще не є фактором успіху. Ефективність діяльності підприємства, перш за все, залежить від правильності обраної стратегії щодо змін в ціні на товар. Можна виділити три основних правила змін у ціновій політиці:

1. Ціна повинна покривати всі витрати. Цінова політика повинна бути такою, щоб підприємство неодмінно досягало беззбиткового обсягу виробництва продукції [50, с. 45].

2. Ціна не повинна бути занадто низькою. Така цінова політика може накриття всіх витрат, а також зменшити прибуток шляхом відмови від певного сегмента споживачів, які сумніваються в якості даного товару.

3. Ціна не повинна бути занадто високою. Кожна продукція в своїй частці ринку серед конкурентів має свої межі ціни, тому керівник підприємства може

скористатися даною ціною політикою тільки у відповідних межах, тобто підвищити ціну до тієї межі, на яку погодиться споживач [51, с. 609].

Цінова політика передбачає оцінку інтенсивності попиту. Більш високі ціни на продукцію призначаються тоді і там, де спостерігається підвищений попит, а низькі ціни – тоді і там, де попит слабкий, навіть якщо вартість одиниці товару в обох випадках однакова. Ціна на продукцію постійно змінюється і ціноутворення стає ефективною зброєю в руках продавця [52, с. 113].

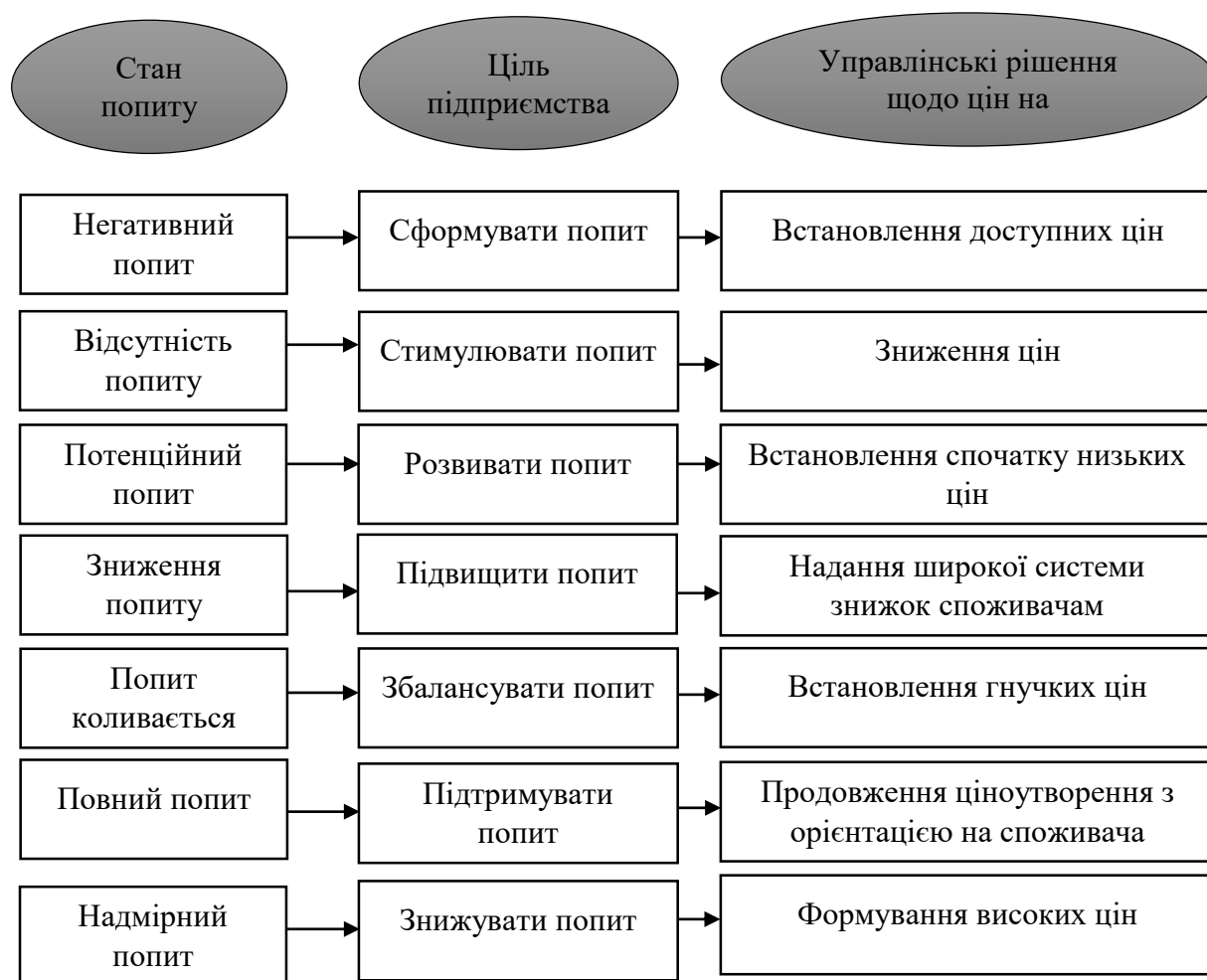

Рисунок 3.1– Встановлення цін на продукцію з врахуванням типу попиту [53]

Окремим чинником підвищення інвестиційної привабливості підприємства є формування адекватної інформації про ціни на сировину та комплектуючі. Тому необхідним є формування на підприємстві посади,

основним завданням працівника якої основним був би моніторинг, так підприємство зможе отримати точні відомості про ціни на ринку і обрати оптимальний варіант.

Важливим чинником, що впливає на інвестиційну привабливість підприємства, є підвищення якості послуг. Ця вимога стосується не тільки підвищення якості наданих послуг, а й відповідності їх міжнародним стандартам якості. Наявність величезної кількості вимог до якості набагато збільшує витрати, пов'язані з наданням послуг та їх тестуванням, дозволяє виходити на міжнародний ринок із світовим рівнем цін на послуги.

Соціальні чинники і резерви росту інвестиційної привабливості повинні включати використання ефективних моделей стимулювання високих результатів діяльності, прогресивних форм оплати і стимулювання праці, системи заохочення і компенсаційних виплат, які в кінцевому підсумку призводять до покращення саме фінансово-господарських показників діяльності підприємства. Їх вплив може бути простежений під час розрахунку рейтингу інвестиційної привабливості і відбивається на його кінцевому значенні.

Серед інформаційних чинників зростання інвестиційної привабливості варто виділити впровадження прогресивних технологій та інформаційних систем. Слід виокремити необхідність інтеграції окремих автоматизованих систем управління на підприємстві. Інтеграція різних систем управління не є разовою операцією, а повинна бути серйозним і довготривалим процесом. Серед інших інформаційних складових формування інвестиційної привабливості підприємства слід особливо виділити ступінь відкритості внутрішньої інформації для потенційних інвесторів, які, за відсутності необхідних їм даних, можуть одразу віднести потенційного реципієнта до категорії об'єктів з високим ризиком вкладання коштів, тобто з низькою інвестиційною привабливістю.

Відтак, для ефективного забезпечення інвестиційної привабливості підприємства необхідним є своєчасне формування якісної та повної інформаційної бази для прийняття управлінських рішень.

3.2 Заходи щодо удосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Удосконалення інвестиційної привабливості підприємства повинно базуватися на забезпеченні інтересів стейкхолдерів – зацікавлених сторін, що лежить в основі відсутності різного роду блокувань запропонованих заходів. Крім того, вони як власники капіталу або як бенефіціари соціальних та економічних ефектів (держава, місцеві органи влади) можуть зі свого боку сприяти зростанню інвестиційної привабливості підприємства (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Рекомендації щодо підвищення інвестиційної привабливості ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» на основі забезпечення збалансованості інтересів

Особливості порушення балансу інтересів	Заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства
1	2
Недостатня задоволеність інтересів власників підприємства	<ul style="list-style-type: none"> 7. Управління результативними показниками фінансово-господарської діяльності підприємства з позицій забезпечення підвищення його вартості; 8. Здійснення реінжинірингу бізнес-процесів як технології забезпечення кардинального зростання вартості підприємства; 9. Упровадження бенчмаркінгу як методу забезпечення покращань у критичних сферах бізнесу; 10. Використання аутсорсингу та субконтрактації як інструментів позитивного впливу на вартість підприємства; 11. Реструктуризація та реорганізація як форми впливу на зміну вартості підприємства; 12. Розвиток корпоративного управління, формування прозорої структури власників; 13. Підвищення кваліфікації працівників; 14. Удосконалення структури контрагентів (постачальників та покупців); 15. Упровадження інновацій та зміна стратегічного фокуса; 16. Диверсифікація діяльності підприємства, освоєння випуску нової продукції; 17. Підвищення рівня конкурентоспроможності продукції; 18. Збільшення масштабів виробництва, упровадження нових технологій, які сприяють підвищенню продуктивності праці, зменшенню матеріаломісткості, підвищенню якості продукції, створенню нових робочих місць [54, с. 48]

Продовження табл. 3.1

1	2
Недостатня задоволеність інтересів інвесторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпечення інформаційної прозорості діяльності підприємства; 2. Стабілізація фінансового стану [55, с. 40]; 3. Створення кредитної історії шляхом отримання рейтингу інвестиційної надійності; 4. Організація перевірки бухгалтерського обліку аудиторськими компаніями; 5. Юридична експертиза і приведення документів, які встановлюють право, у відповідність до законодавства; 6. Упровадження заходів щодо уникнення певних ризиків, лімітування концентрації ризиків, хеджування, диверсифікації, страхування ризиків та створення спеціальних резервних фондів; 7. Розроблення інвестиційної стратегії підприємства, інтегрованої до загальної стратегії [56, с. 42]; 8. Прийняття до впровадження таких інвестиційних проектів, які дозволяють реалізувати економічний потенціал підприємства; 9. Створення нематеріальних конкурентних переваг шляхом розвитку нематеріальних активів підприємства (бренда, іміджу, репутації)
Недостатня задоволеність інтересів держави	<ol style="list-style-type: none"> 1. Збільшення масштабів виробництва, упровадження нових технологій, які сприяють підвищенню продуктивності праці, зменшенню матеріаломісткості, підвищенню якості продукції, створенню нових робочих місць; 2. Екологізація виробництва; 3. Упровадження системи екологічного менеджменту; 4. Підвищення рівня соціальної відповідальності бізнесу, безпеки праці [57, с. 48]; 5. Активізація інвестиційної діяльності, яка сприяє підвищенню активності, збільшенню зайнятості у суміжних галузях; 6. Удосконалення податкового планування

Упровадження заходів, які сприятимуть задоволеності інтересів власників, позитивно позначиться на реалізації інтересів інвесторів та держави. Упровадження заходів щодо підвищення задоволеності інтересів держави та інвесторів сприятиме збільшенню ступеня задоволеності інтересів власників. Стосовно ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» можна відзначити необхідність підвищення задоволеності інтересів власників та інвесторів. З погляду на це заходи щодо забезпечення інвестиційної привабливості цього підприємства повинні ґрунтуватися на підвищенні ефективності управління результативними показниками фінансово-господарської діяльності підприємства з позицій забезпечення його вартості, збільшення масштабів виробництва та ін.

Зростання економічної ефективності господарських процесів дозволить підприємству орієнтуватися не лише на місцевий ринок із локальним капіталом, але і привернути увагу зовнішніх інвесторів та партнерів, особливо це питання є актуальним за умови коли ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» активно експортує свою продукцію за кордон. Відтак, можливість приходу закордонного інвестора також сприятиме зацікавленості внутрішніх інвесторів у вкладанні коштів завдяки зростанню конкуренції щодо можливості заробляти на досліджуваному підприємстві.

Важливим напрямом підвищення інвестиційної привабливості також є ґрунтовне вивчення та постійний моніторинг інвестиційного ринку. Зокрема необхідно вивчати потреби споживачів, потенційних інвесторонадавачів, сфери їх зацікавлення. До прикладу, на думку спеціалістів Міжнародного центру перспективних досліджень [58, с. 21-22; 59, с. 94], найімовірніше інвестори з країн ЄС будуть спрямовувати свої кошти в об'єкти таких сфер господарювання в Україні: виробництво автоматизованої продукції; виробництво інших харчових продуктів; фармацевтичне виробництво; торгівлю транспортними засобами; текстильну промисловість і пошиття одягу; операції з нерухомістю та діяльність у сфері інформатизації.

Вітчизняні машинобудівні підприємства, досліджуючи інвестиційний ринок мають можливість забезпечувати ці напрями діяльності обладнанням, що відкриває зростаючий у майбутньому ринок збуту. Це, з одного боку, дозволить підготуватися до нарощення виробництва, адаптувавши його до власних потреб підприємства, а, з іншого, виявити ті прогалини раніше реалізованих інвестиційних проектів, які підприємство може удосконалити, перевершити, запропонувавши свій інвестиційний продукт.

Забезпечити зростання інвестиційної привабливості також можна шляхом розробки низки інвестиційних пропозицій в яких вкрай важливим є якісне оцінювання підприємств-конкурентів, їх переваг і недоліків, застосовувані маркетингові ходи, а також, за можливості, оцінити динаміку їх інвестиційної привабливості, порівняно з власним підприємством. Також важливим є не лише

аналіз конкурентів, але й пошук бізнес-партнерів, якщо цього вимагає реалізація інвестиційного продукту.

Для проведення таких досліджень підприємству доцільно залучати і власних фахівців, і зовнішні організації (рекламні агентства, консалтингові компанії). На основі проведеного моніторингу інвестиційного ринку підприємство має виявити потреби інвесторів та підготувати їм відповідні пропозиції, які є конкурентоздатними та інноваційними. Необхідно зазначити, що для досягнення позитивного результату підприємство має розробляти не один, а цілий асортимент інвестиційних продуктів. Розробляючи інвестиційні продукти, вкрай важливим етапом є оцінювання ризиків. Тут підприємства мають враховувати не лише внутрішньофірмові інвестиційні ризики, але й зовнішні ринкові. Ґрунтовний прорахунок інвестиційних ризиків заздалегідь і врахування їх під час реалізації проектів убезпечить підприємства від втрати капіталу та провалу проекту загалом. Тому цей етап є не менш важливим, аніж розроблення самого проекту.

3.3 Економічне обґрунтування основних заходів щодо удосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Базовим елементом системи інформаційного забезпечення управління інвестиційною привабливістю машинобудівного підприємства, на нашу думку, є наявність звітної інформації про їх діяльність або, інакше кажучи, інформаційної бази. Інформаційна база системи інформаційного забезпечення повинна забезпечити правильний вибір первинних відомостей, джерел інформації та показників, що формуються в процесі управління інвестиційною привабливістю машинобудівного підприємства. Її удосконалення пропонується проводити за такими основними напрямками:

1. доповнення системи управлінської інформації, що базується на існуючих формах фінансової звітності, додатковими інформативними показниками, що

дозволить комплексно оцінити інвестиційну привабливість на основі розрахунку всіх груп часткових та інтегральних показників;

2. коригування показників інформаційної бази, які включені до складу основних моделей управління інвестиційною привабливістю машинобудівних підприємств, що дозволить підвищити ступінь її достовірності й інформативності [60, с. 172].

Інформаційна база процесу управління інвестиційною привабливістю машинобудівного підприємства не повинна обмежуватися даними лише фінансової звітності. Необхідність розширення інформаційної бази є нагальною потребою, оскільки її обмеження лише рамками даних фінансової звітності та бухгалтерського обліку звужує можливості та, головне, результативність, управління інвестиційною привабливістю машинобудівного підприємства, оскільки залишає поза увагою принципово важливі фактори, пов'язані зі специфікою діяльності підприємства, станом зовнішнього середовища та інших, які можливо врахувати лише за допомогою управлінського обліку [61, с. 470–479; 62, с. 62–65].

Для якісного управління інвестиційною привабливістю машинобудівних підприємств недостатньо лише використання стандартних форм фінансової звітності та класичних фінансових показників.

Саме тому ми пропонуємо впровадити у практичну діяльність машинобудівних підприємств комплексну управлінську інформаційну базу даних, до складу якої входять основні та додаткові показники вартісно орієнтованих моделей управління їх інвестиційною привабливістю (табл. 3.2).

Особливості діяльності машинобудівних підприємств України, зокрема, тривалий виробничий цикл, співпраця зі спеціалізованими конструкторськими бюро, велике різноманіття коопераційних зв'язків, вузьке коло споживачів, вимагають застосування саме вказаного підходу до впровадження автоматизованих інформаційних систем, що враховував би галузеву специфіку функціонування підприємств. Саме таким програмним продуктом є Streamline.

Таблиця 3.2 – Управлінська інформаційна база даних організаційного рівня системи інформаційного забезпечення управління інвестиційною привабливістю машинобудівних підприємств

Інформаційні показники	Інформаційні суб'єкти				
	Інвестор, власник	Фінансовий відділ	Комерційний відділ	Відділ кадрів	Відділ енергоменеджменту
1	2	3	4	5	6
Вартість інвестованого капіталу	+	+	-	-	-
Вартість власного капіталу	+	+	-	-	-
Вартість позикового капіталу	+	+	-	-	-
Вартість підприємства на початок і кінець періоду	+	+	-	-	-
Чистий операційний прибуток за вирахуванням податків і відсотків	+	+	+	-	-
Обсяг і структура простроченої дебіторської заборгованості товарного характеру	+	+	+	-	-
Обсяг і структура простроченої кредиторської заборгованості товарного характеру	+	+	+	-	-
Обсяг і структура прострочених банківських кредитів	+	+	-	-	-
Фінансові витрати від залучення довгострокового позикового капіталу	+	+	-	-	-
Фінансові витрати від залучення короткострокового позикового капіталу	+	+	-	-	-
Фінансові витрати, пов'язані з погашенням прострочених довгострокових і короткострокових кредитів і позик	+	+	-	-	-
Витрати по фінансовому лізингу	+	+	+	-	-
Скориговані вхідні грошові потоки в поточних цінах	-	+	-	-	-
Скориговані вихідні грошові потоки в поточних цінах	-	+	-	-	-

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5	6
Додана грошова вартість	+	+	-	-	-
Чистий економічний дохід	+	+	+	-	-
Частка нової продукції в загальному обсязі продажу	-	-	+	-	-
Витрати від браку	-	+	+	-	-
витрати від повернення клієнтами продукції	-	+	+	-	-
Витрати на енергоресурси	-	+	-	-	+
витрати на гарантійне обслуговування продукції	-	+	+	-	-
Витрати на залучення 1 споживача	-	+	+	-	-
Рентабельність і-го виду продукції	-	-	+	-	-
Витрати на інновації	+	+	+	+	+
Витрати на навчання персоналу	-	+	-	+	-
витрати на мотивацію персоналу	+	+	-	+	-
рівень кваліфікації спеціалістів	+	+	+	+	+
Частка ринку	+	-	+	-	-
Середньогалузевий рівень рентабельності	+	+	+	-	-
Середньогалузевий темп інфляції	-	+	+	-	-
Витрати на автоматизацію технологічних процесів	+	+	-	-	+
Витрати на модернізацію обладнання	+	+	-	-	+
Витрати на фінансування заходів із енергозбереження	+	+	-	-	+
Додаткові доходи в результаті впровадження заходів із енергозбереження	+	+	-	-	+
Енерговіддача та енергоємність	-	-	-	-	+

Streamline є провідною у світі програмною платформою бізнес-управління для виробництва, дистрибуції, роздрібною торгівлі, електронної комерції, брендів і логістики. Програмна платформа Streamline на основі штучного інтелекту допомагає виробникам системно об'єднати усі бізнес-процеси підприємства та в режимі реального часу бачити ситуацію на різних ланках господарського процесу.

Основними перевагами її використання є:

1. Просте налаштування без необхідності кодування та зрозумілість користувачу;
2. Моніторинг запасів та динамічне моделюванням їх складу;
3. Точність прогнозу майбутніх замовлень продукції масового виробництва на основі штучного інтелекту;
4. Скорочення дефіцитів запасів на 98%;
5. На 50% зменшення часу доставки продукції;
5. Можливість інтеграції з будь-якою операційною системою;

Вартість такого програмного забезпечення, що дозволяє системно відслідковувати стан сировини, виробництва та доставки продукції складає 350000 грн. Такі витрати для підприємства є достатньо великими, тому пропонуємо підприємству отримати кредит на 5 років на усю суму. Обрахуємо майбутню вартість грошей:

$$FV = PV \times (1 + R)^n, \quad (3.1)$$

де PV – теперішня вартість коштів;

FV – майбутня вартість коштів;

R – річна ставка процента;

N – кількість років.

Тоді: $350000/(1+0,15)^5 = 174129,35$ грн

Припустимо, що підприємство сподівається одержати наступні суми прибутку за наступні роки (табл. 3.3).

Таблиця 3.3 – Очікувані суми грошей, грн.

Рік	Частка прибутку, % (наростаючим підсумком)	Сума, грн.
1	-	-350000,00
2	-2%	178369,44
3	3%	183720,52
4	4%	191069,34
5	5%	200622,81

Теперішня вартість всього грошового потоку є простою сумою вартості грошових потоків за кожен рік.

Проведемо оцінку інвестиційної привабливості довгострокових капітальних вкладень в табл. 3.4.

Таблиця 3.4 – Оцінка інвестиційної привабливості довгострокових капітальних вкладень

Період часу, років	Частка прибутку, % (наростаючим підсумком)	Грошовий потік, грн.	Фактор поточної вартості, коефіцієнт	Поточна вартість, грн.
0	-	-350000,00	1,0000	-350000,00
1	-2%	178369,44	0,8696	155110,07
2	3%	183720,52	0,7576	139186,67
3	4%	191069,34	0,6579	125704,52
4	5%	200622,81	0,5714	114635,87
5	10%	220685,09	0,4978	109857,04
NPV		X	X	644494,17

Розрахунок чистого наведеного ефекту можна зробити за формулою:

$$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{P_k}{(1+i)^k} - IC, \quad (3.2)$$

де P_k – річні грошові надходження протягом n років;

IC – стартові інвестиції;

i – ставка порівняння.

$$\begin{aligned}
 NPV &= 2007800 \times \frac{1}{(1+0,15)^1} + 2100980 \times \frac{1}{(1+0,15)^2} + 2200910 \\
 &\times \frac{1}{(1+0,15)^3} + 2091730 \times \frac{1}{(1+0,15)^2} + 2109280 \times \frac{1}{(1+0,15)^2} \\
 &- 350000 = 294494,17 \text{ грн.}
 \end{aligned}$$

Даний інвестиційний проект є доцільним і прибутковим. Його прибутковість становить 294494,17 грн.

Зростання рівня інвестиційної привабливості підприємства від рівня витрат можна відобразити на рис. 3.2.

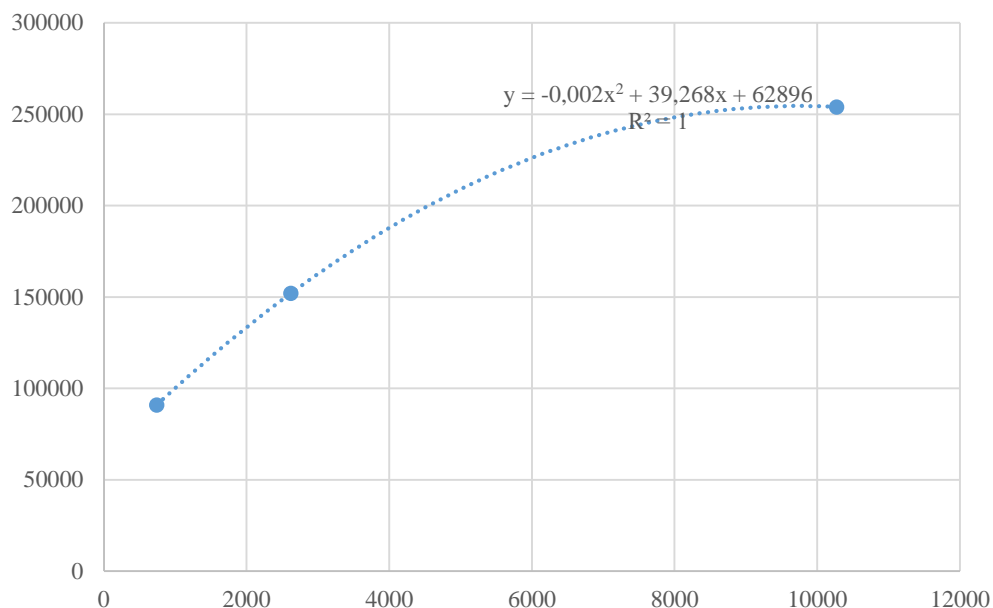

Рисунок 3.2 – Залежність прибутку від собівартості продукції
ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод»

Результати моделювання свідчать про те, що наявність поліноміальної (степеневий) залежності між собівартістю продукції та прибутку підприємства, що доводить наявність моменту в подальшій діяльності підприємства коли зростання прибутку не залежатиме від собівартості продукції, що виготовляється, що свідчатиме про використання репутаційних можливостей підприємства для отримання додаткового прибутку.

Висновки до розділу 3

Підвищення інвестиційної привабливості ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» запропоновано здійснювати в двох основних напрямках підвищення інвестиційної привабливості – управлінському та маркетинговому. Управлінський напрям – спрямований на вдосконалення внутрішніх процесів організації на підприємстві, маркетинговий – спрямований на відстежування

ситуації на ринку та вчасній реакції на неї. Управлінські напрями вдосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калиніський машинобудівний завод» повинні передбачати:

1. Формування окремих напрямків інвестиційної діяльності підприємства у відповідності із стратегією його економічного розвитку.
2. Дослідження і врахування умов зовнішнього інвестиційного середовища і кон'юнктури інвестиційного ринку.
3. Пошук окремих напрямів інвестування на підприємстві і оцінка їх відповідності напрямкам інвестиційної діяльності підприємства.
4. Забезпечення високої ефективності інвестицій.
5. Забезпечення мінімізації фінансових ризиків шляхом їх точної оцінки.
6. Забезпечення ліквідності інвестицій.
7. Визначення необхідного об'єму інвестиційних ресурсів і оптимізація структури їх джерел.
8. Формування і оцінка інвестиційного портфелю підприємства.
9. Забезпечення шляхів прискорення реалізації інвестиційних програм.

До маркетингових заходів із підвищення інвестиційної привабливості ПРАТ «Калиніський машинобудівний завод» варто включити вдосконалення ціноутворення, процес управління брендом, який потребує вміння рекламодавця і рекламної агенції працювати з інтелектуальною власністю, товарними знаками, дизайном і текстами.

Забезпечення ефективного виконання запропонованих заходів пропонується здійснювати на основі використання сучасного інструменту програмного забезпечення яким є продукт «Streamline». «Streamline» є провідною у світі програмною платформою бізнес-управління для виробництва, дистрибуції, роздрібною торгівлі, електронної комерції, брендів і логістики. Програмна платформа «Streamline» на основі штучного інтелекту допомагає виробникам системно об'єднати усі бізнес-процеси підприємства та в режимі реального часу бачити ситуацію на різних ланках господарського процесу.

Основними перевагами її використання є:

1. Просте налаштування без необхідності кодування та зрозумілість користувачу;
2. Моніторинг запасів та динамічне моделюванням їх складу;
3. Точність прогнозу майбутніх замовлень продукції масового виробництва на основі штучного інтелекту;
4. Скорочення дефіцитів запасів на 98%;
5. На 50% зменшення часу доставки продукції;
5. Можливість інтеграції з будь-якою операційною системою;

Використання зазначеного продукту дозволить об'єднати технічні можливості управління даними та заходи ефективного менеджменту на підприємстві.

ВИСНОВКИ

1. Інвестиційна привабливість підприємства є сучасним показником ефективності господарювання, який доцільно трактувати як комплексну характеристику підприємства, що відображає його фінансово-майновий стан за певний період часу та надає підстави стосовно участі у конкурентній боротьбі за інвестиційні ресурси на ринку на засадах врахування інтересів інвесторів.
2. Управління інвестиційної привабливістю підприємства спрямоване на забезпечення виготовлення конкурентоспроможної продукції і підвищення її якості, структурну перебудову виробництва, створення необхідної сировинної бази, вирішення соціальних проблем та інших заходів, що необхідні для забезпечення ефективного функціонування підприємств, його стабільного стану або бажаного подальшого розширення і розвитку виробництва.
3. Оцінювання інвестиційної діяльності підприємства найбільш доцільно здійснювати за допомогою методики, що дозволяє оцінювати підприємство, враховувати галузеву приналежність, організаційно-правову форму і розміри. Важливо також, щоб спосіб оцінювання інвестиційної привабливості підприємства володів простотою розрахунків, та охоплювала низку розрахункових процедур, що базуються на широкому колі факторів та елементів. Тому для адекватного оцінювання було обрано методику Алексєєвої А. І., яка для оцінки інвестиційної привабливості запропонувала використовувати комплексний показник, який представляє суму оцінених результативних коефіцієнтів, що розкривають різні аспекти ефективності діяльності та стійкості фінансового стану підприємства.
4. Машинобудування є однією з провідних галузей промисловості України. Аналіз виробленої продукції (товарів, послуг) у сфері машинобудування в Україні та у Вінницькій області зокрема засвідчив позитивну динаміку, зокрема в Україні у 2020 році в порівнянні із 2019 роком відбулося збільшення

обсягів виробництва на 32243810,9 тис. грн., а у 2021 році в порівнянні із 2020 роком спостерігалось збільшення на 18434407,5 тис. грн., що засвідчує позитивні аспекти в діяльності машинобудівних підприємств в державі. Подібна ситуація також спостерігалась у Вінницькій області де у 2020 році в порівнянні із 2019 роком відбулося зростання виробництва на 587953,1 тис. грн., в у 2021 році показник зріс до 3009956,9 тис. грн., що відповідає загальнодержавним тенденціями та позитивно характеризує діяльність машинобудівних підприємств.

5. Дослідження розвитку машинобудування було здійснено на прикладі ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» - потужному підприємстві, що спеціалізується на поставках та інсталяції обладнання для харчової та переробної промисловості. Підприємство реалізує комплексні проекти - технологічні рішення, підбір, проектування, виготовлення, автоматизацію, поставку, монтаж та електромонтаж обладнання, пусконаладжувальні роботи, сервісне, гарантійне та післягарантійне обслуговування.

За досліджуваний період підприємство характеризувалося ознаками нестабільної роботи, що проявилася у коливанні низки важливих показників:

- 5.1 Активи підприємства за 2019-2021 роки зросли на 32835,0 тис. грн., що свідчить про розширення діяльності підприємства і збільшення передумов його ефективності;
- 5.2 Основні фонди за досліджуваний період скоротилися із 18690,0 тис. грн. до 13700,0 тис. грн., (-4990,0 тис. грн.), що свідчить про їх застарівання і відсутність системної політики оновлення;
- 5.3 Власний капітал підприємства зріс на 7200,0 тис. грн., що свідчить про збільшення самостійності з одного боку, а з іншого – про збільшення активів підприємства;
- 5.4 Зростання оборотного капіталу у 2019-2021 роках на 33633,0 тис. грн. свідчить про розширення виробництва і позитивно характеризує діяльність підприємства;

5.5 Зростання залученого капіталу на 25635,0 тис грн. хоч і негативно впливає на самостійність підприємства, втім дозволяє забезпечувати потреби розширення виробництва;

5.6 Скорочення необоротних активів на -798,0 тис. грн. свідчить про виведення з підприємства певних активів, що обмежує його господарські можливості.

Наслідком такої політики господарювання на підприємстві стало різке скорочення прибутку з 10274,0 тис. грн. у 2019 році до 741,0 тис. грн. у 2020 році, то незначне його відновлення у 2021 році до 2624,0 тис. грн. Втім, виявлена динаміка свідчить про значне погіршення ефективності діяльності підприємства за останні 3 роки.

6. Оцінювання інтегрального показника інвестиційної привабливості ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод» стабільне погіршення її рівня із 1,2 бала у 2019 році до 0,0 балів у 2020 році та до -2,0 бала у 2021 році, що попри прибуткову діяльність підприємства свідчить про погіршення низки його показників діяльності, а, як наслідок – інтегрального коефіцієнта інвестиційної привабливості. Серед найважливіших мікроекономічних факторів зниження інвестиційної привабливості підприємства у 2021 році в порівнянні із 2019 роком є підвищення рівня морального і фізичного зносу устаткування і технологій; дефіцит грошових ресурсів з причин зниження рентабельності виробництва, наявність надлишкових виробничих потужностей, морально застаріла інфраструктура виробничих потужностей (промислові комунікації, внутрішньозаводська транспортна і складська система (внутрішня логістика), морально застаріла систему управління підприємством, недостатньо розвинена система виробничої кооперації, недостатньо система менеджменту якості (невідповідність певної продукції міжнародним стандартам якості, включаючи систему контролю, технічне регулювання, культуру виробництва), брак досвіду та ресурсів для формування ефективної маркетингової (збутової) політики, особливо на ринку наукомісткої продукції та ін.

7. Підвищення інвестиційної привабливості ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» запропоновано здійснювати в двох основних напрямках підвищення інвестиційної привабливості – управлінському та маркетинговому. Управлінський напрям – спрямований на вдосконалення внутрішніх процесів організації на підприємстві, маркетинговий – спрямований на відстежування ситуації на ринку та вчасній реакції на неї. Управлінські напрями вдосконалення інвестиційної привабливості підприємства ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» повинні передбачати:

1. Формування окремих напрямків інвестиційної діяльності підприємства у відповідності із стратегією його економічного розвитку.
2. Дослідження і врахування умов зовнішнього інвестиційного середовища і кон'юнктури інвестиційного ринку.
3. Пошук окремих напрямів інвестування на підприємстві і оцінка їх відповідності напрямкам інвестиційної діяльності підприємства.
4. Забезпечення високої ефективності інвестицій.
5. Забезпечення мінімізації фінансових ризиків шляхом їх точної оцінки.
6. Забезпечення ліквідності інвестицій.
7. Визначення необхідного об'єму інвестиційних ресурсів і оптимізація структури їх джерел.
8. Формування і оцінка інвестиційного портфелю підприємства.
9. Забезпечення шляхів прискорення реалізації інвестиційних програм.

До маркетингових заходів із підвищення інвестиційної привабливості ПРАТ «Калинівський машинобудівний завод» варто включити вдосконалення ціноутворення, процес управління брендом, який потребує вміння рекламодавця і рекламної агенції працювати з інтелектуальною власністю, товарними знаками, дизайном і текстами.

8. Удосконалення інвестиційної привабливості підприємства повинно базуватися на забезпеченні інтересів стейкхолдерів – зацікавлених сторін, що

лежить в основі відсутності різного роду блокувань запропонованих заходів через

9. Забезпечення ефективного виконання запропонованих заходів пропонується здійснювати на основі використання сучасного інструменту програмного забезпечення яким є продукт «Streamline». «Streamline» є провідною у світі програмною платформою бізнес-управління для виробництва, дистрибуції, роздрібною торгівлі, електронної комерції, брендів і логістики. Програмна платформа «Streamline» на основі штучного інтелекту допомагає виробникам системно об'єднати усі бізнес-процеси підприємства та в режимі реального часу бачити ситуацію на різних ланках господарського процесу.

Основними перевагами її використання є:

1. Просте налаштування без необхідності кодування та зрозумілість користувачу;
2. Моніторинг запасів та динамічне моделюванням їх складу;
3. Точність прогнозу майбутніх замовлень продукції масового виробництва на основі штучного інтелекту;
4. Скорочення дефіцитів запасів на 98%;
5. На 50% зменшення часу доставки продукції;
5. Можливість інтеграції з будь-якою операційною системою;

Використання зазначеного продукту дозволить об'єднати технічні можливості управління даними та заходи ефективного менеджменту на підприємстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про інвестиційну діяльність" від 18.09.1991 № 1560-ХІІ. [URL: zakon1.rada.gov.ua](http://zakon1.rada.gov.ua) (дата звернення: 17.03.2023).
2. Шевчук В. Я., Рогожин П. С. Основи інвестиційної діяльності. К: Генеза, 1997. 384 с.
3. Татаренко Н. О., Поручник А. М. Теорії інвестицій: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2000. 160 с.
4. Сорока Л. М. Економічна сутність інвестицій та теоретичні основи інвестування. *Ефективна економіка*. 2014. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2888> (дата звернення: 7.05.2023).
5. Ульянченко О. В. Інвестиційний процес і його складові елементи. *Ефективна економіка*. 2010. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=405> (дата звернення: 1.05.2023).
6. Безродна С. М., Миськова Н. В. Інвестування: компендіум. Чернівці. 2013. 200 с.
7. Шевченко С. Ю. Економічна сутність інвестицій та інвестиційної діяльності *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. № 1. С.9-12
8. Наказ Агентство з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій N 22 від 23.02.98 «Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text> (дата звернення: 17.03.2023).
9. Ситник О. В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. №23. С. 127-130.
10. Горник В. Г., Дацій Н. В. Інвестиційно-інноваційний розвиток промисловості: монографія. НАДУ, 2005. 200 с.
11. Чупіс А. В. Інвестування в аграрній сфері. Суми: Довкілля, 2002. 244 с.
12. Примак Т. О. Економіка підприємств. К., 1999. С. 95-106.

13. Кузьменко О. В. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість регіонів України. *Економічний нобелівський вісник*. 2015. №1(8). С. 46-54.
14. Гончаров В. М., Білоусова М. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. Вип. 1(4) Т. 3. 2012. С. 31.
15. Інвестиційна привабливість аграрно-промислового виробництва регіонів України / П. Т. Саблук, М.І. Кісіль, М.Ю. Коденська [та ін.]; за ред. М.І. Кісіля, М.Ю. Коденської. К. : ННЦ ІАЕ, 2005. 478 с.
16. Петкова Л.О., Проскурін В.В. Муніципальні інвестиції та кредити. Навчальний посібник. Київ. 2006. 158 с.
17. Щербіна А., О. Костенко Підвищення інвестиційної привабливості українських підприємств як чинник стабілізації економічної ситуації в Україні. *Economic and law paradigm of modern society*. 2016. №1. URL: <http://studlib.org.ua/index.php/eprs/issue/view/1> (дата звернення: 18.05.2023).
18. Ткачук І. І., Спіцина Ю. Г. Сутність поняття «інвестиційна привабливість підприємства». *Проблеми системного підходу в економіці*. ВІП. № 5(67), 2018. С.124-129
19. Ситник О. В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. №23. С. 127-130.
20. Гуляєва Н. М., Рябченко Н. К. Сутнісні ознаки інвестиційної привабливості підприємства: факторна природа формування. *Вісник Запорізького національного університету*. №1(13). 2012. С. 22-28.
21. Гончаров В. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.../31.pdf> (дата звернення: 30.04.2023).
22. Гуляєва Н. М., Рябченко Н. К. Інвестиційна привабливість підприємства: факторна природа формування. *Вісник Запорізького національного університету*. №1(13). 2012. С. 22-28.

23. Гончаров В. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.../31.pdf> (дата звернення: 1.05.2023).
24. Кремень В. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та особливості оцінювання. *Економіка. Фінанси. Право*. 2019. №12. С.29-34
25. Чумак Л. Ф., Івченко М. М. Управління інвестиційною привабливістю підприємства. *Бізнесінформ*. 2018. № 9. С.71-76.
26. Владимиров С. В., Морозова О. П. Поняття інвестиційної привабливості підприємства. *Економіст*. 2019. № 10. С. 52.
27. Хринюк О. С., Очеретяна О. В. Особливості моделювання бізнес-процесу «Управління інвестиційною привабливістю підприємства». *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/421/407> (дата звернення: 29.04.2023).
28. Чернецька О. В. Процес управління інвестиційною привабливістю підприємств машинобудування України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 19. С.45-51.
29. Ластович А. В. Управління інвестиційною діяльністю торговельних підприємств на засадах системного підходу. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/631/1/Aktualni%20problemi%20ta%20perspektivi%20rozvitku%20Ukrayini%20v%20galuzi%20uprav-194-195.pdf> (дата звернення: 3.05.2023).
30. Пунда О. В. Особливості управління інвестиційною привабливістю авіапідприємств. *Ефективна економіка*. 2014. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3672> (дата звернення: 6.05.2023).
31. Пилипенко О. І. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства: огляд методик. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2010. Вип. 1(13). С. 324-330.
32. Борщ Л. М. Інвестування: теорія і практика : навчальний посібник. К. : Знання, 2007. 685 с.

33. Слободян Н. Г., Казанівська О. Т. Напрями оцінки інвестиційної привабливості підприємства харчової промисловості на прикладі ПАТ «ОБОЛОНЬ». *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип.10. Ч. 2. С.91-94.
34. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність. К. : ЦУЛ, 2003. 376 с.
35. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз: навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 276 с.
36. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2008. 432 с.
37. Кропельницька С. О., Цигилик І. І. Аналіз і розробка інвестиційних проєктів : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2008. 174 с.
38. Щукін Б. М. Аналіз інвестиційних проєктів. Київ : МАУП. 2002. 129 с.
39. Хвесик М.А. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка. К. : Кондор, 2009. 344 с.
40. Пігуль Н. Г., Пігуль Є. І. Сучасний стан та перспективи розвитку машинобудівного комплексу України. *Економіка та суспільство*. 2018. № 15. С. 444-449.
41. Азарян О. М., Біленький О. Ю. Машинобудівний комплекс України: стратегічні аспекти розвитку й відносницький підхід. *Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво*. 2014. № 3. С. 4-10.
42. Research on the development of the machine-building industry of Ukraine: state and prospects: multi-authored monograph. Latvia: "Izdevniecība "Baltija Publishing", 2017. 200 p
43. Корінев, В. Л. Оцінювання та планування фінансової діяльності підприємства. *Держава та регіони. Економіка та підприємництво*. 2011. №4. С. 142-146.
44. Красноступ В.М. Готовність машинобудівних підприємств до організаційних змін. *Інтелект XXI*. № 6. 2018. С.152-156.

45. Розвиток машинобудування в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення: монографія; ДУ “Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України”; наук. редактор д.е.н., проф. С. О. Іщук. Львів, 2022. 137 с.
46. ПрАТ «Калинівський машинобудівний завод». URL: <https://kmbp.com.ua/> (дата звернення: 26.03.2023).
47. Скриньковський Р. М. Методика оцінки впливу груп факторів на інвестиційну привабливість машинобудівних підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 23. С. 62-67.
48. Куц Л. Л. Капітал підприємства: формування та використання. Опорний конспект лекцій. Тернопіль, ТНЕУ, 2012. 114 с.
49. Войт Д. С. Вдосконалення маркетингової діяльності підприємств харчової промисловості *Ефективна економіка*. 2014. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3588> (дата звернення: 11.05.2023).
50. Жовтяк А. Б., Непомнящий О. М. Ціноутворення. Конспект лекцій. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 80 с.
51. Вертелецький В. Шляхи покращення цінової політики підприємства <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19166/1/608-610.pdf> URL: (дата звернення: 15.05.2023).
52. Гаркавенко С.С. Маркетинг. К.: Лібра, 1998. 294 с.
53. Трофіменко А. Ю. Удосконалення цінової політики підприємства. URL: https://ru.knutd.edu.ua/publications/pdf/Ukrainian_editions/Nevmerzicka2015022811.pdf (дата звернення: 12.05.2023).
54. Коваленко Н. В., Мархайчук М. М. Підвищення інвестиційної привабливості підприємств за позицій соціально орієнтованого маркетингу. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2013. №4. С.42-51
55. Кисляк Ю. Ю. Удосконалення оцінки інвестиційної привабливості промислового підприємства та ефективності інвестиційно-інноваційного проекту. *Управління розвитком*. 2012. №15. С. 39-41.

56. Мотриченко В. М. Інвестиційна привабливість України: стан та шляхи активізації. *Фінансовий простір*. 2015. №4 (4). С. 42.
57. Штерн Г. Ю. Корпоративне управління: навч. посіб. Харків: ХНАМГ, 2015. 132 с.
58. Гунько В. І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості. *Фінансовий простір*. 2013. № 1 (9). С. 21-25.
59. Лещук Г. В. Систематизація підходів до оцінювання інвестиційної привабливості регіону. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. №29. С. 93-97.
60. Чернецька О. В. Модель інформаційного забезпечення управління інвестиційною привабливістю підприємств машинобудування. *Проблеми економіки*. 2016. №4. С.171-175.
61. Дорошко М. В. Місце інформаційного забезпечення інвестиційних рішень у системі комунікацій управлінського апарату підприємства. *Вісник Львівського університету*. 2010. № 44. С. 470-479.
62. Лазаришина І. Д. Джерела інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 38. С. 62–65.
63. Вітюк А. В., Савельєва А. О. Теоретичні засади управління інвестиційною привабливістю підприємства URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2023/paper/view/17473/14502> (дата звернення: 11.05.2023).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А
(обов'язковий)
Протокол перевірки кваліфікаційної роботи
на наявність текстових запозичень

Назва роботи: Удосконалення управління інвестиційною привабливістю машинобудівного підприємства на прикладі ПрАТ "Калинівський машинобудівний завод"
Тип роботи: магістерська кваліфікаційна робота
Підрозділ кафедра ММЕ, факультет МІБ
(кафедра, факультет)

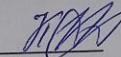
Показники звіту подібності Unischek

Оригінальність 80,9 Схожість 19,1%

Аналіз звіту подібності (відмітити потрібне)

- Запозичення, виявлені у роботі, оформлені коректно і не містять ознак плагіату.
- Виявлені у роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і відсутності самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання.
- Виявлені у роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату та/або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень.

Особа, відповідальна за перевірку

(підпис)

Карачина Н.П.
(прізвище, ініціали)

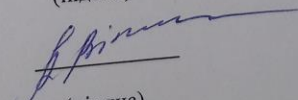
Ознайомлені з повним звітом подібності, який був згенерований системою Unischek щодо роботи.

Автор роботи

(підпис)

Кошова А.О.
(прізвище, ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Вітюк А.В.
(прізвище, ініціали)

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Приватне акціонерне товариство
«Калинівський машинобудівний завод»

за 2019-2021 роки

Річна фінансова звітність 2019 рік

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Калинівський машинобудівний завод"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	коди		
			20	01	01
Територія		за КОАТУУ	0521610100		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності	Виробництво машин і устаткування для виготовлення харчових продуктів і напоїв, перероблення тютюну	за КВЕД	28.93		
Середня кількість працівників, осіб (1)	465				
Адреса, телефон:	22400, Вінницька, Калинівський, місто Калинівка, вулиця Незалежності, 67 (04333) 21382				

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

На 31.12.2019

Форма № 1

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	1837	786	
первісна вартість	1001	2448	2448	0
накопичена амортизація	1002	(611)	(1662)	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1679	5463	0
Основні засоби	1010	19066	18313	
первісна вартість	1011	40954	44584	0
знос	1012	(21888)	(26271)	0
Інвестиційна нерухомість	1015			
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	0	0	0
Знос інвестиційної нерухомості	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020			
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	0	0	0
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	239	239	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	22821	24801	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	108500	84156	0
- виробничі запаси	1101	31478	16588	0
- незавершене виробництво	1102	58704	47075	0
- готова продукція	1103	18307	20482	0

- товари	1104	11	11	0
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	12687	16088	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	31068	12424	0
з бюджетом	1135	6646	6425	0
- у тому числі з податку на прибуток	1136	1147	2	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	0	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	524	683	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	27431	9637	0
- готівка	1166	14	14	0
- рахунки в банках	1167	27417	9623	0
Витрати майбутніх періодів	1170	15	36	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
- в резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
- в резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
- в резервах незароблених премій	1183	0	0	0
- в інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	21419	6632	0
Усього за розділом II	1195	208290	136081	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	231111	160882	
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	37630	37630	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
- емісійний дохід	1411	0	0	0
- накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	663	663	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5537	15811	0
Неоплачений капітал	1425	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	43830	54104	
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	0
- довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
- благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви	1530	0	0	0
- резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0	0
- резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0	0
- резерв незароблених премій	1533	0	0	0
- інші страхові резерви	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0

Усього за розділом II	1595			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	10	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
товари, роботи, послуги	1615	25482	17804	0
розрахунками з бюджетом	1620	489	171	0
- у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
розрахунками зі страхування	1625	414	560	0
розрахунками з оплати праці	1630	1613	2161	0
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	156137	83441	0
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	3146	2631	0
Усього за розділом III	1695	187281	106778	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	231111	160882	

Керівник

Остапенко А.В.

Головний бухгалтер

Фелемець О.Ф.

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Калинівський
машинобудівний завод"

найменування

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

коди		
20	01	01
25494693		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

За 2019 р.

Форма № 2

Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	289177	186037
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(253979)	(151983)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий:			
прибуток	2090	35198	34054
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
- зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
- зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	10356	6776
- дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
- дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Адміністративні витрати	2130	(14453)	(12190)
Витрати на збут	2150	(10008)	(7075)
Інші операційні витрати	2180	(8094)	(9144)
- витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0
- витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	12999	12421
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	20	0
- дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	0	0
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0
Інші витрати	2270	(14)	(30)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	13005	12391
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2731	-2230
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	10274	10161
збиток	2355		

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	10274	10161

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	177629	146728
Витрати на оплату праці	2505	48115	34878
Відрахування на соціальні заходи	2510	9924	7209
Амортизація	2515	5465	2645
Інші операційні витрати	2520	33895	34543
Разом	2550	275028	226003

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	7526	7526
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	7526	7526
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	1365,1342	1350,1196
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	1365,1342	1350,1196
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Керівник

Остапенко А.В.

Головний бухгалтер

Фелемець О.Ф.

Річна фінансова звітність 2020 рік

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Калинівський машинобудівний завод"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	коди		
			20	01	01
Територія		за КОАТУУ	0521610100		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності	Виробництво машин і устаткування для виготовлення харчових продуктів і напоїв, перероблення тютюну	за КВЕД	28.93		
Середня кількість працівників, осіб (1)	465				
Адреса, телефон:	22400, Вінницька, Калинівський, місто Калинівка, вулиця Незалежності, 67 (04333) 21382				

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

А к т и в	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнарод ні стандарт и фінансов ої звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	786		
первісна вартість	1001	2448	2448	
накопичена амортизація	1002	1662	2448	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5463	8160	
Основні засоби:	1010	18313	13928	
первісна вартість	1011	44584	44899	
знос	1012	26271	30971	
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	239	239	
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	24801	22327	
II. Оборотні активи				

Запаси	1100	84156	93122		
Виробничі запаси	1101	16588	13852		
Незавершене виробництво	1102	47075	60110		
Готова продукція	1103	20482	19149		
Товари	1104	11	11		
Поточні біологічні активи	1110				
Депозити перестрашування	1115				
Векселі одержані	1120				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	16088	9280		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	12424	11794		
з бюджетом	1135	6425	4481		
у тому числі з податку на прибуток	1136	2	313		
з нарахованих доходів	1140				
із внутрішніх розрахунків	1145				
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	683	582		
Поточні фінансові інвестиції	1160				
Гроші та їх еквіваленти	1165	9637	15938		
Готівка	1166	14	8		
Рахунки в банках	1167	9623	15930		
Витрати майбутніх періодів	1170	36	139		
Частка перестраховика у страхових резервах	1180				
у тому числі в:					
резервах довгострокових зобов'язань	1181				
резервах збитків або резервах належних виплат	1182				
резервах незароблених премій	1183				
інших страхових резервах	1184				
Інші оборотні активи	1190	6632	10951		
Усього за розділом II	1195	136081	146287		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200				
Баланс	1300	160882	146287		
	Па си в	Код рядк а	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнарод ні стандарти фінансово ї звітності
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	37630	37630		
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401				
Капітал у дооцінках	1405				
Додатковий капітал	1410				
Емісійний дохід	1411				
Накопичені курсові різниці	1412				
Резервний капітал	1415	663	663		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15811	16552		
Неоплачений капітал	1425	()	()	()	
Вилучений капітал	1430	()	()	()	
Інші резерви	1435				
Усього за розділом I	1495	54104	54845		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500				
Пенсійні зобов'язання	1505				

Довгострокові кредити банків	1510			
Інші довгострокові зобов'язання	1515			
Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (напочаток звітнього періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	10		
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	17804	17495	
за розрахунками з бюджетом	1620	171	394	
за у тому числі з податку на прибуток	1621			
за розрахунками зі страхування	1625	560	311	
за розрахунками з оплати праці	1630	2161	1298	
за одержаними авансами	1635	83441	91834	
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	2631	2437	
Усього за розділом III	1695	106778	113769	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	160882	168614	

Керівник

Остапенко А.В.

Головний бухгалтер

Фелемець О.Ф.

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Калинівський
машинобудівний завод"

найменування

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

коди		
20	01	01
25494693		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

За 2020 р.
Форма № 2

Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	111670	289177
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховання	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(90889)	(253979)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	20781	35198
Валовий: збиток	2095	()	()
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	7601	10356
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(13479)	(14453)
Витрати на збут	2150	(10139)	(10008)
Інші операційні витрати	2180	(4692)	(8094)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	72	12999
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	708	20
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	()	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	(11)	(14)

Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	769	13005
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(28)	(2731)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	741	10274
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	()	()

I. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	741	10274

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	52925	177629
Витрати на оплату праці	2505	35972	48115
Відрахування на соціальні заходи	2510	7457	9924
Амортизація	2515	5486	5465
Інші операційні витрати	2520	27377	33895
Разом	2550	129217	275028

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	7526	7526
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	7526	7526
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	98.45868	1365.1342
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	98.45868	1365.1342
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

Остапенко А.В.

Головний бухгалтер

Фелемеч О.Ф.

Річна фінансова звітність 2021 рік

Підприємство	Приватне акціонерне товариство "Калинівський машинобудівний завод"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	коди		
			20	01	01
Територія		за КОАТУУ	0521610100		
Організаційно-правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230		
Вид економічної діяльності	Виробництво машин і устаткування для виготовлення харчових продуктів і напоїв, перероблення тютюну	за КВЕД	28.93		
Середня кількість працівників, осіб (1)	465				
Адреса, телефон:	22400, Вінницька, Калинівський, місто Калинівка, вулиця Незалежності, 67 (04333) 21382				

Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	43	
первісна вартість	1001	2448	2491	
накопичена амортизація	1002	2448	2448	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8160	9946	
Основні засоби:	1010	13928	13471	
первісна вартість	1011	44899	48292	
знос	1012	30971	34821	
Інвестиційна нерухомість:	1015			
первісна вартість	1016			
знос	1017			
Довгострокові біологічні активи:	1020			
первісна вартість	1021			
накопичена амортизація	1022			
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	239	239	
інші фінансові інвестиції	1035			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040			
Відстрочені податкові активи	1045			
Гудвіл	1050			
Відстрочені аквізиційні витрати	1060			
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	22327	23699	
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	93122	143559	

Виробничі запаси	1101	13852	70991		
Незавершене виробництво	1102	60110	54280		
Готова продукція	1103	19149	18264		
Товари	1104	11	24		
Поточні біологічні активи	1110				
Депозити перестраховання	1115				
Векселі одержані	1120				
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9280	3461		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	11794	39266		
з бюджетом	1135	4481	2061		
у тому числі з податку на прибуток	1136	313			
з нарахованих доходів	1140				
із внутрішніх розрахунків	1145				
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	582	667		
Поточні фінансові інвестиції	1160				
Гроші та їх еквіваленти	1165	15938	43519		
Готівка	1166	8	11		
Рахунки в банках	1167	15930	43508		
Витрати майбутніх періодів	1170	139	133		
Частка перестраховика у страхових резервах	1180				
у тому числі в:					
резервах довгострокових зобов'язань	1181				
резервах збитків або резервах належних виплат	1182				
резервах незароблених премій	1183				
інших страхових резервах	1184				
Інші оборотні активи	1190	10951	32684		
Усього за розділом II	1195	146287	265350		
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200				
Баланс	1300	168614	289049		
	Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	37630	37630		
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401				
Капітал у дооцінках	1405				
Додатковий капітал	1410				
Емісійний дохід	1411				
Накопичені курсові різниці	1412				
Резервний капітал	1415	663	663		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	16552	19176		
Неоплачений капітал	1425	()	()	()	
Вилучений капітал	1430	()	()	()	
Інші резерви	1435				
Усього за розділом I	1495	54845	57469		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500				
Пенсійні зобов'язання	1505				
Довгострокові кредити банків	1510				
Інші довгострокові зобов'язання	1515				

Довгострокові забезпечення	1520			
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521			
Цільове фінансування	1525			
Благодійна допомога	1526			
Страхові резерви, у тому числі:	1530			
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітного періоду)	1531			
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітного періоду)	1532			
резерв незароблених премій; (на початок звітного періоду)	1533			
інші страхові резерви; (на початок звітного періоду)	1534			
Інвестиційні контракти;	1535			
Призовий фонд	1540			
Резерв на виплату джек-поту	1545			
Усього за розділом II	1595			
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600			
Векселі видані	1605			
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610			
за товари, роботи, послуги	1615	17495	31962	
за розрахунками з бюджетом	1620	394	760	
за у тому числі з податку на прибуток	1621			
за розрахунками зі страхування	1625	311	646	
за розрахунками з оплати праці	1630	1298	2441	
за одержаними авансами	1635	91834	189846	
за розрахунками з учасниками	1640			
із внутрішніх розрахунків	1645			
за страховою діяльністю	1650			
Поточні забезпечення	1660			
Доходи майбутніх періодів	1665			
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670			
Інші поточні зобов'язання	1690	2437	5925	
Усього за розділом III	1695	113769	231580	
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800			
Баланс	1900	168614	289049	

Керівник

Остапенко А.В.

Головний бухгалтер

Фелемець О.Ф.

Підприємство

Приватне акціонерне товариство "Калинівський
машинобудівний завод"

найменування

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
20	01	01
25494693		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

За 2021 р.
Форма № 2

Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	174872	111670
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестраховування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(152083)	(90889)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий: прибуток	2090	22789	20781
Валовий: збиток	2095	()	()
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	13467	7601
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	(15202)	(13479)
Витрати на збут	2150	(9154)	(10139)
Інші операційні витрати	2180	(8517)	(4692)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3383	72
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240		708
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250	(40)	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	(28)	(11)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3315	769

Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(691)	(28)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	2624	741
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	()	()

I. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2624	741

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	74972	52925
Витрати на оплату праці	2505	46130	35972
Відрахування на соціальні заходи	2510	9592	7457
Амортизація	2515	3850	5486
Інші операційні витрати	2520	33153	27377
Разом	2550	167697	129217

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	7526	7526
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	7526	7526
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	348.65799	98.45868
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	348.65799	98.45868
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Остапенко А.В.

Головний бухгалтер

Фелемець О.Ф.

Додаток В
(обов'язковий)

ІЛЮСТРАТИВНА ЧАСТИНА

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ПРИВАБЛИВІСТЮ
МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПРАТ
"КАЛИНІВСЬКИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД"